

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

2
ДИНАРА

ГОДИНА
XXXIII
БРОЈ
1089
10. XI 1972.

ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ

**** историја нашег света ****

АСИРЦИ
И
ВАВИЛОНЦИ

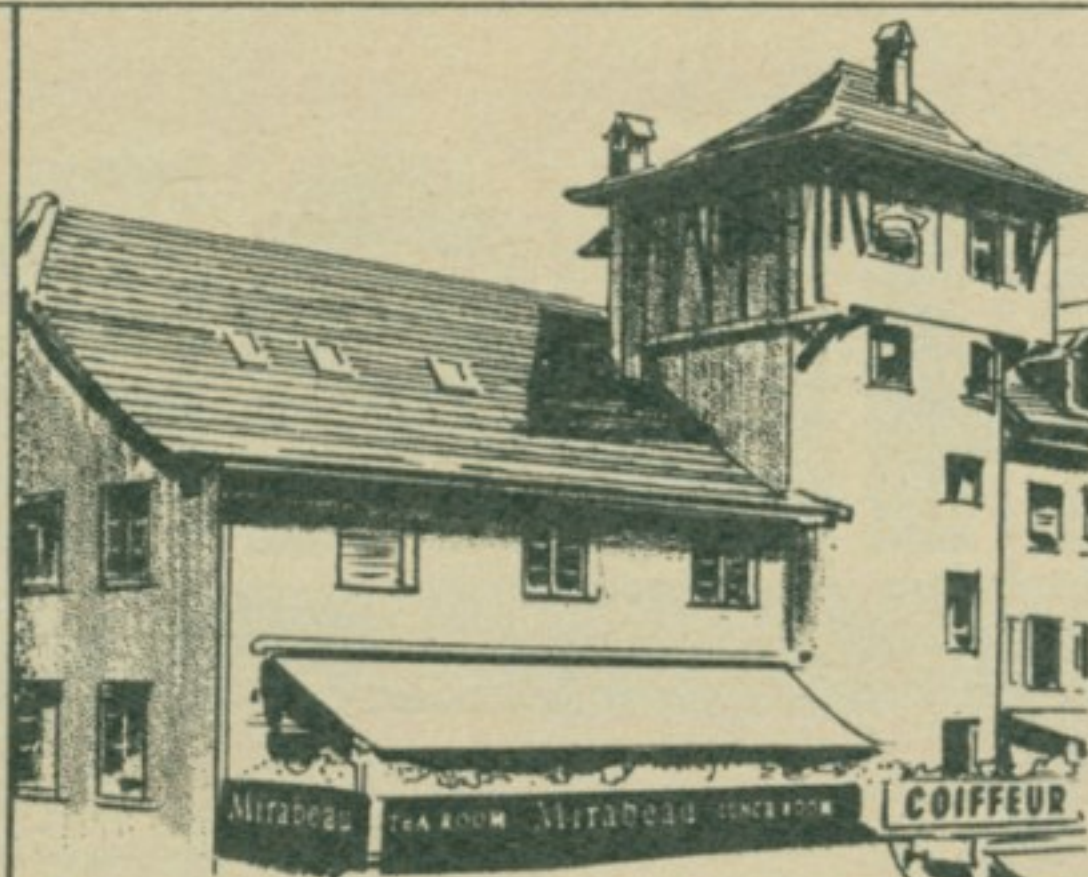
СТРАНА 11

Ripley

Веровати или не!

НАЈНЕОБИЧНИЈА ВОЈНИЧКА КАРИЈЕРА У ИСТОРИЈИ

Данац
ХАРИК ДЕ ЛЕВЕНДАЛ
(1700 - 1755)
БОРИО СЕ КАО
РЕДОВ ЗА ПОЉСКУ,
КАО ПОРУЧНИК
ЗА ДАНСКУ,
КАО КАПЕТАН
ЗА МАЂАРСКУ,
КАО ПУКОВНИК
ЗА ПОЉСКУ,
КАО ПУКОВНИК
ЗА ПРУСКУ,
КАО ГЕНЕРАЛ-ЛАЈТНАНТ
ЗА РУСИЈУ
И КАО ФЕЛДМАРШАЛ
ЗА ФРАНЦУСКУ.

ХОЛАНДСКА КУЛА

У БЕРНУ (ШВАЈЦАРСКА)
ДОБИЛА ЈЕ ТО ИМЕ СТОГА
ШТО СУ СЕ У ЊОЈ ШВАЈЦАРСКИ
ОФИЦИРИ, КОЈИ СУ У ХОЛАНД-
СКИМ РАТОВИМА У 16. ВЕКУ

НАУЧИЛИ
НА ДУВАН,
ТАЈНО ОКУП-
ЉАЛИ ДА БИ
ПУШИЛИ - ШТО ЈЕ
БИЛО ЗАКОНОМ
ЗАБРАЊЕНО!

ПУТОКАЗИ

КОЈИ У КИНЕСКОЈ
ПУСТИЊИ КОДАН
УКАЗУЈУ
КАРАВАНИМА ПРАВИ
ПУТ У СТВАРИ СУ
ПОДУПРТИ
СКЕЛЕТИ
КАМИЛА.

2 потпуно исте

КАРТЕ СА ЖЕЊАМА
ЗА БРЗО ОЗДРАВЉЕЊЕ
ДОБИЛА ЈЕ АЛМЕДА ЈАКЕЈ
ИЗ ЧЕМБЕРСБУРА (САД)
ОД СВОЈА 2 УНУКА
КОЈИ СУ ИХ ПОСЛАЛИ
ИСТОГ ДАНА ДЛИ ИЗ
ДВА РАЗЛИЧИТА
ГРАДА.

РЕЉЕФ

ИСКЛЕСАН У
КАМЕНУ КОЈИ
ПРЕДСТАВЉА
ПОЉУБАЦ
НАЂЕН ЈЕ У ГРОБУ
НЕКОГ КИНЕСКОГ
РОВА УМРЛОГ
ПРЕ 2000
ГОДИНА.

ФРИДРИХА фон ФЛОТОВА

НЕМАЧКОГ ОПЕРСКОГ КОМПОЗИТОРА
ТОЛИКО ЈЕ ОБОЖАВАО ФРАНЦУСКИ
МУЗИЧАР **ФЕРНАН ДЕ ФЕРНЕЈ**
ДА СЕ ОБЛАДИО
ПОТПУНО ИСТО
КАО ОН.

ФЕРНЕЈ ЈЕ ПОРЕД
ТОГА У ЧАСТ
ФЛОТОВЕВЕ ОПЕРЕ

"МАРТА"
КРСТИО СВОЈИХ 5 КЕРИ
МАРТА I
МАРТА II
МАРТА III
МАРТА IV И
МАРТА V.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● реч галиматијас, која означа-
ва конфузан и неразумљив говор
настала је сасвим случајно. Годи
не 1372. неки Француз, дрвени
адвокат, заступао је извесног
Матијаса који је тужио суседа да

му је украо петла. Како се у то
време тужба читала на латин-
ском језику узбуђени адвокат
уместо да каже »Gallus Mathias«
(Матијасов петео) изговорио је
»Galli Mathias« - петлов Матијас,
што је изазвало урнебесан смех
у судници.

● амерички ветеринар, доктор
Вилијам Гленинг дошао је после
дужег проучавања живота паса
и мачака у градовима у којима је

веома развијен саобраћај до ин-
тересантног податка. По њему
пси у Америци све чешће и све
више оболевају од чира у стома-
ку, док та бука коју саобраћај
прави, мачкама уопште не смета.

● стари грчки свирачи на ауло-
су или двострукој флаути могли
су да на овом инструменту исто-
времено свирају две различите
мелодије.

● дирекција железница у једном
јужноафричком граду добила је
пре извесног времена велик број
протестних писама следећег са-
држаја: „Ако сте се већ једном
решили да поштујете ред вож-
ње, требало је онда о томе да
обавестите и путнике! „Разлог
овој љутњи је: већ седам година
локални воз стиже са закашње-
њем од 20 до 30 минута. Међу-
тим, једног дана стигао је тачно
на време и сви путници су зака-
снили.

● шпагете, омиљено италијанско
национално јело, пренео је у А-
мерику Томас Цеферсон, који је
био председник САД од 1801. до
1809. године.

● у старом дворцу код Балинге-
на у Западној Немачкој налази
се небичан музеј. У њему су из-
ложене ваге разних епоха. Поје-
дини примерци су стари и по
4000 година. Међу реткости овог
музеја спада вага са њихалицом
конструисана још 1763. године.
Она нема тегова а тежина се чи-

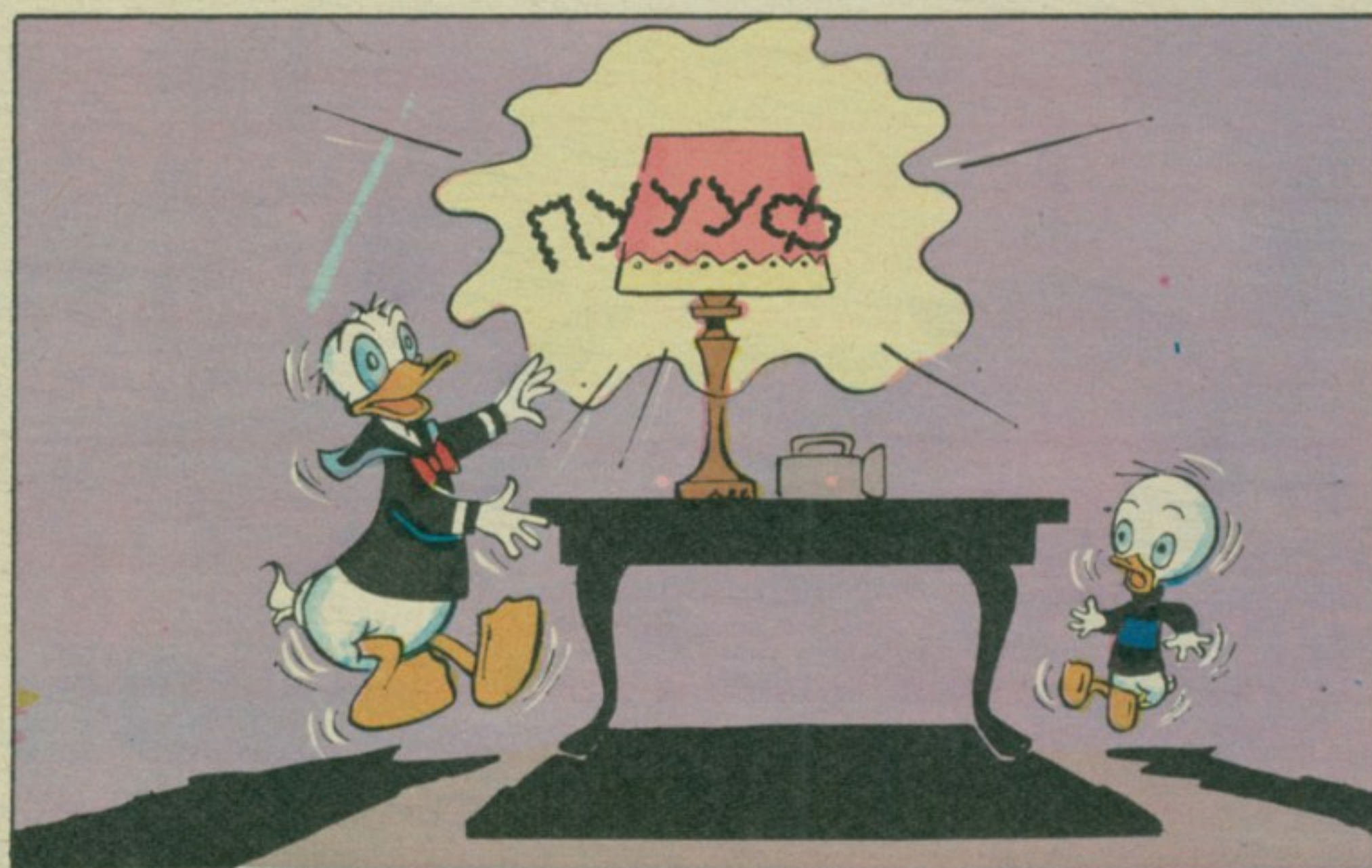
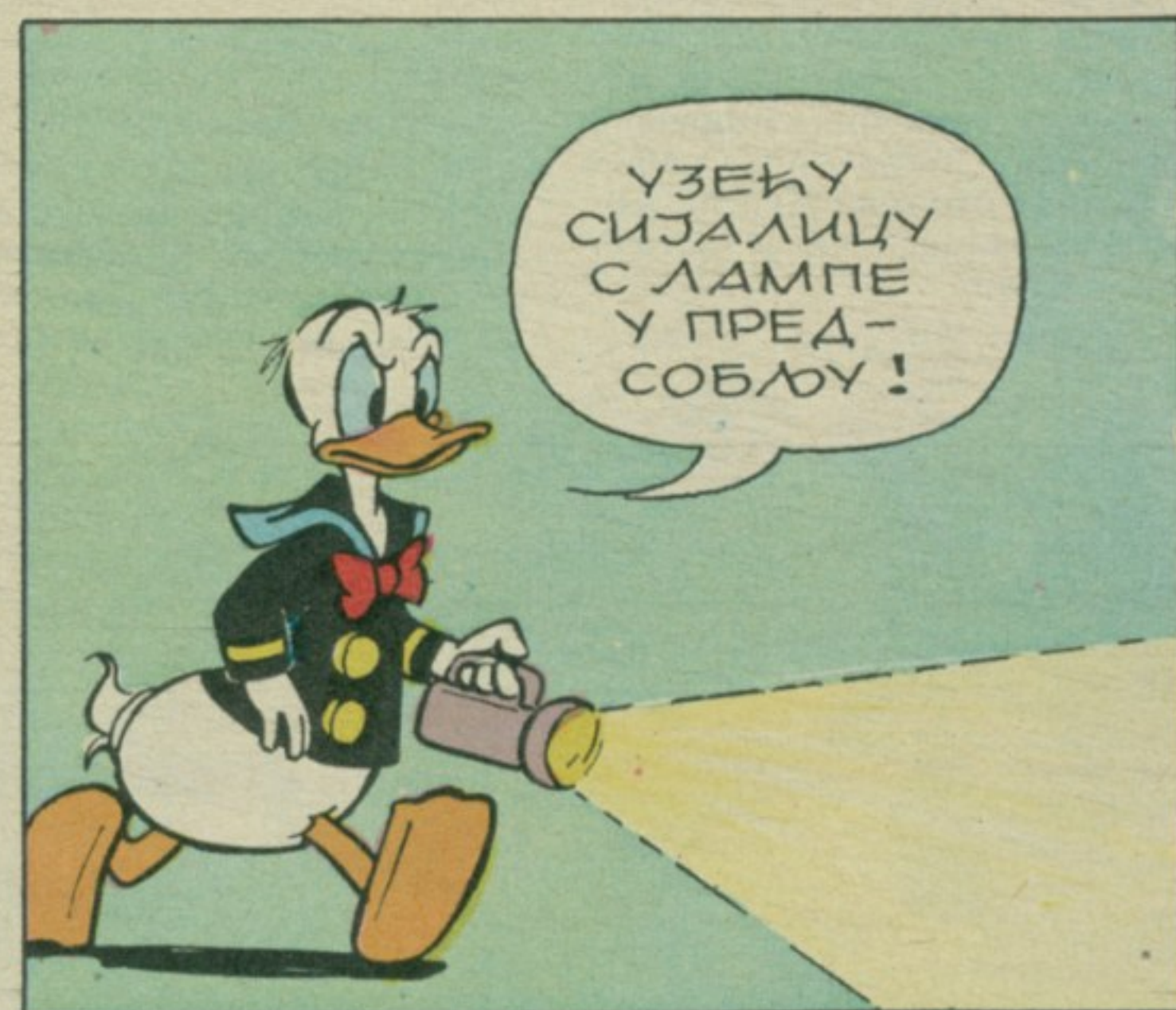
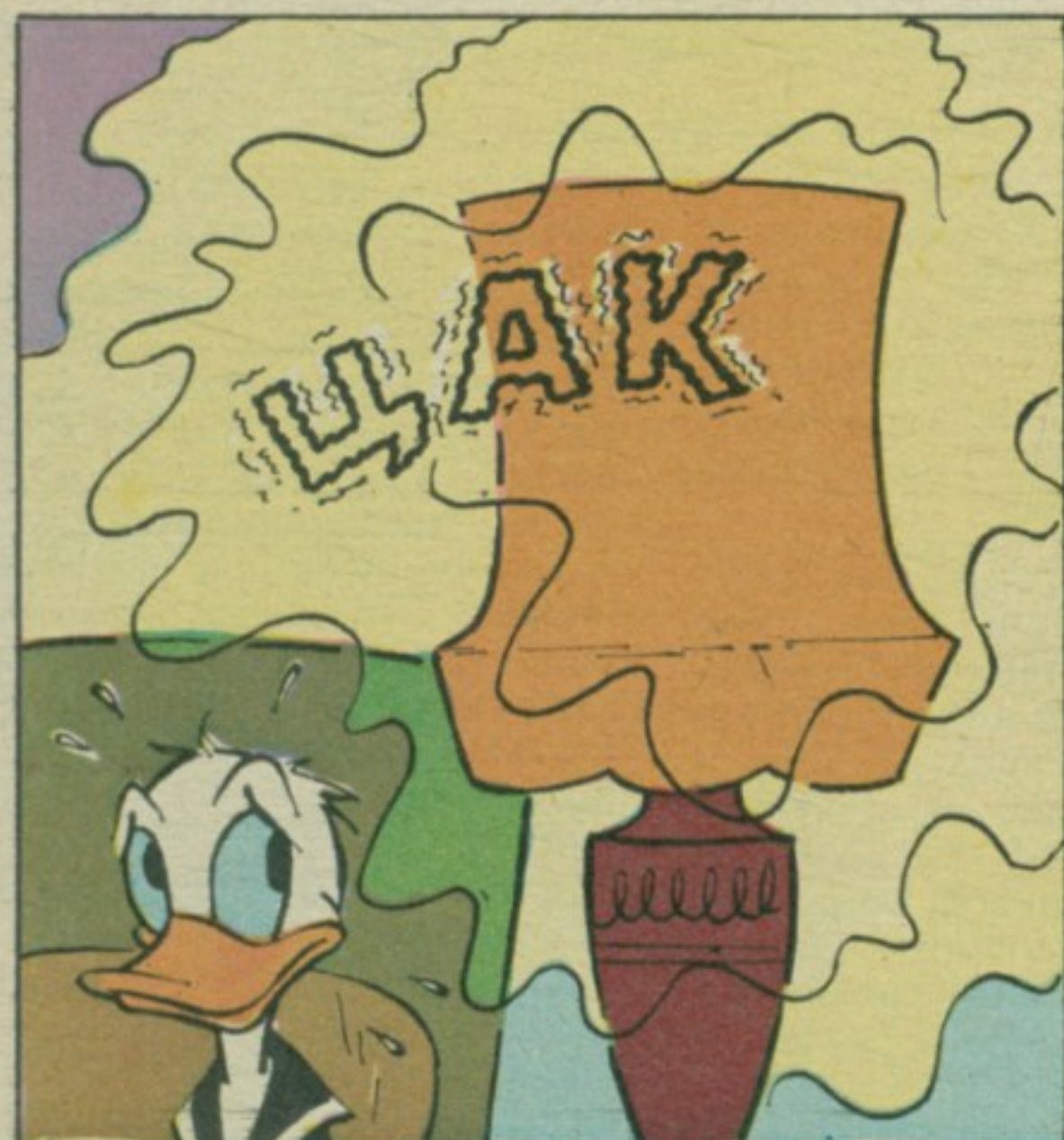
та на скали са стране. Осим то-
га у овом музеју чува се и вага
за мерење вештица и душа, за-
тим вага са два таса који висе
на конопцу дугачком 21 метар ко-
јом је физичар фон Јоли из Мин-
хена желео да измери тежину
Земљине кугле.

● први бицикл који је констру-
исан у Италији 1819. године имао
је управљач у облику крилатог
коња.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

РАЗНЕЛИ ИХ НА К

ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ

Преко 3.000 јапанских војника улиба-
ло је морем очајнички шражећи сјас.
Американци у шорједним чамцима јури
ли су између њих уцајући из мишраљеза

Д а је неко 1943. године упитао јапанског адмирала Итоши Имамуру верује ли у победу своје земље на Пацифику, он би без двоумљења одговорио — да. Али, у исто време морао би да призна да Јапанци више немају ни тренутак мира. После крваве битке за Гвадалканал, која је трајала читавих шест месеци, Американци су прешли у напад. Морнаричка пешадија, уз огромне људске жртве још узимала им је острво за острвом.

Итоши Имамура, главно-

командујући 8. стратешке зоне са седиштем у Рабаулу, био је приморан да сазове хитан састанак.

КРЕНИТЕ
У ЛАЕ!

Мала лука Рабаул на острву Нова Британија била је те ноћи, 28. фебруара 1943, потпуно замрачена. До пре годину дана то је било мирно место насељено домороцима Меланезанима и малим

бројем белаца, углавном мисионара и трговаца. Град су подигли Немци за време своје краткотрајне колонијалне владе, у заливу који је представљао идеалну природну луку. Касније је Рабаул био

под управом Аустралије, а почетком 1942. окупирани су га Јапанци. Због изузетно важног стратегијског положаја они су град утврдили и с копна и с мора и у њему држали најјачу концентрацију својих трупа.

Међутим, последњих месеци Рабаул више није био сигуран од напада летећих тврђава, па је ноћу обавезно замрачиван. Тако је било и вечерас. Једино се кроз прозор зграде где се налазила команда острва и поред навучених платнених завеса, видео танак млаз светлости. Пред поноћ почели су да стижу официри.

Тачно у заказано време ушао је адмирал Имамура. Жмирујући неколико пута ненавикнут на светлост и упутио се према великој карти Пацифика са уцртаним кре-

тањима и операцијама америчких и јапанских трупа.

— Господо, — обратио се присутнима који су седели за дугачким столом. — Према информацијама којима располаже наш Генерал-штаб Американци намеравају да се искрцају на Нову Гвинеју. По сваку цену морамо задржати наше базе на овом острву. Најугроженија је Лае. Тамо ноћас треба хитно да крене осам транспортних бродова. Пуковниче, — обрати се он заповеднику 51. пешадијске дивизије — с вама ће поћи и штаб 18. армије. Пратиће вас осам разарача. Рачунајте и на помоћ авијације. Надам се да су бродови спремни — погледа у правцу другог официра.

— Јесу! — одговори овај одсечно.

— Онда почните одмах са

ПОМАДЕ

укрцавањем. Чим завршите, обавестите ме!

Пошто је Имамура издао наређење о укрцавању веће количине авионског горива и одредио разараоче, састанак је био завршен. Официри од ређени за пут отишли су право у своје јединице и на бродове.

ДОБРА КИША

Све припреме биле су потпуне за непуна два сата. На осам транспортних бродова укрцало се 6912 јапанских војника. Адмирал Итоши Имамура дао је одобрење да конвој може да исплови.

Бродови у пратњи разарача напустили су Рабаул под окриљем ноћи. До базе Лае у заливу Хјуон на Новој Гвинеји очекивао их је јупасан пут од неколико дана пловидбе.

Јутро је Јапанце дочекало на пучини Бизмарковог мора. Сви погледи били су упрти у небо. И обичан војник знао је да разарачи нису богзна каква заштита ако наиђе већи број непријатељских авиона и зато су се сви обрадовали кад се испустио прави монсунски плусак. Из међу неба и воде створила се непрозирна завеса.

Око подне подигла се права олуја. Великим транспортним бродовима таласи нису сметали, али су се разарачи с муком одржавали на води. Конвој је морао да успори. Киша је лила непрестано све до мрака кад се ветар мало смирио. Бродови су наставили пуном паром настојећи да надокнаде пропуштено време.

Следеће јутро освануло је сунчано, са плавим чистим небом. Море се смирило, ни дашка ветра, ваздух прозрачан. Командант конвоја забринут је подизао главу према небу. Идеално време да их примете извиђачки авиони.

Али, ништа се није десило. Други дан путовања мирно се ближио крају.

ОДЛЕТЕЛИ СУ?

Изненада, кад их нико није очекивао, на небу су се појавила два америчка ловачка авиона. Испрва су летели високо бојећи се противавионске ватре, а потом су почели да се спуштају све ниже. Са свих осам разарача отворена је паљба на њих, али ниједан није погођен. Американци су направили још неколико кругова и одлете-

ли. Оно што су видели било им је довољно.

Јапанцима није преостало ништа друго него да чекају.

У току ноћи разарачи су заузели борбен распоред а стигли су са најближих аеродрома као заштита и ловачки авиони.

Било је само питање времена кад ће Американци напаст.

Дан је освануо ведар. Негде око 10 часова појавила се ескадрила америчких ловачких авиона. Јапански авиони типа zero-сан пошли су им у сусрет. На палубама и у утроби бродова пешадија је беспомоћно чекала исход битке. Убрзо се видело да бројно јачим америчким пилотима Јапанци, ма колико били храбри, не могу ништа.

Једна за другим падале су у море, ужасне буктиње. Потопљен је први транспортни брод. Бродоломници су одмах прихватили остали бродови. Тада су, на велико изненађење Јапанаца, амерички авиони одлетели. Вероватно да су се због смањеног горива и удаљености аеродрома морали да повуку.

Конвој је наставио пут очекујући нов напад. Њихови преостали авиони такође су морали да се врате на матични аеродром. Међутим, током целог тог дана нико се више није појавио. На бродове се спустила још једна ноћ неизвесности.

ДВАДЕСЕТ ОСАМ ПОГОДАКА!

Ујутро 3. марта налазили су се при крају свог пута. До теснаца Демпјер који је раздвајао Бизмарково од Соломоновог мора није остало много. Можда Американци неће ни доћи? Али убрзо су њихове наде биле распршене. Овог пута појавили су се амерички бомбардери. Без авиона, Јапанци су чекали крај.

Почела је неравноправна битка. Јапански разарачи отворили су ватру из свих оружја, али успех је био скоро никакав јер разарачи нису намењени за противавионску одбрану. На транспортне бродове падале су тешке бомбе. Море се над њима склапало док су војници тражили спас у пливању. Многе је вода неповратно однела, многе су убиле експлозије бомби и авионског горива на бродовима. Ипак, већина је остала у животу.

Амерички бомбардери имали су укупно 28 погодака!

Први пут у току рата примењивали су посебан начин бомбардовања. Летећи ниско до самог јарбола непријатељског брода бацали су бомбе подешене да експлодирају неколико секунди касније кад се они извуку из зоне експлозије.

Резултат је за Јапанце био поразан. Два разарача погођена тешким бомбама одмах су отишла на дно. Друга два тешко оштећена непомично су стајала на површини а преостала четири побегла су у пратњи подморница које су им у задњи час притекле у помоћ из база на Новој Гвинеји. Уз пут су из мора успели да прикупе 3248 војника, али је југроман број од близу 3000 људи остао да плива морем.

На пучини се одржавао само један тешко оштећен и покретан јапански транспортни брод.

СУРОВА ОСВЕТА

Амерички бомбардери су се удаљили. Преживели јапански војници грчевито се борећи за живот пливали су према обали која се није ни видела. Они присебнији ослобађали су се одеће и цокула да би се лакше одржавали на води.

Спуштала се ноћ, за њих последња у животу.

Кад је америчка команда обавештена да је велики број јапанских војника преживео напад из ваздуха, издала је наредбу да се сви јапански војници бродоломници побију! Задатак је поверен групи од десетак јакних и брзих торпедних чамаца.

Дочекала их је ватра са оштећених разарача и оног преосталог транспортног брода, али убрзо су сви они потопљени. Тада је могао да отпочне покољ. Осветљавајући рефлекторима море амерички торпедни чамци су се залетали међу очајне Јапанце буквално их кидајући. Пуцали су по њима из митраље за и лаких топова а кад им се учинило да то иде споро бацили су у море противподморничке mine. Уз потмулу подводну експлозију оне су у широком кругу побиле све живо. Гејзири воде бацали су високо увис делове људских тела.

Крици, јауци, молбе — ништа није вредело. Море је изгубило плаву боју.

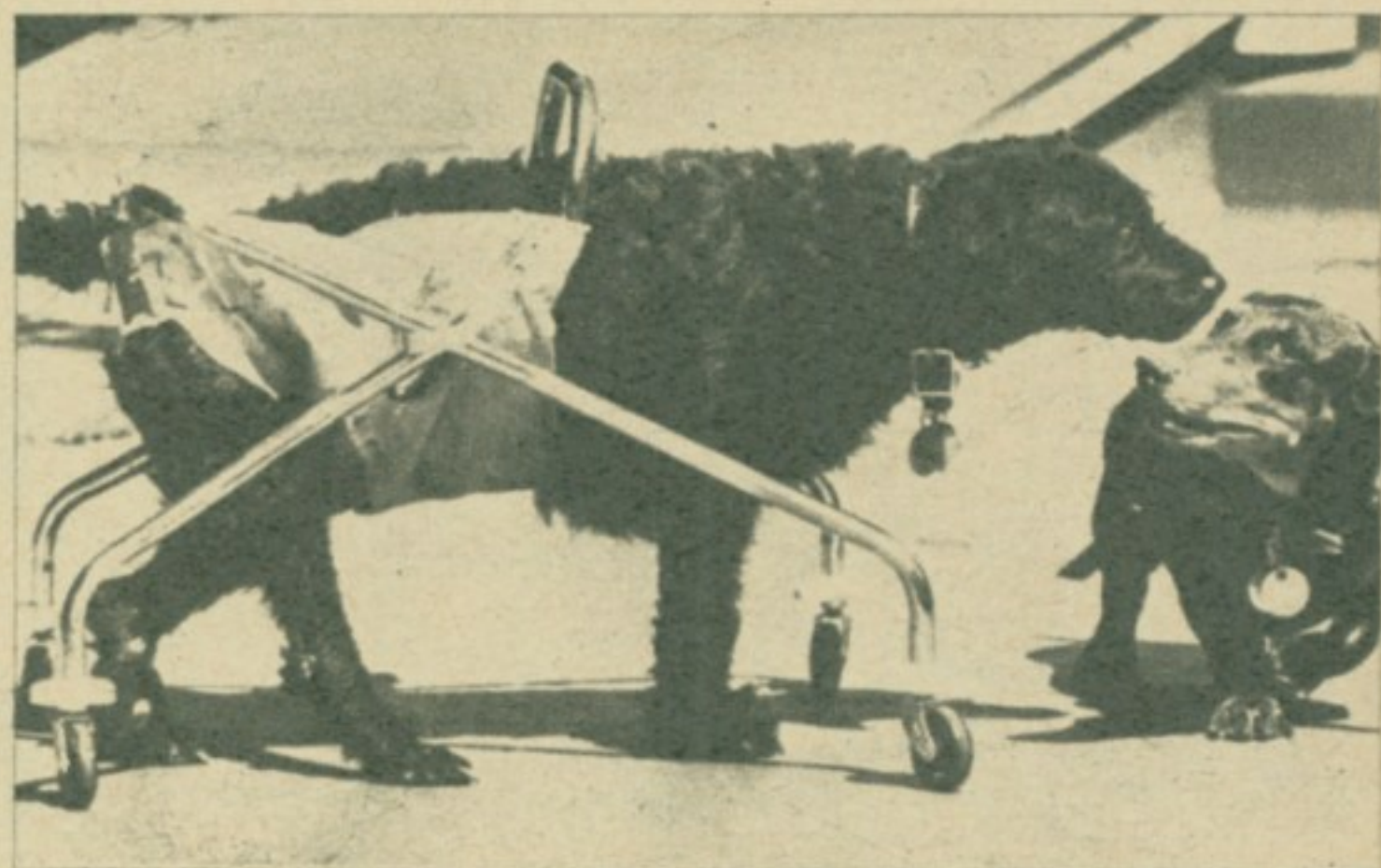
Торпедни чамци нису пре стајали да круже. Као лешиари у пустињи поново су се враћали, кривудали, па се опет залетали. Ускоро су им се придружили и ловачки авиони пуцајући из митраље за. Рефлектори са торпедних чамаца осветљавали су им последње живе Јапанце.

Тек пошто су се уверили да на површини више нема ниједног војника, чамци су се повукли. Иза њих су неколико тренутака још остали на површини делови људских тела и одеће али је и то убрзо потонуло.

Пацифик никад није видео суровију ратну драму.

М. Т.

Ћурипога

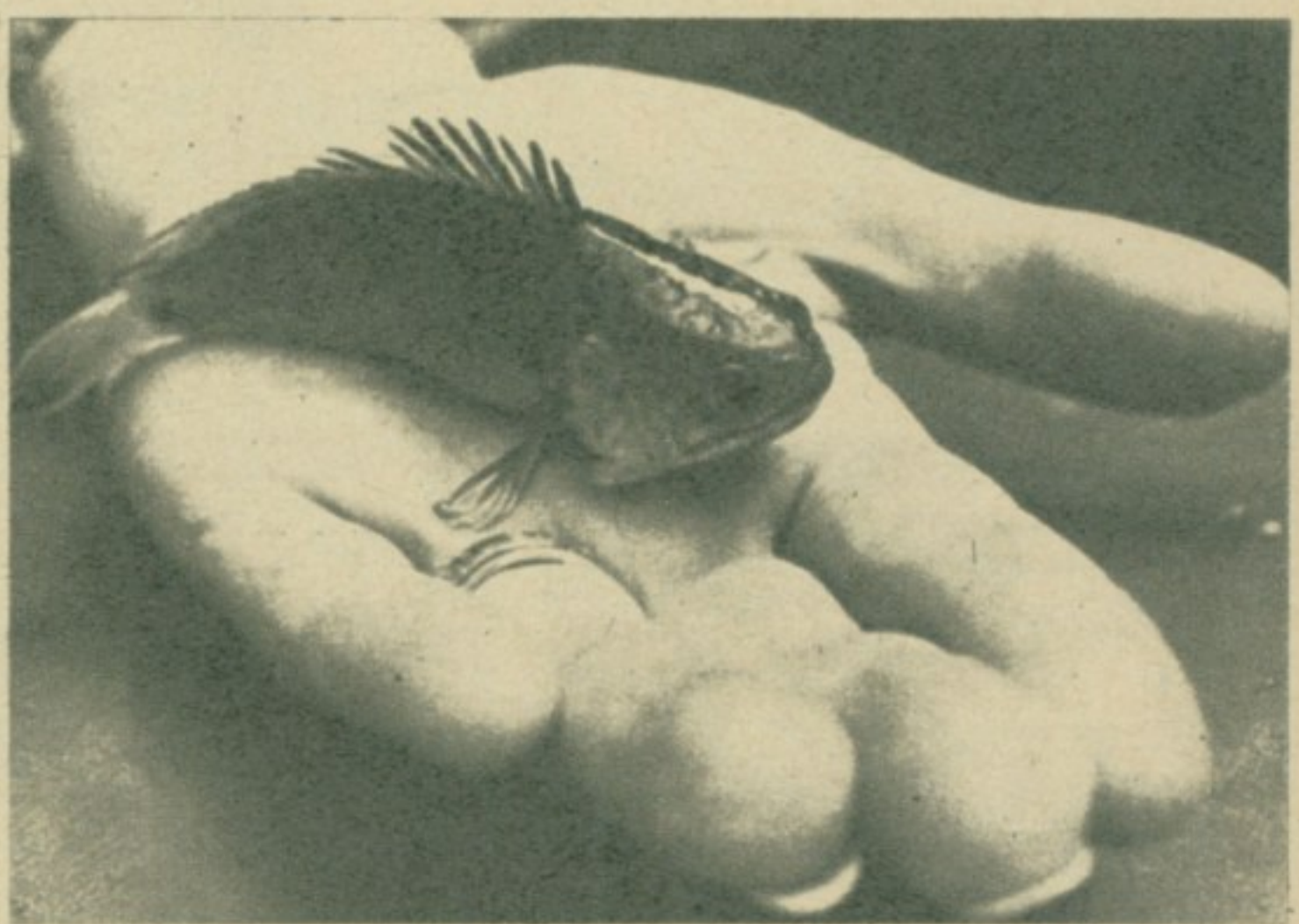
ДУБАК ЗА СУЗИ

Сузи, керуша Харлода Вилхелма из Фресноа, у Калифорнији, рђаво је прошла у једној саобраћајној несрећи: повређено јој је неколико кичмених пршљенова. После операције и опорављања на ветеринарској клиници, Сузи може да се креће али само помоћу специјалног дупка који, као и прави, има точкиће. Сузи је одбијала да уђе у дубак све док јој њен господар није прорезао отвор за — реп.

НЕЗВАНИ ГОСТИ

Догађај се збио у једном националном парку у Кенији. За сто малог туристе села су два мајмуна, наравно непозвана, и зачас појела његову ужину. Збуњени дечак успео је да спасе само један колач. Мале Кенијце, који су навикли на такве госте, забављали су дечаково изненађење и љутња.

У ВОДИ И НА СУВОМ

Јужноазијска риба ходалица далеко је сродник нашег пргеча. Користећи прсна пераја и раширене шкржне поклопце с бодљикавим ивицама као ноге, клатећи се с једне стране на другу, ходалица може да се креће по суви, и то брзином од 3 метра у минуту. Ова риба има додатни орган за дисање смештен у лобањи тако да може да удише атмосферски ваздух. За време сушних периода риба ходалица често креће на пут да би пронашла нову реку којој не прети исушивање.

ДИКАН MONTEKARLOS И ПРВИ РЕЛИ

БРАДА

Пре неколико година изведен је пред суд у Есену у Западној Немачкој четрдесетогодишњи радник Ханс Руф. Њега је власник радионице где је био запослен већ десет година, после више узалудних опомена „да долази на посао обријан као и сви остали радници“, оптужио због овог „прекршаја“ захтевајући од суда да га принуди на уредно бријање или потврди његов отказ.

ОНАЈ БРАДОЊА!

Пред судом, чију је двору испунила маса света, нарочито радника, показало се да Ханс Руф није пуштао браду да би терао инат своје газди већ из сасвим других разлога. То је сасвим изменило карактер оптужбе. Испоставило се да је Руф склопио са једним својим пријатељем необичну опкладу: он је тврдио да ће за веома кратко време добити надимак брадоња који ће му остати заувек, док је пријатељ сматрао да је тако нешто немогуће.

Сума у коју су се кладили није била баш безначајна — положено је по 1000 марака. Руфа је својим улозима потпомогло неколико другова, па су и једна и друга страна предале у „сигурне руке“ по хиљаду марака с тим да се добитнику исплати пола те суме, а улог му се врати. Тако је Руф, као прво, пустио браду.

Према условима опкладе Руф није смео да ода тајну и пред газдом је измишљао разна оправдања и изговоре све док овом није прекипело, па га је извео пред суд. Ту се показало да је добио опкладу од хиљаду марака јер су га сви, па и сам послодавац већ увелико прозвали „онај брадоња“. Руф се на суђењу појавио свеже обријан чиме је другој страни доказао да ће и без браде свој надимак задржати. Газда је тада повукао тужбу.

НАЈВЕЋА УВРЕДА

Брада постоји откад је света и века, то јест од када постоје мушкарци, одувек сујетни на свој изглед. Једини мушкарци који браду нису носили да би „лепше изгледали“ већ зато што нису имали начина да је уклопе не су праисторијски људи. Све браде после њихових спадају у домен „модних лудости“ или, ређе, верских прописа.

Мушкарци најстаријих античких народа сматрали су браду за светињу. Своје галасасте браде због којих су изгледали веома достојан-

ЗА

ВИКЕНД

ствено нарочито су неговали стари Јевреји. Редовно су их шкروпили мирисима и поваздан рашчешљавали прстима јер су оне биле знак снаге и мушкости. Индијски филозофи, којима су се браде такође допадале, прогласили су их обележјем мудрости.

Код свих источњачких народа брада је била веома цењена. Толико да су се људи њоме заклињали. И дан-дanas када старији Турчин хоће нешто свечано да потврди, он каже: „Тако ми браде!“ и свако може бити сигуран да је рекао сушту ис-

Мушкарци се данас више не заклињу овим својим украсом, али то не значи да су на њега мање љубавни

кике испреплетане злаћаним жицама. Једна жена, нико други до чувена царица Семирамида због које је Набу кодоносор починио толике глупости, стада је овоме на пут. Да би стекла што већи углед, она се често облачила као мушкарац, али браду, наравно, није могла да пусти. Како њени фризери нису знали да праве перике и лажне бркове и браде, она је једноставно наредила да се сви поданици царства обрију!

Стопама Асираца пошли су и Египћани — њима је

су смели да их носе. Брада је у Грчкој изишла из моде тек за време Александра Македонског. Велики владар био је ђосав, па су му туђе бујне браде ишле на живце. Због тога је донео пропис да сви мушкарци морају бити глатко и уредно избријани.

ЖИЛЕТ ЗА ОПЕРАЦИЈУ

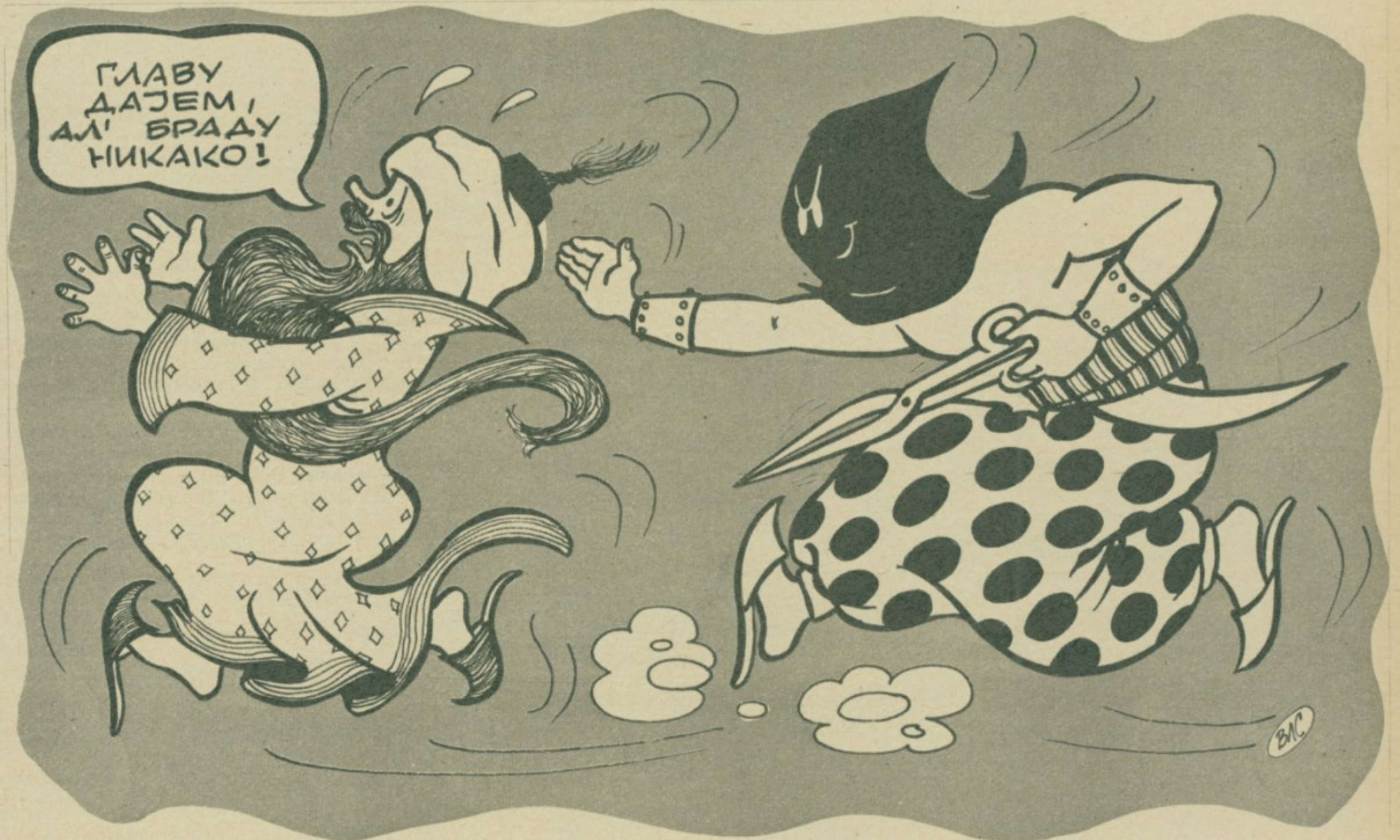
Ни словенске народе није мимоншла брадата мода. Сла

брада сасвим „повлачила из употребе“. Тако су, на пример, сви Французи обријали браду чим је то учинио Луј VII, а пустили је када је краљ Франсоа I помоћу ње сакрио ружан ожиљак на образу. Закон угледања радио је из све снаге.

Око средине XVIII века на браду нико није ни помишљао: носиле су се велике напудроване перике које се са њом никако „нису слагале“. У XIX веку, међутим, брада се опет „вратила“, али не за дуго. Смртоносан ударац задао јој је Американац Кинг Кемп Џилет, „отац“ ножића за бријање који је преплавио прво америчко, а затим и светско тржиште и по своме творцу добио име жилет. Он је заменио класичан бријач и знатно олакшао мушкарцима тако тешку „операцију“ која се зове бријање.

Данас, као што је познато, браде се и носе и не носе. Нека одређена мода не постоји и поред глатко избријаних срећу се и брадати мушкарци. Но, многе из табора „обријаних“ обрадовала је вест из Лондона: у масовну продају пуштене су вештачке браде које се лако стављају и скидају, свих могућих боја и „фазона“.

Ове браде тако су уметнички направљене да се уопште и не примећује да нису

тину. И код Јевреја и код Турака сматрало се највећом увредом повући некога за браду или је, не дај боже, плунути. За то су летеле и главе.

СЕМИРАМИДА НАРЕЂУЈЕ

Асирици су толико уживали у својим брадама налик на метле да су их за нарочито свечане прилике увијали у

просто лакнуло када су се ратосиљали својих гломазних брада, а достојанственици и свештеници имали су на располагању лепе вештачке брадице када се требало појавити на некој паради или служити верски обред.

Грци су, за разлику од Египћана, обожавали браде. Чак су их стављали и на лица неких својих богиња међу којима је најпознатија Кипарска Венера. Најхрабрији јунаци имали су право на најдуже браде, но робови ни

бост према бради нарочито је била изражена код Руса — све до владавине цара Петра Великог крајем XVII века. Он је желео да у Русији заведе обичаје цивилизованих земаља, па је само мушкима дозволио да носе браде. У ствари, могли су да их носе и сви други — под условом да плате позамашан порез!

Како је и мушка мода, као и женска, прилично променљиве ћуди, бивало је периода у историји када се

„праве“. Назване су „браде за недељу“ јер је предвиђено да ће их, за време радних дана тако озбиљни и уредни, Енглези највише носити за викенд. Да ли их заиста стављају само тада или не још није испитано, али продаја иде као подмазана и фабриканти који су се први сетили да вештачке браде пусте на тржиште блистају од среће.

ИНДИЈАНЦИ

Живот и обичаји

2

ГОСПОДАРИ РЕКА — Индијанци из племена Хаидас више су времена проводили у чамцима на водама великих река на североистоку Америке него на копну. У рибарење које је понекад трајало и по више месеци одлазили су сви припадници племена. За то време њихове брвнаре у селима на обалама река остале су пусте. Хаидас Индијанци су изнад свега волели становнике вода: велике рибе, корњаче, видре, даброве и чак су веровали да и сами воде порекло од њих и да их је Велики Дух претворио у људе. Риба је била њихова главна храна и они су умели мајсторски да је осуше и да од ње справљају врло укусна јела. Ови Индијанци нису били нимало ратоборни, а то им и није било потребно јер су их велике реке и њихови рукавци добро скривали од било ког нападача.

НОМАДСКИ ВИГВАМИ — Већина индијанских племена није имала стална пребивалишта, а белци су сваку њихову кућу, колибу или шатор, саграђене на брзину на местима која су била најпогоднија за живот, називали вигвимама. У оваквим скровиштима живела су углавном номадска ловачка племена јер су се вигвами могли лако подићи, размонтирати и пренети на друго место. Вигвами су, у ствари, шатори-колибе од дрвеног костура покривеног трском или кожом. Индијанци су кожу на вигвимама украшавали разним цртежима. Једни од њих били су само украси, а други религиозни знаци за које се веровало да чувају дом од несреће.

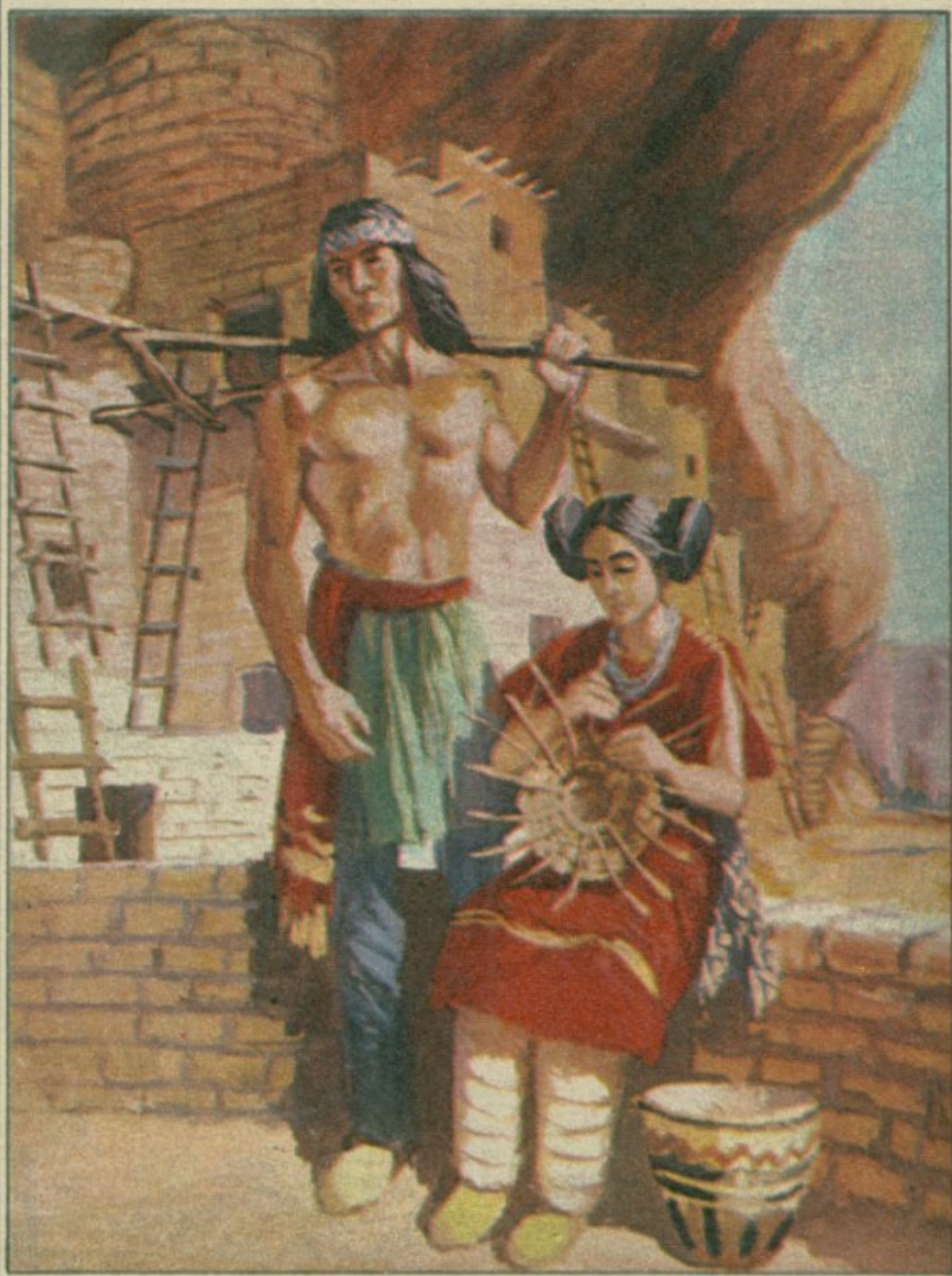
ПОД ТОПЛИМ НЕБОМ — Семиноле Индијанци и друга племена која су живела под топлим небом Флориде градили су куће без зидова. Оне су им служиле скоро искључиво као заклон од кише. За време бескишних дана, а њих је у Флориди више од триста тридесет у години, сви чланови племена спавали су под ведрим небом где се одвијао и читав породични живот. Због топле климе инсекти и паразити су им били права напаст, па су се становници топлих предела мазали бојама да би се заштитили. Временом је ово бојење постало права уметност, мушкарци су желели да њим истакну енергичност црта свог лица, а жене своју женственост и лепоту. Девојке су се шминкале другачије од жена, а младићи од одраслих мушкараца.

ДЕЦА СУНЦА — Овако су себе називали Чејени, Кијове и Команчи, дивљи ратници који нису штедели непријатеља и нису очекивали да буду поштеђени. Они су из дна душе презирали бледолике и није им никако било јасно како не могу да их победе. „Верујем да вам само ваш бог помаже у борби против нас, јер, какви сте ви ратници? Ако немате пуну торбу, умирате од глади. Кад је зима, цвокоћете. Ако вам неко само нокат ишчупа, врштите као деца. А ипак у борби побеђујете нас, ратнике који се могу дошуњати до јелена, нас чија стрела никад не промашује циљ. Ми трчимо брже од вас и кад бежимо и кад вас гонимо“ — забележио је 1763. године мисионар Пјер Дирок речи Индијанца Модро Перо.

ПУЕБЛОСИ — У брдовитим пределима Мексика живели су Пуебло Индијанци који су се међу осталима истицали као веома вешти зидари. Уз камене литице градили су необичне, степенасто распоређене куће од црвених цигала. Нису знали за степенице, па су се из једне куће у другу пели и силазили помоћу лествица прислоњених на мале терасе. Из својих кућа Пуебло Индијанци су се стрелама, камењем и врућом водом успешно бранили од непријатеља. Насеља са оваквим кућама звала су се пуеблоси.

ОД АЉАСКЕ ДО СИБИРА — Салиши, Цимчијени и Киокутли, неустрашиви ловци са крајњег севера Канаде, у групама су крстарили Аљаском и често продирали чак до Сибира. Више су личили на Ескиме него на остале Индијанце. Били су то људи необично отпорни на сурову климу далеког севера и на — глад. Нису били нарочито ратоборни. У време кад су бели људи освојили већи део Канаде, многи од њих су служили у чувеној Коњичкој полицији.

НИСУ НИКАД РАТОВАЛИ — Непрегледна пространства око језера Атабаска, Великог језера робова, Винипег, Медвећег језера и Језера јелена у Канади била су неприкосновено царство Индијанаца готово до почетка овог века. У овим неприступачним пределима са богатим ловиштима живели су у миру. За разлику од осталих староседелаца Америке, који су насељавали њене јужне крајеве, китили су се украсима од рибљих костију пробадајући их кроз носеве. Кад су први белци почели да продиру на север, показали су се као гостољубиви домаћини и радо су им служили као водичи.

НАСТАВИЋЕ СЕ

Младићи су
на своју руку
ућали у твр-
ђаву и заузео
ли је без ије-
дној меџка!

Хладна мартовска ноћ
спустила се на Ска-
дарско језеро. На уз-
бурканој води, у сенци ста-
рих маслина, љуљала се ла-
ђа. Два возара на обали по-
цупкивала су неког очекују-
ћи. Наједном се у мраку за-
чуше кораци.

— То је он, Крсто, — рече
први возар. — Брзо упали
луч!

При титравом светлости у-
казала се најпре висока при-
лика једног младића, а за
њим још 11 ратника под о-
ружјем. Укрцаше се и лађа

— Предај се и неће бити ништа ни теби ни брату!
— довикнуо је Крсто Јакуп-аги држећи испред себе
везаног Јусуфа. Уместо одговора планула је пушка.

Крсто аги који у почетку ни
је могао да поверује да су
Црногорци ту. — Опкољен
си! Ево и брата сам ти заро-
био! — Да би показао да го-
вори истину Крсто је ставио
испред себе везаног Јусуфа
и изашао из заклона. Јакуп
ово није издржао и опалио
је према Крсту али је про-
машио.

Сад је Црногорцима било
доста приче, па је почела
битка. Кренули су у напад
на агину кулу. Читав сат
Турци су се жестоко брани-
ли али кад је Јакуп-ага ра-
њен, затражили су примирје.

Затишје није дуго траја-
ло. Кад су чули пуцњаву,
Турци из околине пожурили
су према тврђави. Унутра
нису могли јер је главна ка-
пија била затворена. Тада
је неко из Јакупове куле по-
кушао да спусти конопац,
али је то у последњем тре-
нутку приметио Периша Ра-
дов и сабљом пресекао ко-
нопац тако да се један Тур-
чин суновратио низ бедем.

ИЗМЕЂУ ДВЕ ВАТРЕ

Смрт се надвила над 12
витезова који су се нашли
између две ватре: нападали

ДВАНАЕСТОРИЦА СМЕЛИХ

уз једва чујан шум весала,
отисну се од обале.

Мада се није видео ни пр-
ст пред оком, вешти возари
водили су их право ка ци-
љу. На скривитом месту код
села Салковине лађа је при-
стала. Пошто су се сврати-
ли искрцали, Крсто се об-
ратио возарима:

— Идите сад назад у Цек-
лин и јавите да је Крсто
Јанковић упао у Жабљак!

ЛУД ПЛАН

Трђава Жабљак дуго годи-
на била је неосвојива. Подиг-
нута на узвишењу поред уш-
ћа рече Мораче у Скадарско
језеро, опасана бедемом ви-
соким 12 метара, са кулама
из којих је дан и ноћ пре-
тећи вирило стотину пуша-
ка, са два топа, великом ба-
рутаном, представљала је за
Црногорце прави изазов. Не
када је то била престоница
Зете којом су владали Цр-
нојевићи, али откако су
1447. Турци освојили тврђа-
ву, нико јој се пуних 350
година није могао ни при-
ближити, а камоли ући унут-
ра!

Почетком марта 1835. го-
дине млади Крсто Јанковић
предложио је свом пријате-
љу Петру Стругару план ко-
ји је овог запањено. Њих де
сетак пребациће се преко

зидина у тврђаву и изнена-
дити турску одбрану. Тада
Црногорци треба споља да
нападну и град мора пасти.

— За ово треба имати ју-
начко срце, а тога имамо на
претек, и вештина, коју ће-
мо већ измислити. Хоћеш ли
са мном? — питао је Крсто.

Петар нешто старији, у по-
четку се нећао.

Само ћемо лудо изгубити
главе. А ако се и деси да
останемо живи а не успемо,
нико нас неће опрати од бру-
ке.

— Добро, ако се плашиш
— одговорио му је Крсто, —
ја ћу наћи друго друштво!
— После тога Петар није
имао куд, пристао је и тај-
не припреме су почеле.

У МРТВОЈ ТИШИНИ

Једна Црногорка која је
живела у Жабљаку, зна се
само да се звала Мара, ву-
неним концем измерила је
где је бедем најнижи и тај
комад послала Крсту. Из-
рађене су и лестве на скла-
пање, спремно је оружје,
довољно муниције и наош-
трени ножеви.

За акцију је одређена ноћ
између 8. и 9. марта 1835.
године. И, најзад, ове хлад-
не ноћи дванаесторица мла-
дића су била ту, у близини
тврђаве.

Кад су се нашли испод бе-
дема, Крсту уздрхта срце.
Зидине су му се учиниле дуп-
ло више. Хоће ли успети?
Али, при помисли на друго-
ве које је повео у опасну
авантуру, на оца и остале
Црногорце који ће доћи за
њим, Крсто стави пушку око
врата и први поче да се пе-
ње уз постављене лестве.
Као сенка привукао се врху
бедема, извирео и осврнуо
се. На два корака од њега
био је постављен топ чија
је цев окренута према Цек-
лину. Скинуо је појас и је-
дан крај везао за лествице
а други за топовски лафет
тако да се његови другови
могу сигурније пети.

Тишину ноћи наједном
проломи узвик. Крсто се у-
кочи у месту. Била је то
само смена страже. Кад се
све утишало, Крсто је нас-
тавио да извиђа унутрашњи
део тврђаве. Видећи да се
нова стража умирила, вра-
тио се до лествица и дао
друговима знак да почну да
се пењу. Један по један на
крају се свих једанаест наш-
ло горе на овом страшном
месту. Петар је одмах изву-
као на бедем горњи део лес-
твица како их Турци спо-
ља не би могли користити.

Све се одвијало по плану.
Двојица су одмах кренула
према кули заповедника твр-
ђаве Јакуп-аге да истакну
црногорску заставу. Друга
двојица су добила задатак
да ватром из пушака затво-
ре куле тројице најугледни-
јих Турака ако ови покуша-
ју да изађу. Милош Петров
с петорицом младића отишао
је да заузме барутану и во-
ду а Крсто је са још једним
другом освојио главну капи-
ју. И то све без иједног мет-
ка јер су стражари ликвиди-
рани нечујно. Остали Турци
нису ни сањали шта се зби-
ва у тврђави.

ИЗАЋИ! ОПКОЉЕН СИ!

Прва је приметила да се
нешто чудно дешава жена
Јакуп-аге која је у рано јут-
ро изашла да донесе воду
са градског бунара. Кад је
угледала црногорску заста-
ву, брзо је потрчала натраг
у кулу. Унутра је настала
пометња.

— Предај се и неће ти
ништа бити! — довикнуо је

су их Турци споља а и поса-
да тврђаве заборавила је на
примирје.

У најтежем часу стигла им
је помоћ. Возари су јавили
Црногорцима за смели Кр-
стов упад у Жабљак и читаво
племе похитало је храбрим
младићима у помоћ.

Није прошло дуго а Ја-
куп-ага се коначно предао.
Једини његов услов био је
да поштеде живот његовој
породици. Кад је добио га-
ранцију, истакао је белу зас-
таву на кули и рањен изаш-
ао пред Крсту:

— Ево ти кључеви од гра-
да и моје оружје — обратио
се младићу пружајући му
сабљу — Узми је и сретна
ти била, није горем у руке
допала!

х х х

Сутрадан је у жестоком
боју црногорска војска сав-
ладала Турке и потпуно ос-
војила град. Тако је млади
Крсто са својим друговима
вратио Црној Гори Жабљак.

Кад је касније господар
Црне Горе владика Раде де-
лио одликовања, рекао је
Крсту:

— За тебе немам ордена
који заслужујеш! Ево ти у
знак признања и поштовања
моје две мале сребрне пуш-
ке.

В. С.

ВАВИЛОН И АСИР

ВАВИЛОНСКО ЦАРСТВО. — Док се на југу плодне Месопотамије, између река Тигра и Еуфрата, пре око 5000 година развијала сумерска цивилизација, на северу земље појавило се номадско племе које је са Сумерима ступило у борбу. После неколико стотина година дошљаци су победили, два народа се стопила, а град Вавилон постао престоница новог царства.

ХАМУРАБИ. — Шести краљ династије дошљака Хамураби који је владао скоро 40 година начинио је од Вавилона сјајан град. Био је одличан војсковођа и државник и освојио је читаву Месопотамију. Чим је ујединио земљу, посветио се неговану науке и уметности. Чувене су грађевине које је подигао. Мост на Еуфрату први је зидани мост у историји.

ОКО ЗА ОКО. — У Лувру се чува велика камена плоча у коју су, клинастим писмом, урезана 282 Хамурабијева закона. Законик није исти за све — друштво се делило на племство, народ и робове. Један члан каже: „Ако племић избије око племићу, нека се и њему извади око!“ Али: „Ако племић избије око човеку из народа, нека му плати сребрну мину!“

БОГ МАРДУК. — Дошљаци су прихватили сумерска божанства, али су их још више удаљили од људи. Главни бог био је Мардук и у његову славу подизани су најсјајнији храмови. Народ се плашио богова и обожавоо их издалека. Сам краљ руководио је верским обредима, а о многобројним храмовима старала се чета свештеника, подељених по функцијама.

ПИШЕ У ЗВЕЗДАМА. — Једна категорија свештеника бавила се читањем будућности из звезда преко којих су богови исказивали своју вољу. Тако се родила астрологија — тумачење судбине из положаја небеских тела. Пажљиво посматрање планета учинило је да Вавилонци одлично упознају небо. Од праве научне астрономије делио их је само корак.

МИНУТИ И СЕКУНДИ. — Вавилонци су први уочили разлику између звезда и планета, направили небеске карте, поделили круг на 360 степени, степен на 60 минута, минут на 60 секунди. Своје знање и историју записали су на глиненим таблицама, клинастим писмом које је имало 300 знакова. Постоје читаве „библиотеке“ које броје на хиљаде ових таблица.

НАСТАВИТЕ СЕ

КАРАТАК СЕ Н

На узвишци обраслој ниском травом стајала су два човека и не-тремиче посматрала кретање војске у даљини. Услед светлудања копаља и шлемова и таласања дугачке колоне војска је личила на огромну сребрасту змију која вијуга кроз питому долину. Старији од двојице, висок човек раскошне браде, имао је око чела узан златни јобруч. Млађи, чија се дугачка плава коса вијорила на ветру, нервозно је лупкао прстима по тешком дрвеном штиту окованом гвозђем.

Обојица су били голи до појаса, груди обојених чудним плавим шарима. То је био знак племена Катувелауна или Ратних мачака, једног од највећих народа који су почетком наше ере насељавали Британију. Златан обруч око чела означавао је краљевску власт, једини знак који је краљ Тогодумна могао да носи откад је његов старији брат Берик побегло у Рим односећи Свету круну и Свети мач. Предање је предсказивало велике несреће за Ратне мачке ако остану без ових реликвија.

Дуго и упорно покушавао је Тогодумна преко гласника да приволи римског императора Клаудија да му врати украдене краљевске знаке. Овоме то није ни падало на памет. Уместо тога Клаудије је у Британију послао велику армију под командом Аула Плаутија, свог најспособнијег војсковође.

Сунце је већ било високо на небу када је Тогодумна дао знак свом млађем брату

Његова слава прешла је границе Британије и раширила се по читавој Европи. Сви су желели да виде човека који је толике године пркосио римској моћи

Каратаку да се спусте низ падину према обали Темзе. Тамо их је чекала њихова армија, ако се тако могла назвати маса од 60.000 дивљих ратника обојених од главе до пете плавим шарима. Тогодумну и Каратака дочекало је клицање. Од дана када су бугу рата жртвовали црну овцу и послали ратног гласника да сазове племена за борбу стално су пристизали нови ратници и под командом Каратака одмах почињали да се припремају за одбрану. Сви газови преко Темзе закрчени су, дуж обале подигнуте су високе дрвене палисаде.

ЈОШ МНОГЕ БОРБЕ

Најзад су и римске легије стигле на Темзу, на њену су протну обалу. Ауло Плаутије дао је наређење за напад. Једна по једна римска центурија надирала је ка газу преко реке уклањајући препреке. На другој обали Тогодумна је истовремено поди-

гао увис ратну секиру и хиљаде копаља полетело је на Римљане. Темза се зацрвене-ла од крви. Римски војсковођа Ауло Плаутије осматрао је са једног брега развој ситуације.

Читава три дана покушавали су Римљани да пређу реку коју су Катувелауни очајнички бранили. Треће ноћи, док је Тогодумнина војска спавала иза палисада сигурна да преморени Римљани неће напасти, Батави германско племе у римској армији, држећи ножеве у зубима, нечујно су загазили у Темзу. Постојала је пословица да се Батави рађају са перајима — у води су се сналазили као на сувом, и Ауло Плаутије је то искористио. Под заштитом ноћи 3000 Батава бешумно је препливало реку. Једна група привукла се месту где су Катувелауни држали борна кола и исекла амове. Друга група напала је уснули логор.

У мркој ноћи приметно се ужасна борба. Изненађени буновни Британци убијали су се међусобно у великој пометњи док су за то време легија за легијом прелазиле преко рашишћеног небрањеног газа. Тогодумна

је погинуо међу првима. На другом крају логора Каратак је узалуд покушавао да организује отпор. У зору било је сасвим јасно да су Британци изгубили битку.

Пошто се већи део британских ратника разбежао Каратаку није остало друго до да се и сам повуче. На бојишту је остало 4000 мртвих Британаца према 900 римских легионара. Сада је Каратак био краљ. Прву битку са Римљанима је изгубио, но пред њим су биле још многе борбе.

УЗНЕМИРУЈУЋЕ ВЕСТИ

После годину дана Британци су поново утврдили одбрамбену линију на дан хода од данашњег Лондона. Да би дошли до Каратакове престонице, садашњег Колчестера, Римљани су морали да пређу преко високог шумовитог гребена. С једне његове стране пружале су се непрегледне мочваре, проходне само за оне који су

знали њихове тајне. С друге стране густа шума испреплетаног растиња и трња онемогућавала је покрет већих јединица.

Сада је Каратак носио златан обруч око чела. Као да је преко ноћи постарио, постао зрелији. Уходе су му свакодневно доносиле вести о покрету Римљана. После победе на Темзи Ауло Плаутије није показивао ни најмању намеру да гони Каратака и његове ратнике. Изгледа да је и он имао добре уходе које су га на време обавестиле да му Британци спремају дочек на гребену и да је Каратак поново успео да сакупи велику војску.

Био је већ септембар када Каратаку почеше да стижу узнемирујуће вести: гласници су јављали да се у Британији искрцавају невиђене армије под командом самог римског цара Клаудија. И, још горе, помињали су страшне животиње, велике као кућа, под чијим се корацима тресе земља, са реповима на оба краја и чији је глас као грмљавина.

Прошло је још неколико дана пре него што су се Римљани појавили испод тешко освојеног гребена. Њихове

ПРЕДАЈЕ

ватре виделе су се ноћу из Каратаковог шатора. Он их је посматрао дубоко замишљен. Затим се изненада спустила магла која је неколико дана скривала од погледа читаву долину. Каратак није могао да види шта се у римском логору спрема, али су уходе доносиле вести о чудним звуцима, можда чак припремама за покрет.

Када су први редови римских легија изронили из магле, Каратак је био спреман — скоро истовремено одјекнули су звуци римских труба и британских воловских рогова! На самом челу десног крила своје војске Каратак је завитлао ратном секиром. То је био знак! У истом тренутку, уз заглушну вику, јурнули су његови ратници скривени у шуми. Зачула се страховита тутњава — и британска борна кола у која је Каратак полагао велике наде кренула су у напад!

НЕСТАЛО ЈЕ ТЛА

Каратакова кола у која су била упрегнута четири коња јурила су испред свих. Дугачки шиљати ножеви на сваком почку опасно су светлукали. Британски краљ, обојен плавим ратним бојама, витлао је секиром дивље вичући. Изгледало је да ће јуриш Британаца просто разнети римске легије.

А онда, одједном, као да је неко истрагао тло испод коњских копита. Каратакова кола су уз заглушујући тресак и ломљаву пропала у велики дубок јарак који су Римљани под заштитом магле ископали и покрили грањима и травом. Удар је Каратака избацио из кола и он је лежећи немоћно посматрао како и остала борна кола, једна за другим, упадају у замку. Све је одјекивало од њихтања коња, крика рањених, ломљаве.

Каратак, срећом, није био повређен. Чим је савладао ужас због пропасти кола, појurio је у помоћ својим људима на које се сручила римска легија. Угледавши последњу линију борних кола, која су успела да се спасу, краљ је у једнаг ускочио и поново јурнуо на Римљане. Но, прави тренутак је прошао и Римљани су полако са свих страна опкољавали Британце.

Завршни ударац задали су слонови. Угледавши ове животиње које дотада никада нису видели, ужаснути њихом величином и изгледом, Британци су се дали у панично бекство. Каратакова војска потучена је до ногу. Узалуд је Каратак покушавао да постави грудобран на реци код Челмсфорда — слонови су га прегазили. Најзад је морао да се помири са судбином и с 200 преосталих борних кола упути у Велс. Надао се да ће у племену Сидура наћи савезнике против Римљана.

Каратакова некадашња

краљевина постала је те 43. године наше ере римска провинција, војсковођа Ауло Плаутије њен први гувернер. Само, Каратак није сматрао да је заувек поражен. Са бескрајним стрпљењем, убеђујући, молећи, претећи, прикупљао је разбијене делове своје војске. На то је утрошио читавих 7 година, а за то време гувернер Плаутије морао је готово свакодневно да се носи с њим. Каратак је био свуда, нападао на најнеочекиванијим местима. Дивља земља скривала га је пред римским потерама, неприступачне мочваре биле су му дом.

СЈАЈНА ПОБЕДА

После 7 година Аула Плаутија заменио је Осторије Скапула, вичан герилском ратовању. И он и Каратак знали су да је куцнуо час за велики обрачун. Тај последњи обрачун одиграо се код Кер Карадока у Шропширу.

Бојно поље било је неповољно за Римљане, и прилаз и одступница ишли су Каратаку на руку. С једне стране дизале су се стрме планине, а тамо где је прилаз био благ Британци су набацали камење попут грудобрана. Испред је текла река, код шанчева су стајали до зуба наоружани војници.

Каратак је летео тамо-амо кроз редове војника. „Овај

дан и ова битка донеће нам или ослобођење или вечито ропство!“ говорио им је. Призивао је претке чије их је јунаштво толико пута спасло срамоте. Његове речи запалиле су масу, сваки војник клео се да неће устукнути пред ударцима и ранама.

Ово одушевљење збунило је римског војсковођу. Плашила га је и хучна река, камени зид иза ње, високе стрме планине које су изгледале начичкане ратницима. Али, војници су хтели у бој, викали су да за храбре нема препреке. Тада је Осторије испитао где је вода дубока а где се може прегазити и лако превео војску.

Док се борило стрелама, копљима и цилитима, Римљанима се лоше писало, многи су рањени, а још више их је изгинуло. Али, било их је на хиљаде и издржали су до грудобрана. А ту су начинили корњачу, збијени поредак трупа у коме се маса војника бори под штитовима издигнутим изнад глава, и за час растурили грубо набацано камење. Чим је почела равноправна борба прса у прса, Британци устукнуше дубље у планине.

За њима се нададоше и лаки и тешки пешаци — тешки су избацивали копља, лаки нападали у збијеном поретку. У редовима Британаца наред, они немају ни оклопа ни калпака да се покрију и заштите. Ако се окрену помоћним трупима, обарају их легионари мачевима и копљима; ако навале на њих, они узвраћају цилитима и мачевима.

И боље оружје још једном је триумфовало. Била је то сјајна победа Римљана. Каратакова жена и кћи су заробљене, племенски вођи се предали.

Каратак се није предао већ је са неколицином најхрабријих потражио уточиште код Бригантске краљице Картимандуе. Бриганти су били највеће британско племе, а насељавали су област од данашњег Ливерпула до Ферт оф Клајда. Каратак, који још увек није признавао дефинитиван пораз, надао се да ће Бриганте наговорити да се заједно супротставе Римљанима.

Али, онај ко је несрећан нема сигурног уточишта. Краљица Картимандуа бацала је Каратака у окове и предала га Римљанима, девете године од почетка рата у Британији. Каратак је стрпан на галију и упућен у Рим.

НИЈЕ ОБОРИО ПОГЛЕД

Његова слава већ је увелико била прешла границе Британије, раширила се по околним римским провинцијама и читавој Италији. Сви су желели да виде човека који је толике године прокисо римској моћи. У Риму се само о њему говорило. Желећи да истакне своју славу, цар Клаудије преувеличавао је и славу побеђеног. Народ је позван да присуствује великом триумфу.

Дуж целог Фламинијанског пута, све до Форума, тискала се маса света. Преторијанске кохорте стајале су у пуној опреми на зборном месту. На зачељу тријумфалне поворке ишли су људи из Каратакове пратње, ношене су токе и огрлице — његов ратни плен. Прошли су затим британски племенски вођи, па Каратакова жена и кћи и на крају се појавио он. Сви остали бедно су молили за милост, али не и Каратак. Он није оборио поглед, није тражио самилост када је стигао пред цара и рекао:

„Да сам у срећи умео да будем умерен толико колико сам био велики својим пореклом и краљевским положајем, дошао бих у овај град не као заробљеник већ као пријатељ. Ни ти не би одбио да примиш за савезника потомка славних предака, владара толиких племена, не би одбио да склопиш са њим мир. Ви сте јачи од нас. Садашња моја судбина колико је понижавајући за мене толико је славна за тебе. Да сам се предао без борбе, нити би моја судбина била славна нити би твоја слава заблистала. Ако ми поклониш живот, бићу заувек споменик твојој благодати!“

И цар Клаудије који му се дивно подарио му је живот, и њему и његовој жени и кћери и племенским вођама. Наредио је да их раскују и они су постали слободни римски грађани.

ЦРНА БРАДА И ИНДИЈАНЦИ

ПЉУНУЛА МЕ КОБРА

Проклети мајмун, помислих кад је орангутан свукао џак са змијског кавеза, баш је нашао тренутак за игру!

Сео сам са Џоом Винтером на тераси хотела Рафл у у Сингапуру и уживао у хладној ли мунади. Око наших ногу вртео се Банки, кога сам Џоу донео из Америке. Мали пас теријер толико се допао моме пријатељу да ми је скоро пола сата непрекидно захваљивао. На крају ми је већ постало непријатно.

— Боље да кренемо пре мрака — предложио сам Џоу, који је имао плантажу каучука на осамдесет километара од града. Намеравао сам да тамо проведем недељу дана и у џунгли уловим неке животиње за које сам имао нарудбину из Сједињених Држава — шарене веверице и мале медведе веома ретке врсте.

Платили смо и упутили се ка лендроверу на крају улице. Џо је сео за волан, а ја и Банки поред њега. Био сам одлично расположен. Нисам ни сањао да ме чека најопаснији сусрет у животу.

ПРВА ЖРТВА

Сутрадан у рану зору Џо, домородац Али, Банки и ја крену смо у лов. Џо ми је претходне ноћи пред спавање испричао да у овој области живи једна необична змија, кобра пљувачица. Кад јој запрети опасност, штрцне непријатељу, обично у очи, два млаза беличастог отрова. Жртва готово увек ослепи, а ако на несрећу има на телу неку огреботину, та отров доспе у крвоток, умире за непун час.

Одмах сам одлучио да ухватим бар један примерак. Зато сам данас понео нарочиту мрежу за хватање змија. На кобру нисмо морали дуго да чекамо.

Док смо нас тројица полако корачали ивицом плантаже, Банки је, жељан кретања, трчао испред нас. Њушкао је свако дрво, завлачио се у рупе, враћао се и опет одлазио. Нисмо ни приметили да се удаљио и да га већ дуже време нема, кад на једном зачусмо бесан лавез. Одмах потрчасмо у том правцу. Кад смо стигли до Банкија, све нам је било јасно: испод једног дрвета стајала је кобра, спремна за напад. Издиг-

нуте главе, пиљила је у нашег Банкија који је стајао као зачаран. У следећем тренутку десило се оно чега смо се и плашили. Кобра је млазом беличастог отрова погодила пса у лице. Банки поче да скичи, да се ваља по земљи и шапама трља очи. Кобра нестаде у жбуну иза дрвета.

Ми полетесмо према несрећном Банкију, који се изbezумљено вртео у круг. Џо се показао неупотребљив за помоћ. Час је узимао пса у руке, а час хтео да јури за кобром и одмах је убије. Одлучили смо да ће најбоље бити да Џо однесе Банкија ветеринару, а ми ћемо се постарати за кобру.

Кобру није било тешко ухватити, јер су њој жлезде биле празне. Чим је Џо отишао, разапели смо мрежу, и после пола сата змија је била наша. Кренули смо натраг. За данас нам је било доста лова. Али је однео змију у гаражу и сместио је у један дрвени сандук са жичаним поклопцем.

Пожурио сам у кућу. Банки је непомичан лежао на кревету, а Џо је изнад њега брисао сузе.

— Стигао сам касно. Лекар није могао да му помогне...

Сахранили смо га исте вечери испод једног дрвета у дворишту.

Сутрадан сам кренуо сам у лов. Срећа ме је пратила као никад и после недељу дана у мојој збирци налазила су се три медведића, четири гибона са белим рукама, три бодљи кава прасета са ђубом и двадесет шест веверица. Сада, када је посао био завршен, журио сам да одем одазде јер никако нисам могао да заборавим догађај са Банкијем. Спаковао сам своје животиње и отпутовао у Катонг.

На растанку, обећао сам Џоу да ћу му набавити таквог истог пса.

КАВЕЗ ЈЕ ОТВОРЕН

Пошто сам у Катонгу морао да чекам на брод који ће ме одвести у Америку, сместио сам своје животиње у неки магацин у луци. Једног јутра кренуо сам да им дам воде. Прво сам пришао кобрином сандуку

који сам из предострожности подигао високо горе, под саму таваницу. Њој сам воду давао из специјалне канте са дугачким грлићем који сам брзим покретом убацивао кроз одшкринут мрежасту поклопац. Пажљиво сам пришао сандуку, даком покрио мрежу и полако почео да дижем капак. Тог тренутка, длакава рука орангутана из суседног кавеза зграби џак и повуче га к себи. Баш је нашао тренутак за игру! Дрекнух на њега да ми врати врећу, потпуно заборављајући да је сандук отворен. Следећег тренутка зачух шиштање и осетих страховит бол у очима. Ништа више нисам видео.

Ужасан страх који сам тада осетио никада нећу заборавити. Паника ме је шчепала. Ипак, био сам толико присебан да на сандук навучем врећу.

Тетурајући се, изишао сам напоље. Очи су ме пекле и сврбеле, и једва сам се уздржао да их не почешем. За то ми је био потребан крајњи напор, али сам се сетио да је управо то убило једног Банкија.

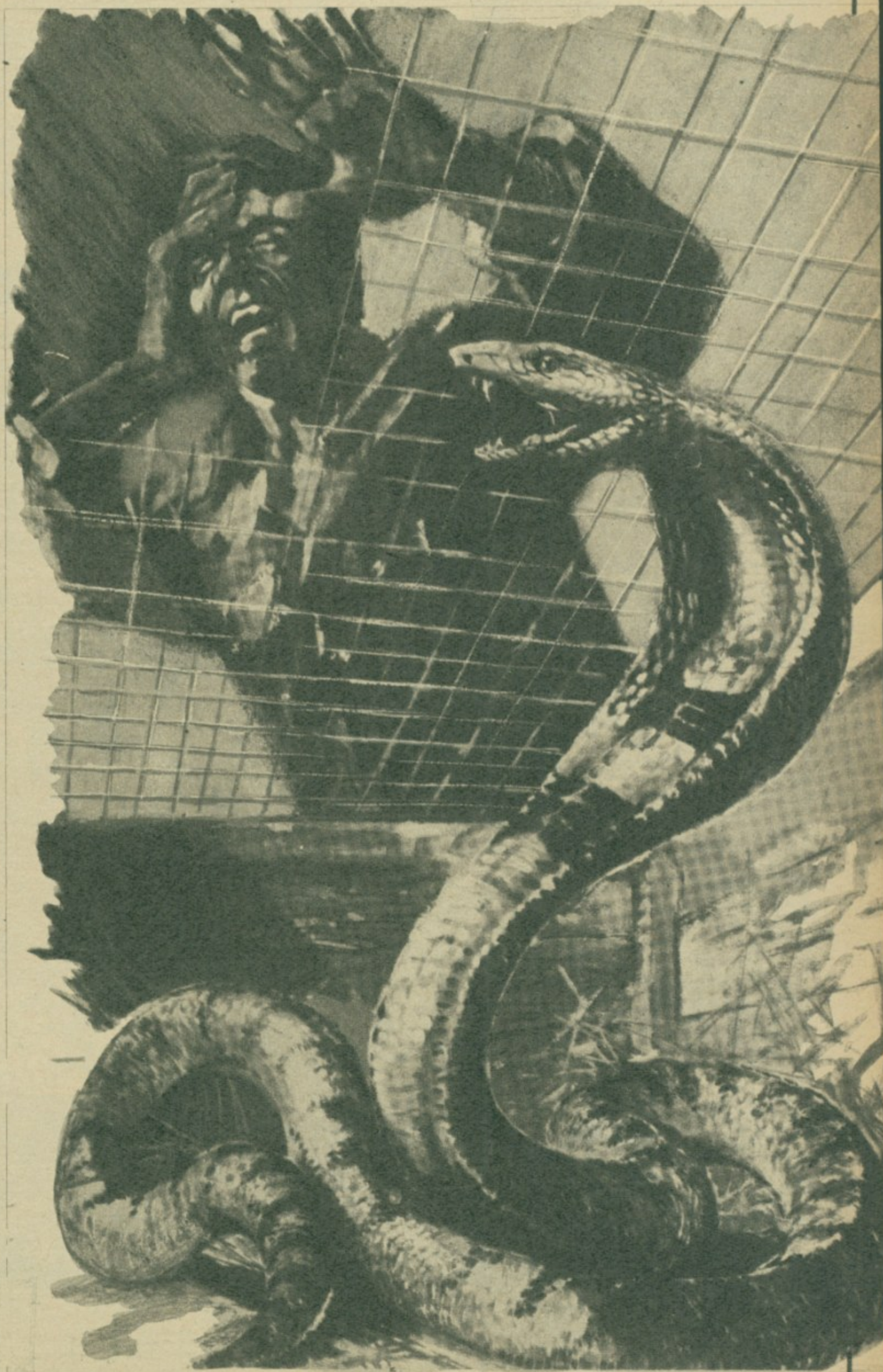
ОПЕТ ВИДИМ!

Лекар је стигао после десет минута. Довео га је чувар магацина. Док ми је мазао очи неком течном ју, ја сам стално запиткивао једно те исто: када ће отров почети да делује. У једном тренутку осетих тежину у ногама, главобољу и почех да се гушим. „То је крај“, помислио сам...

Три сата касније, дошао сам себи. И даље су ме очи болеле, али ми је срце закуцало од радости кад сам схватио да поново видим. Доктор и ја сложили смо се да ме је спасло само то што нисам трљао очи. Сиrotи Банки — он ме је томе научио!

Ускоро сам отпутовао у Америку, где сам своје животиње продао за добре паре. Моја прва брига после тога била је да Џоу упутим једну живу попиљку, малог пса теријера.

Френк Бак

Одједном осетих страховит бол у очима. Више ништа нисам видео

БИМ и БУМ

JOE MUSIAL

ОВО ЋЕ МИ ОМОГУЋИТИ
ДА СЕ СТРУЧНО И НАУЧНО
ПОСВЕТИМ ПРОУЧАВАЊУ
ЖИВОТА У
МОРУ!

А?

КАКО?

ТАКО! ГОТОВО ЈЕ!
КРОЗ ОВАЈ ПРОЗОРЧИК
ОД ДЕБЕЛЕ И ПРОВИДАНЕ
ПЛАСТИКЕ МОЋИ БУ ДА
ПОСМАТРАМ РАЗНЕ РИБЕ
И ДА ИХ КАТАЛОГИ-
ЗИРАМ!

БРЕ,
СВЕ СИ
БРЕМ!

ДА ТИ
ПОМОГ-
НЕМО?!

ВИ? ХА!
ТОЛИКО СТЕ
ГЛУПИ ДА
НЕ РАЗЛИ-
КУЈЕТЕ
ПИРИЦУ ОД
АЈКУ-
ЛЕ!

ОВА СРЕКА ШТО
ИМАШ БОЈЕ КОЈЕ
СЕ ЕКСПРЕСНО
СУШЕ! И НЕК'
БУДЕ СТРАШНА!

ЗАР ТИ ДА
УЧИШ ЈЕДНОГ
ПИКАСОА!

ОНО ЈЕ ОЧИГЛЕДНО
ОСЛИК!

ЈА БУ ДА
ДРУЖИМ
ЈЕДНУ
СТРАНУ...
А ТИ
ДРУГУ!

УПРМОК! МИС
АЛГЕБРО!

СПАСАВАЈТЕ!
ГОНИ МЕ
МОРСКО
ЧУДОВИ-
ШТЕ!!!

ОМИРИ СЕ!
ПА ТО СУ
САМО БИМ
И БУМ!

СВАКОГ ДАНА У ПРИСТАНИШТУ
ГДЕ ПРИСТАЈУ БРОДИНИ
КОЈИ САОБРАЋАЈУ
ИЗМЕЂУ ПОЛУОСТРВА
КАЛУНА И
ХОНГКОНГА...

... ВЛАДА НЕОПИСИВА ГУЖВА
МЕЂУ ОНИМА КОЈИ ДОЛАЗЕ НА ПО-
САО У ХОНГКОНГ, ИМА И ПРО-
СТАКА...

ПРО-
ЛАЗИ-
ТЕ,
ПРО-
ЛАЗИ-
ТЕ!

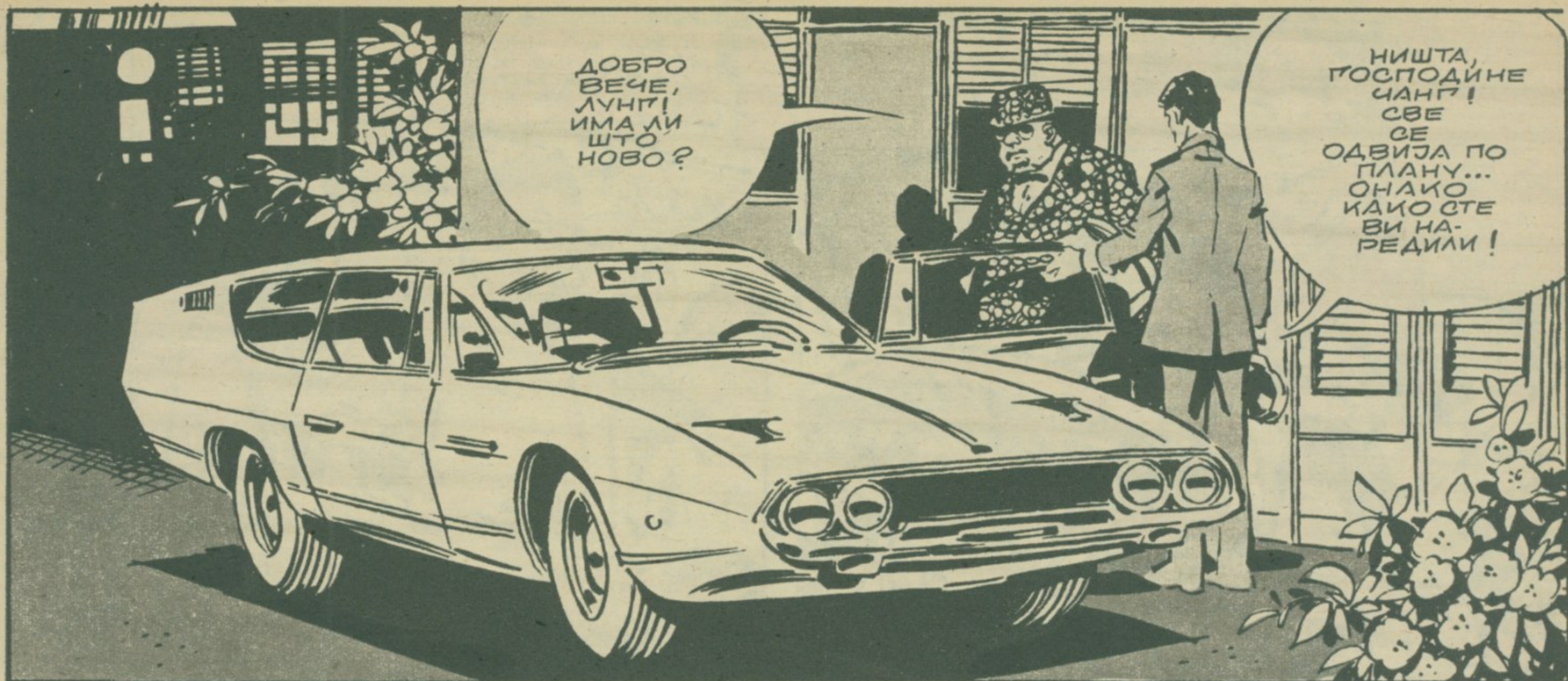
... АЛИ И ОНИК КОЈИ
ИЗ БИЛО КАКВИХ РАЗЛОГА
ЖЕЛЕ ДА
БУДУ НЕПРИМЕЋЕНИ,
ТО ЈЕ СЛУЧАЈ И
СА ОВИМ
КИНЕ-
ЗОМ...

... ОДЕВЕНИМ
КАО
ПРОСТАК, НАПУСТИВШИ
ПРИСТАНИШТЕ
ОН СЕ БРЗИМ
КОРАЦИМА УПУТИО У ЈЕД-
НУ ЗАБАЧЕНУ
УЛИЦУ...

ЧЕЛТА ЗЗ МАЛИ ПАЖ

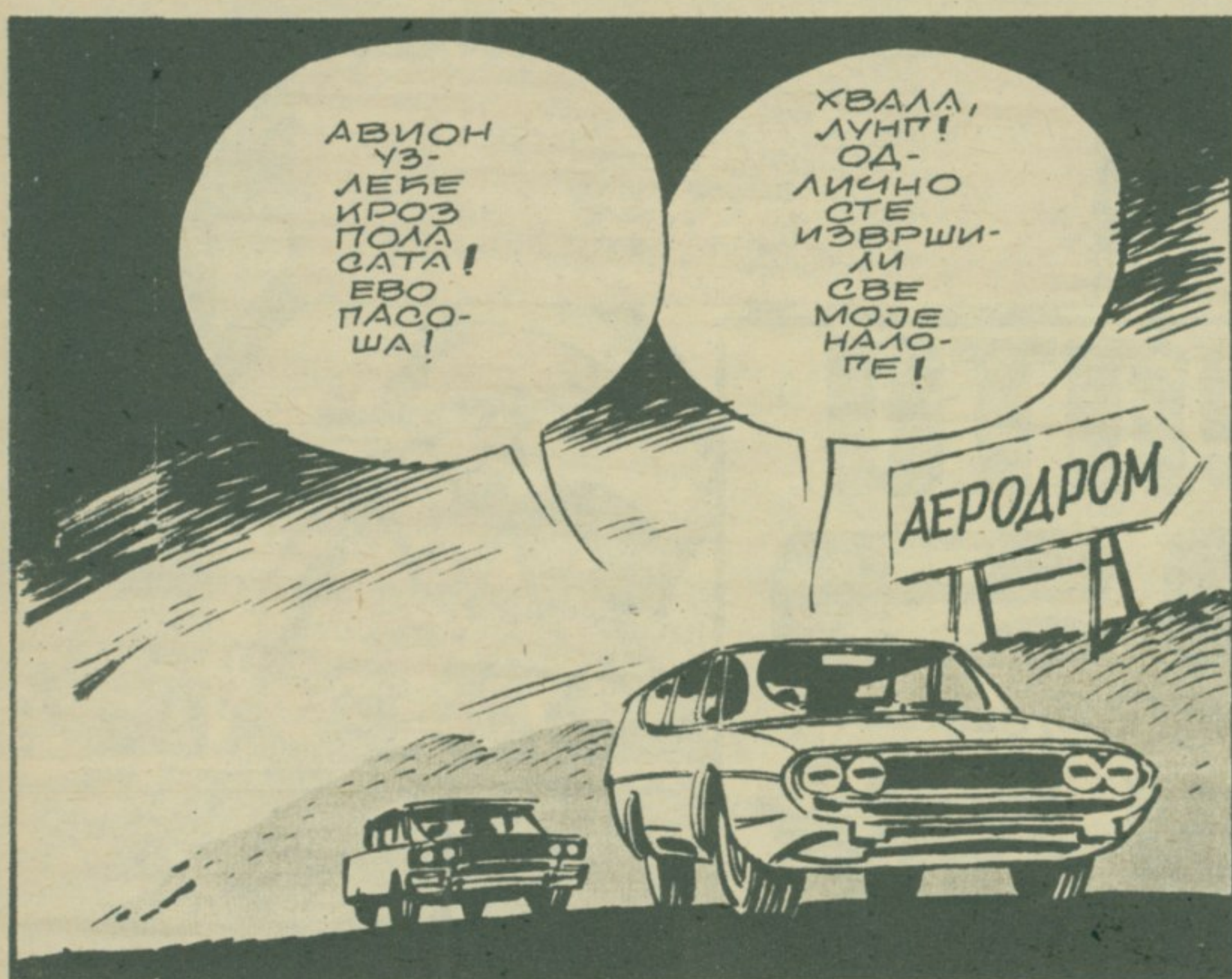
... ИЗ КОЈЕ ЈЕ УСКО-
РО ИЗИШАО ОБУЧЕН КАО
ДОБРОСТОЈЕБИ ТРГО-
ВАЦ...

... И
НЕСТАО
У ДВОРИШ-
ТУ
СИРОМНЕ,
НЕУПЛА-
ЉИВЕ
КУЋЕ...

ДОБРО
ВЕЧЕ,
ЛУНГ!
ИМА ЛИ
ШТО
НОВО?

НИШТА,
ГОСПОДИНЕ
ЧАНГ!
СВЕ
СЕ
ОДВИЈА ПО
ПЛАНУ...
ОНАКО
КАКО СТЕ
ВИ НА-
РЕДИЛИ!

АВИОН
УЗ-
ЛЕЌЕ
КРОЗ
ПОЛА
САТА!
ЕВО
ПАСО-
ША!

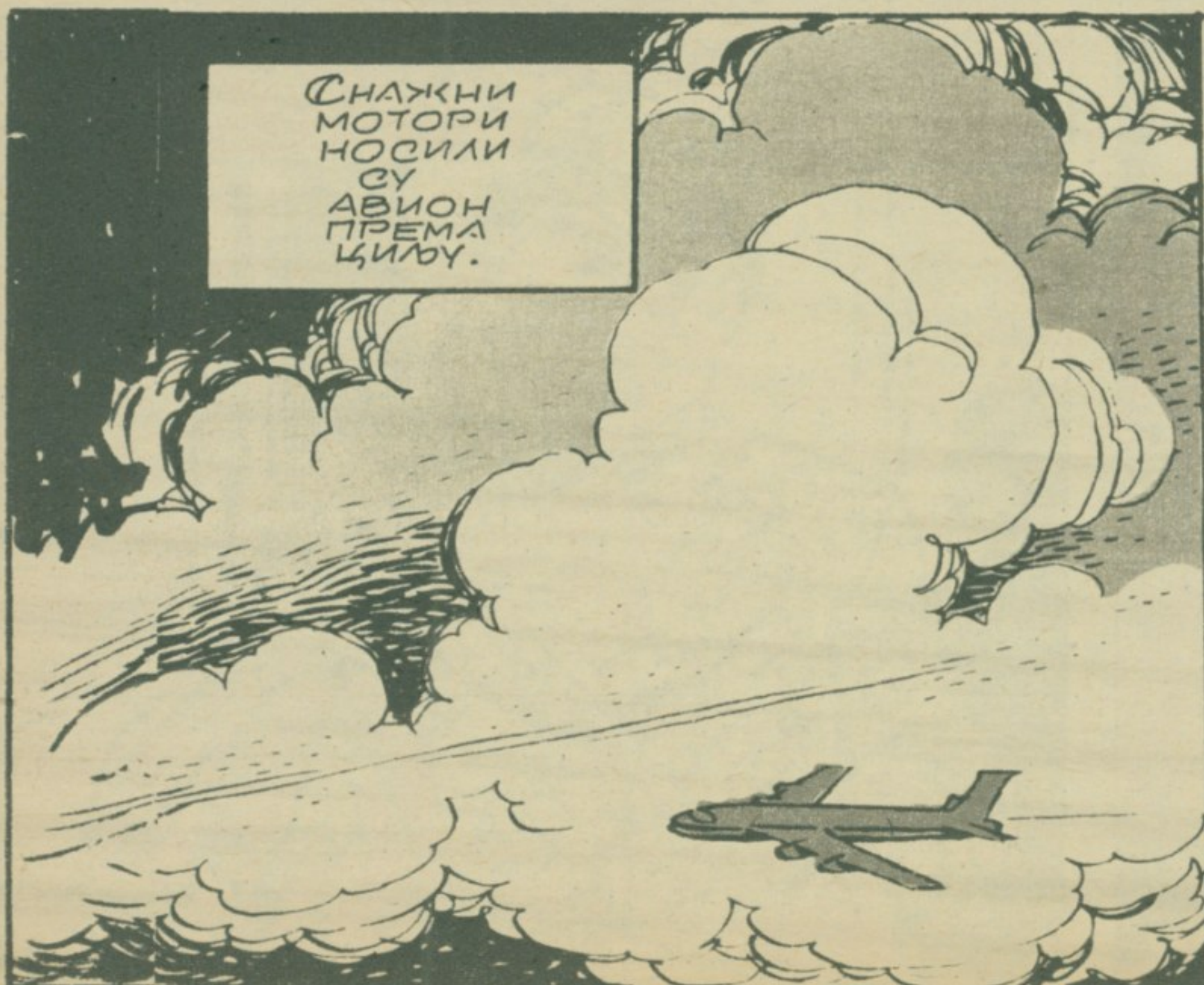
ХВАЛА,
ЛУНГ!
ОД-
ЛИЧНО
СТЕ
ИЗВРШИ-
ЛИ
СВЕ
МОЈЕ
НАЛО-
ГЕ!

АЕРОДРОМ

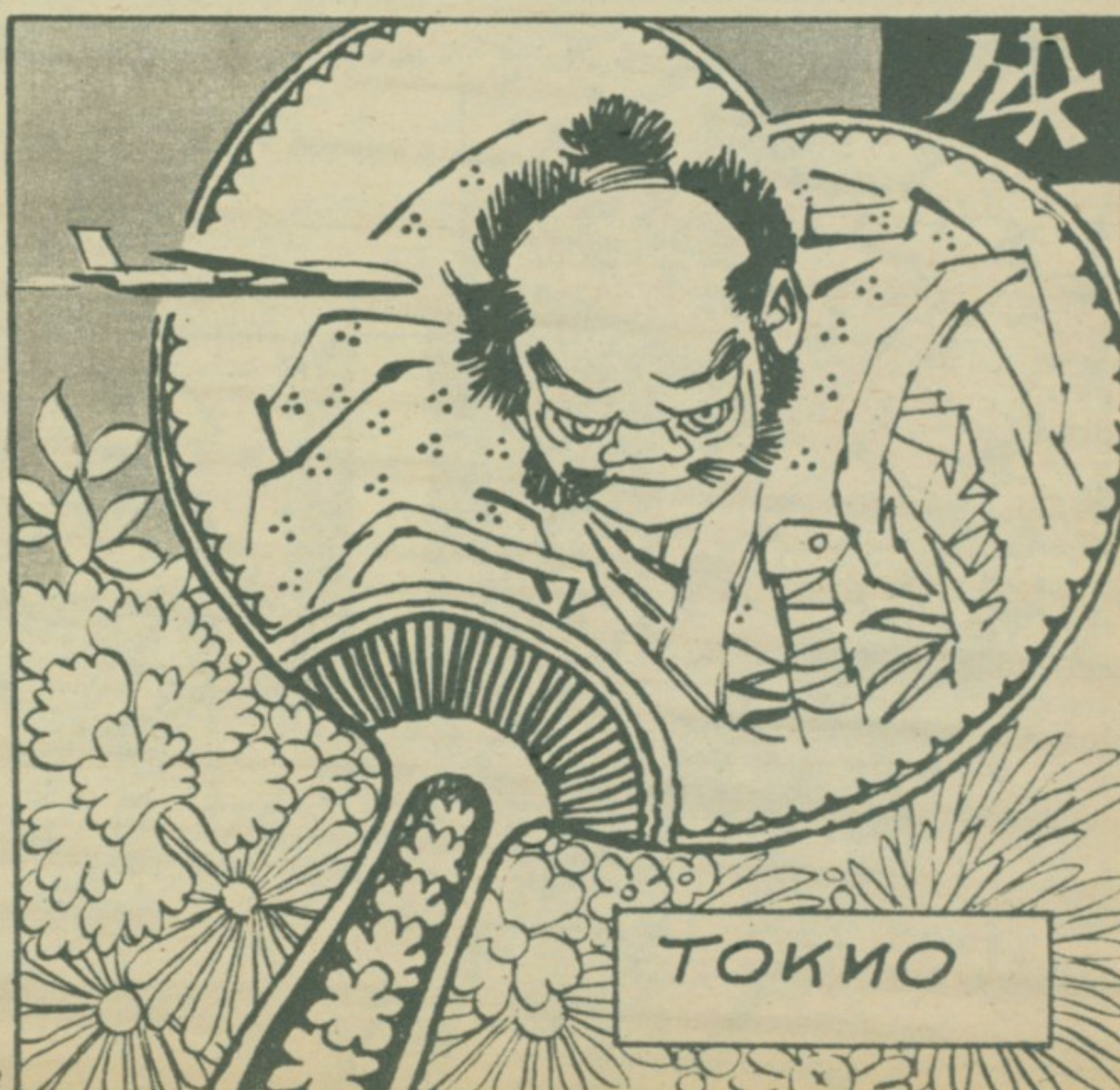

ПУТОВАЊЕ
КОЈЕ ЈЕ ТОП ЈУТРА
ПОЧЕЛО У ПРЕНА-
ТРПАНОМ, ПРВАВОМ
БРОДИЋУ, НАСТАВИЛО
СЕ НА МНОГО
УДОБНИЈИ
НАЧИН...

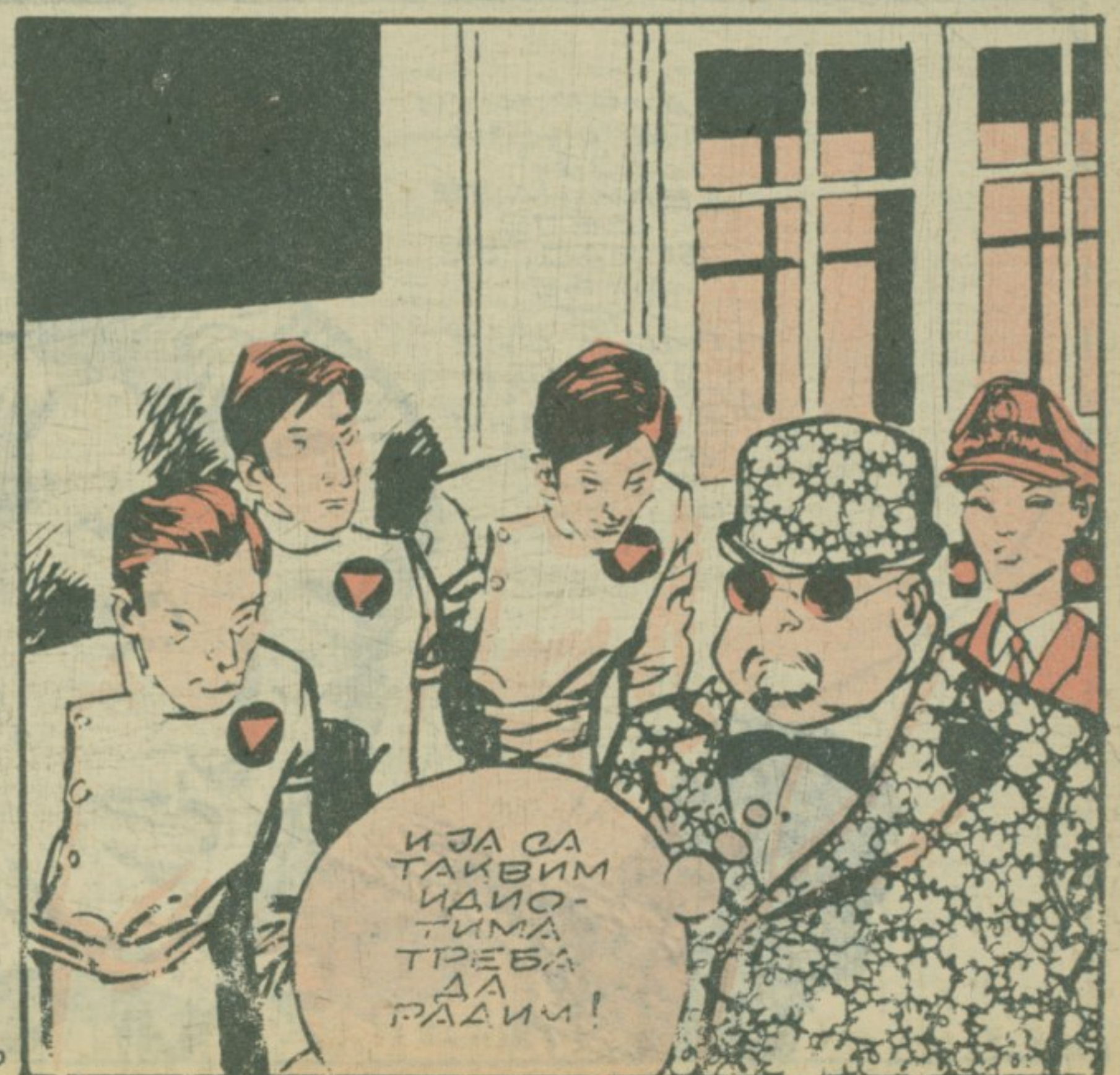
ХВАЛА
ВАМ!
ВИ
СТЕ
ЗАИСТА
ЉУБАВНА
ДОМА-
БИЦА
АВИОНА!

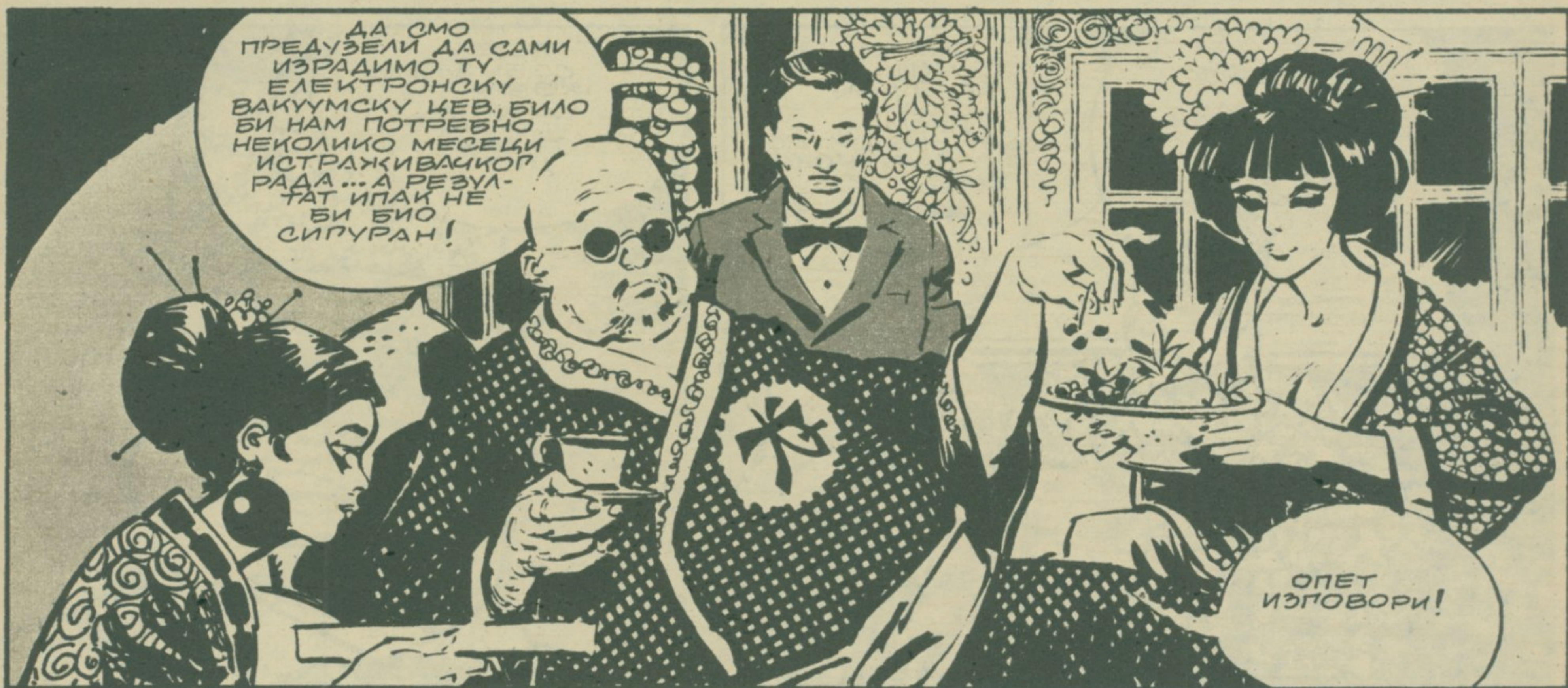

СНАЖНИ
МОТОРИ
НОСИЛИ
СУ
АВИОН
ПРЕМА
ЦИЉУ.

ТОКИО

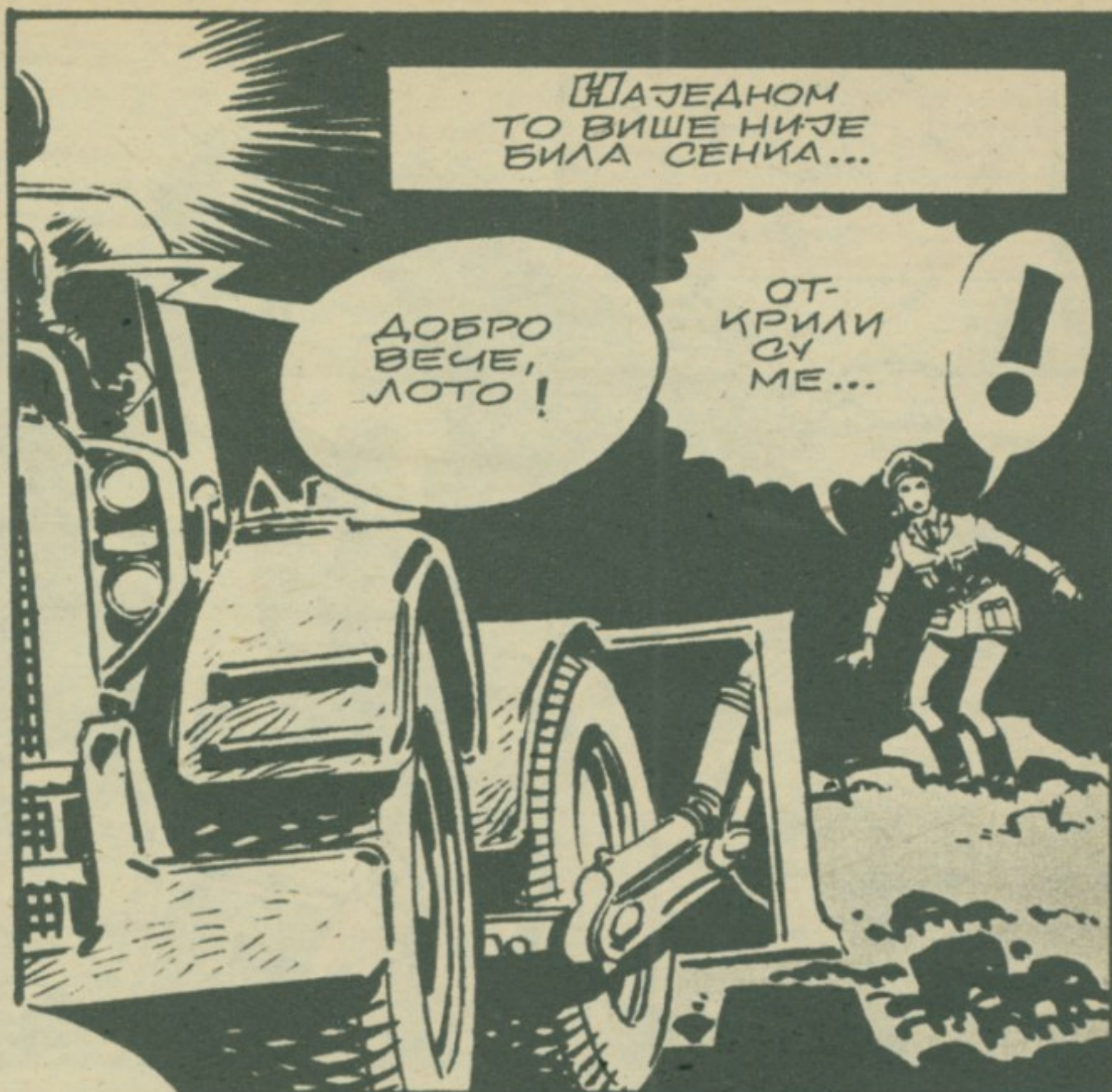
ТЕ НОБИ, НА ДА-
ЛЕКОЈ ПЕРИФЕРИ-
ЈИ ТОКИЈА,
ЈЕДНА
СЕНИА
ОПРЕЗНО СЕ
КРЕТАЛА...

УЈАЈЕДНОМ
ТО ВИШЕ НИЈЕ
БИЛА СЕНИА...

ДОБРО
ВЕЧЕ,
ЛОТО!

ОТ-
КРИЛИ
СУ
МЕ...

МОРАМ
ДА
ПОБЕГНЕМ...
МОРАМ...

УЗАЛУД
ТРЧИШ...
НЕМА
ТИ СПАСА,
ЛОТО!
ОД НАС
НИКО НЕ
МОЖЕ
ПОБЕГИ!

ААААХ!

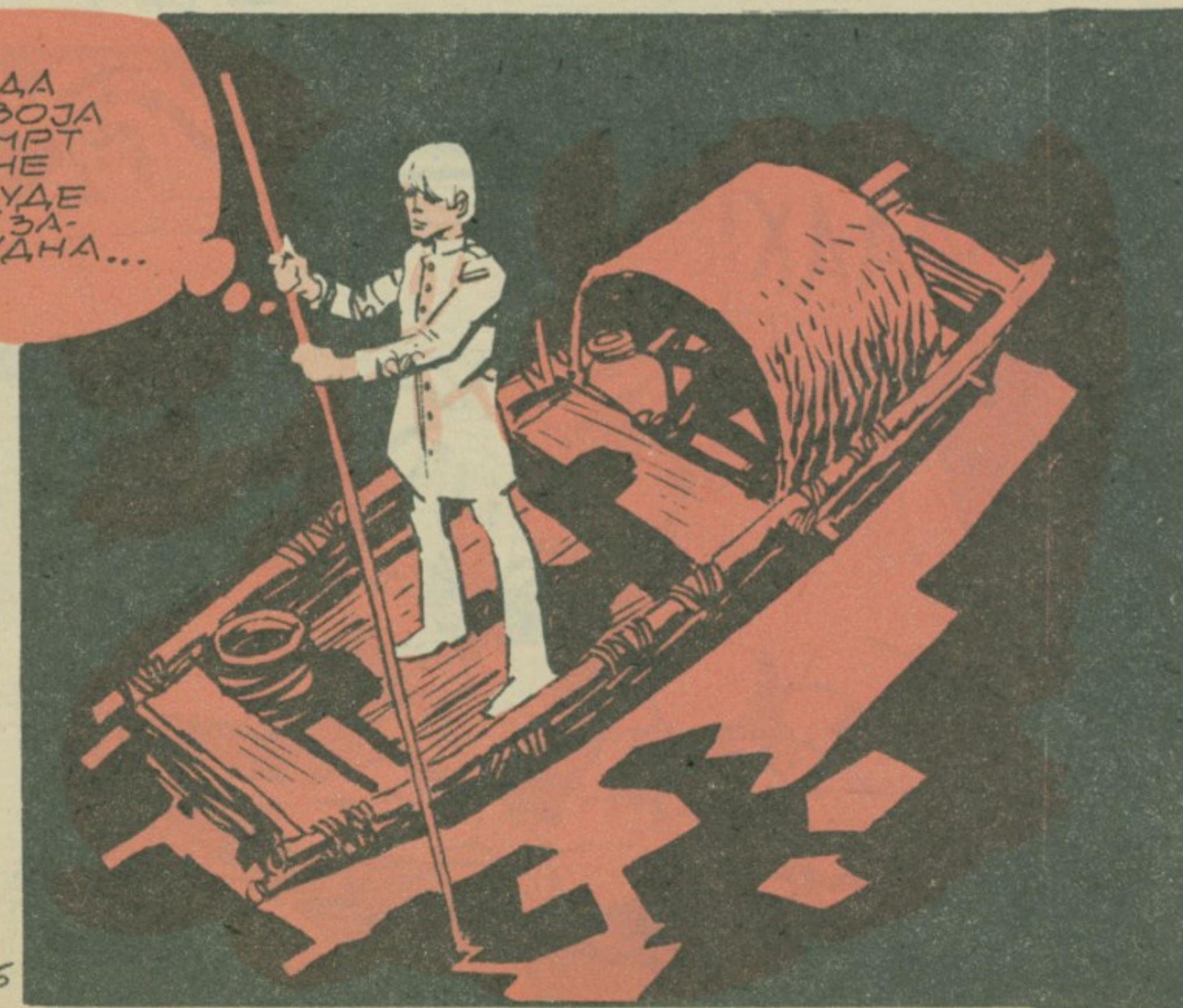
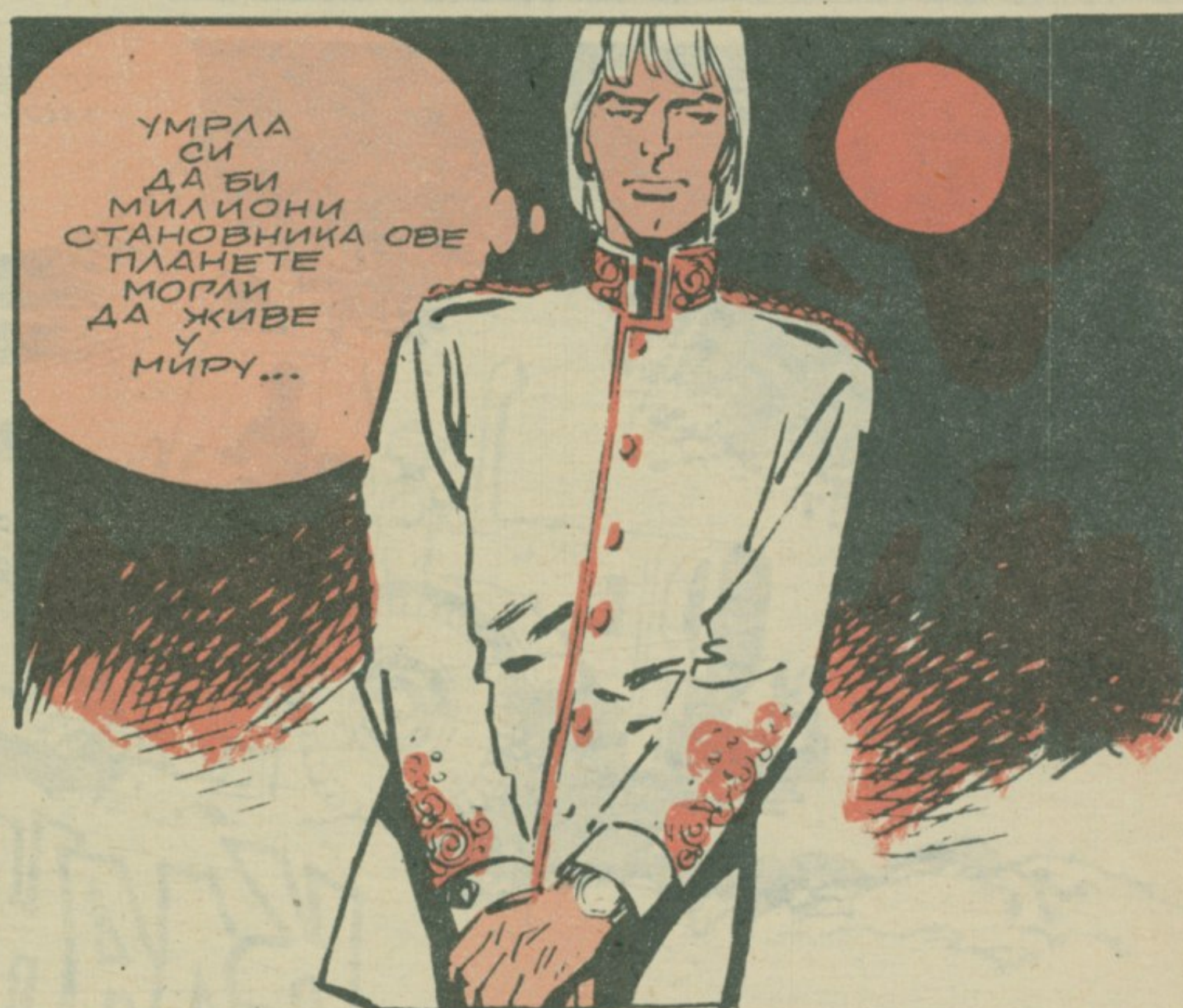
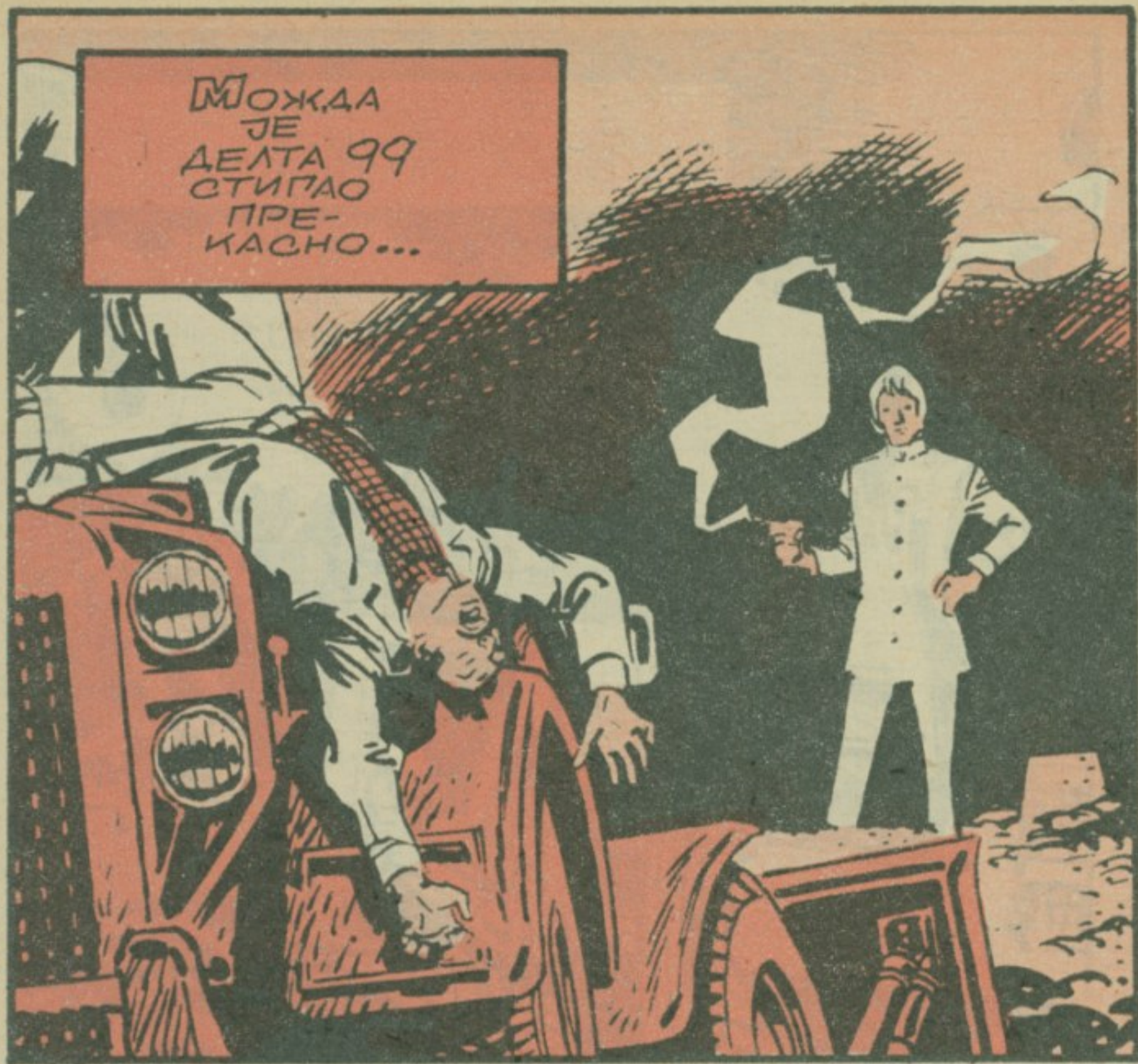

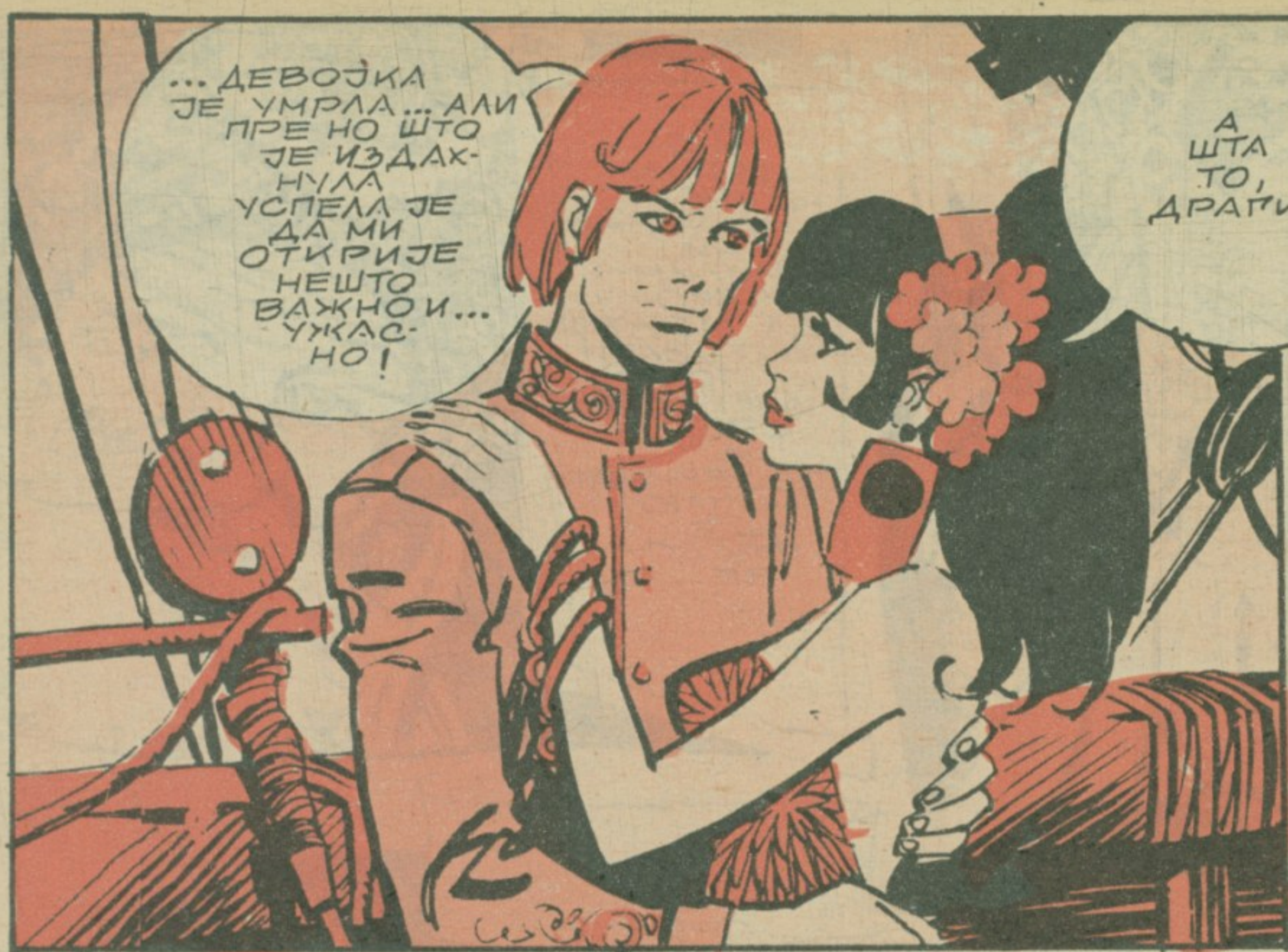
ТАКО
ЗАВРША-
ВАЈУ
СВЕ
ИЗДАЈИЦЕ...
ЧАК И
КАД СУТО
ЛЕПЕ
ДЕВОЈКЕ
КАО
ШТО СИ
ТИ!

И ДОК ЈЕ ДЕВОЈКА ЛЕЖА-
ЛА ИЗДИШУЋИ, КРОЗ
НОБ СУ
ОДЈЕКНУЛА
ДВА ПУЦНЈА...

БАНГ!

... ДЕВОЈКА
ЈЕ УМРЛА... АЛИ
ПРЕ НО ШТО
ЈЕ ИЗДАХ-
НУЛА
УСПЕЛА ЈЕ
ДА МИ
ОТКРИЈЕ
НЕШТО
ВАЖНО И...
УЖАС-
НО!

А
ШТА
ТО,
ДРАГИ?

ДА СЕ
ЗЕМЉА
НАЛАЗИ НА
ИВИЦИ
ТРЕЋЕГ
СВЕТСКОГ
РАТА!

ИЗГЛЕДА ДА НЕГДЕ
ОВДЕ У ЈАПАМУ
ПОСТОЈИ НЕКИ
АПАРАТ КОЈИ
МОЖЕ
ПОТПУНО ДА
ЕЛИМИНИШЕ
СВЕ
РАДИО-ВЕЗЕ
У КРУГУ
ОД НЕКОЛИКО
ДЕСЕТИНА
ХИЉАДА
КИЛО-
МЕТАРА!

КАД БУДЕ БИО
ПУШТЕН У РАД, ТАЈ
АПАРАТ ЋЕ НЕ САМО
ОНЕМОГУЋИТИ СВА-
КУ РАДИО- ВЕЗУ
ВЕЋ И СВЕ ЕЛЕК-
ТРОНСКЕ РАСУНАРЕ,
ТЕЛЕКСЕ
И РА-
ДАРЕ!

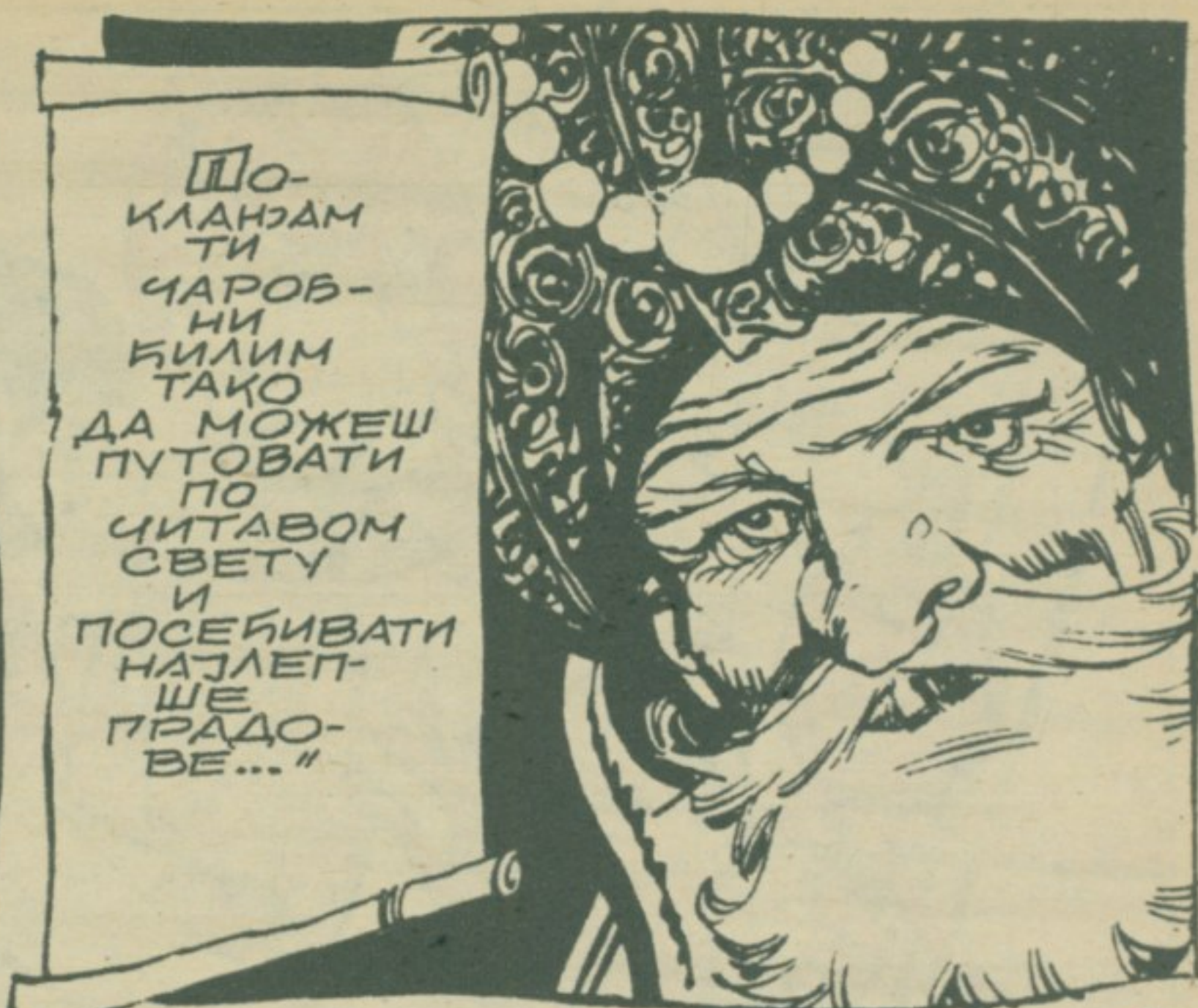
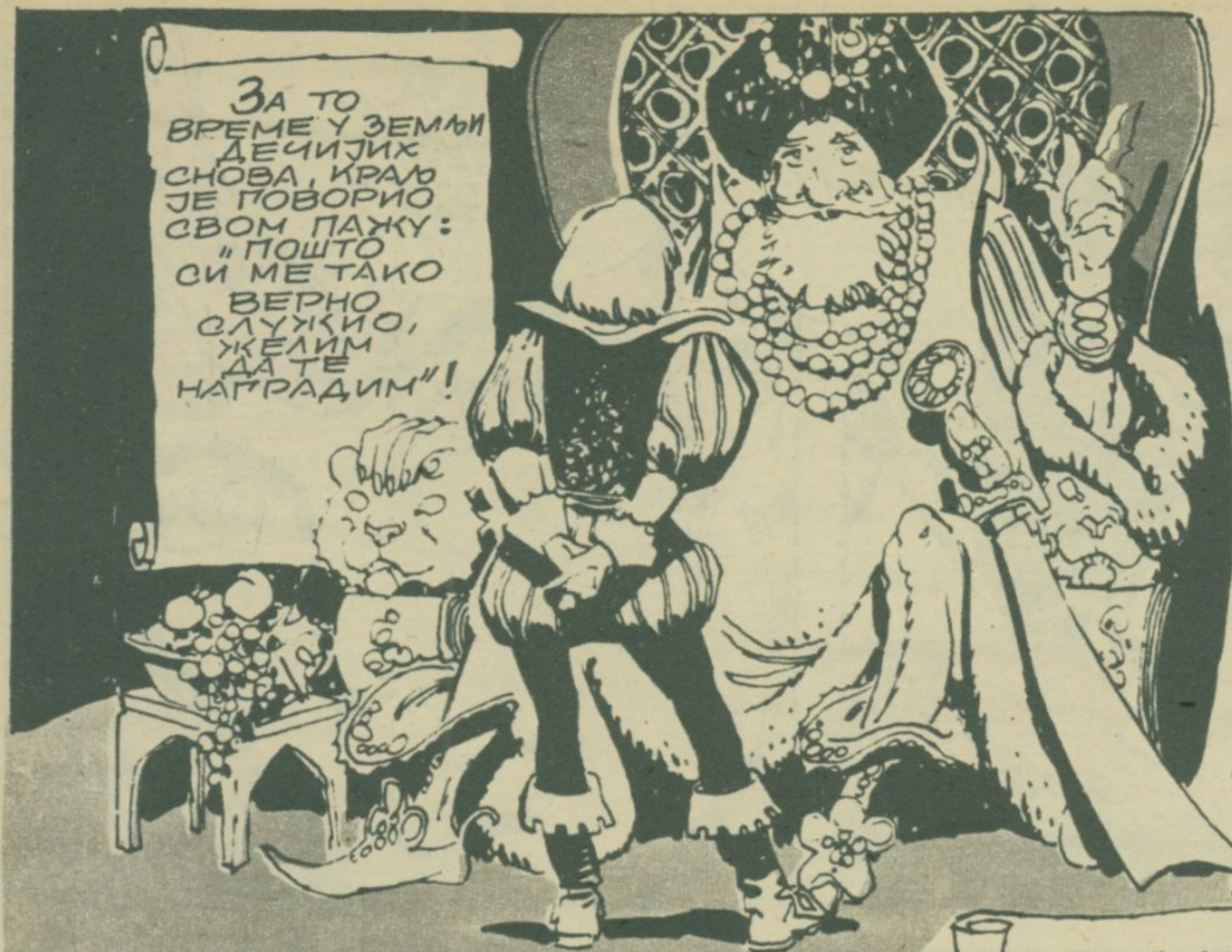
ГРА-
ДОВИ
ЋЕ
БИТИ
ОДСЕЧЕНИ
ЈЕДНИ
ОД
ДРУ-
ГИХ...

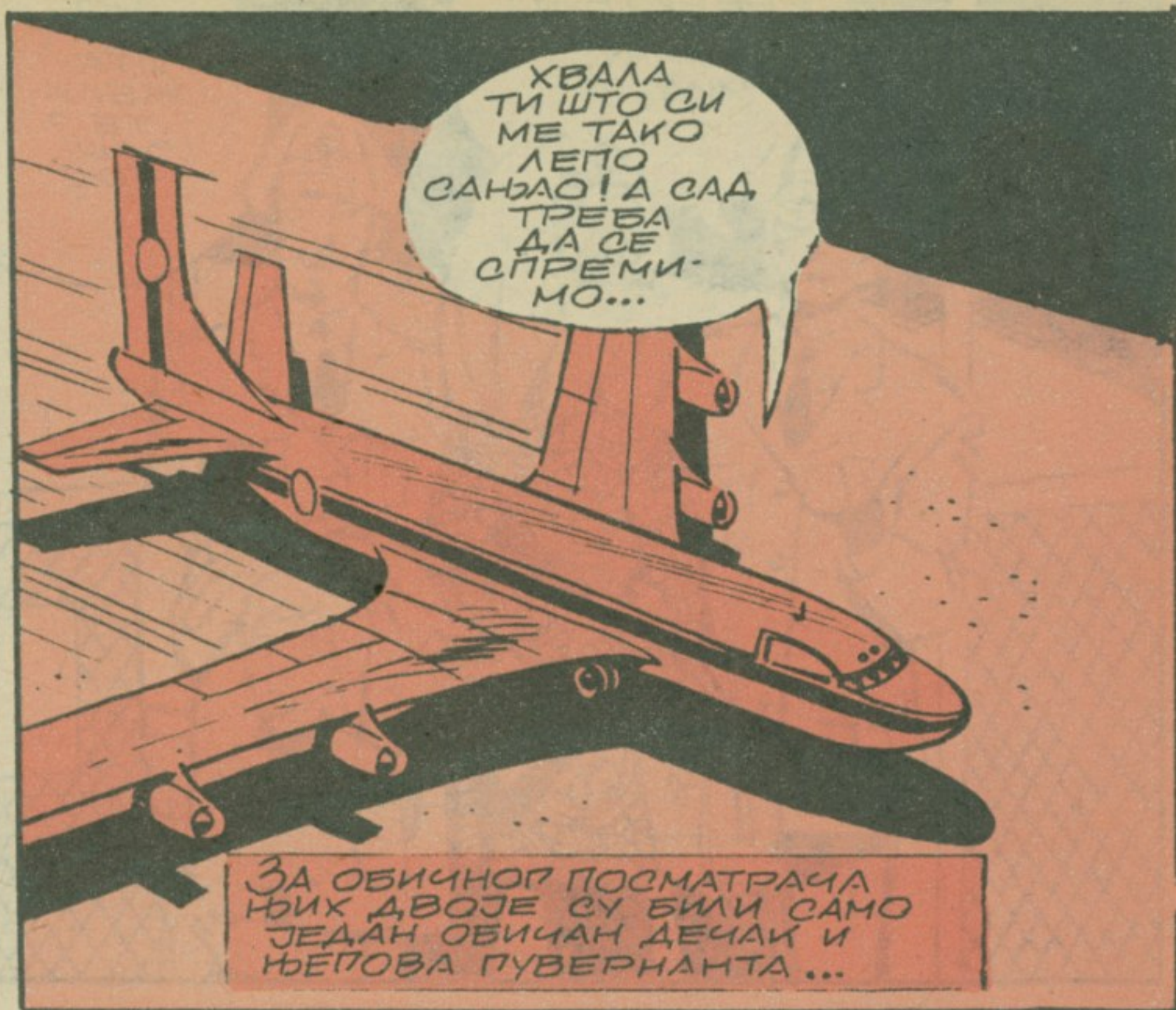
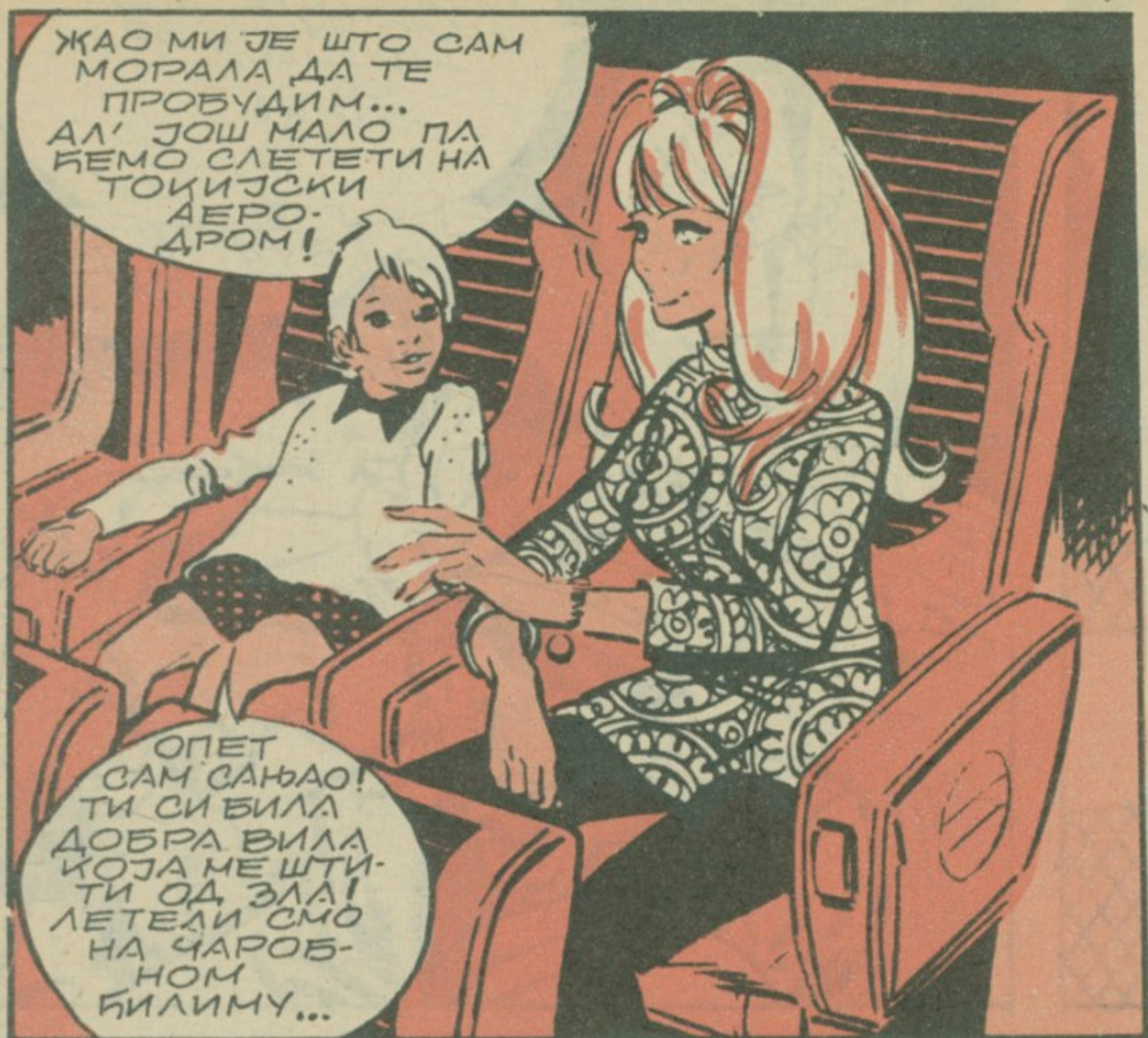

ОРГАНИЗАЦИЈА КОЈОЈ
ТАЈ АПАРАТ ПРИПАДА,
ОДРЖАВАЋЕ ВЕЗУ
ИЗМЕЂУ ПОЈЕДИНИХ
СВОЈИХ ПРУПА НА СПЕЦИ-
ЈАЛНОЈ ПРЕКВЕНЦИЈИ!
САМО СЕ ЈОШ ЧЕКА
НЕКА ЕЛЕКТРОНСКА
ЉЕВ КОЈУ ЋЕ НЕКО
ДА ДОНЕСЕ ИЗ
САХ
ОРАНЦИС-
КА!

МОРА
ЋЕМО ОВИХ
ДАНА ДА ДРЖИ-
МО ПОД ПРИСМОТ-
РОМ СВЕ ТОКИЈ-
СКЕ АЕРОДРОМЕ!
ОРГАНИЗАЦИЈА
ЈЕ МОЋНА
И ОКУПИЛА
ЈЕ ЗАПРИЖЕНЕ
МИЛИТАРИСТЕ
ИЗ
ЧИТАВОГ
СВЕТА...

ДА...
МОЈА
ДОБРА ВИЛА
И ЈА ЛЕТЕЛИ
СМО НА
ЧАРОБНОМ
ФИЛИМУ
КОЈИ
САМ
ДОБИО ЗАТО
ШТО
САМ
БИО
ДОБАР...

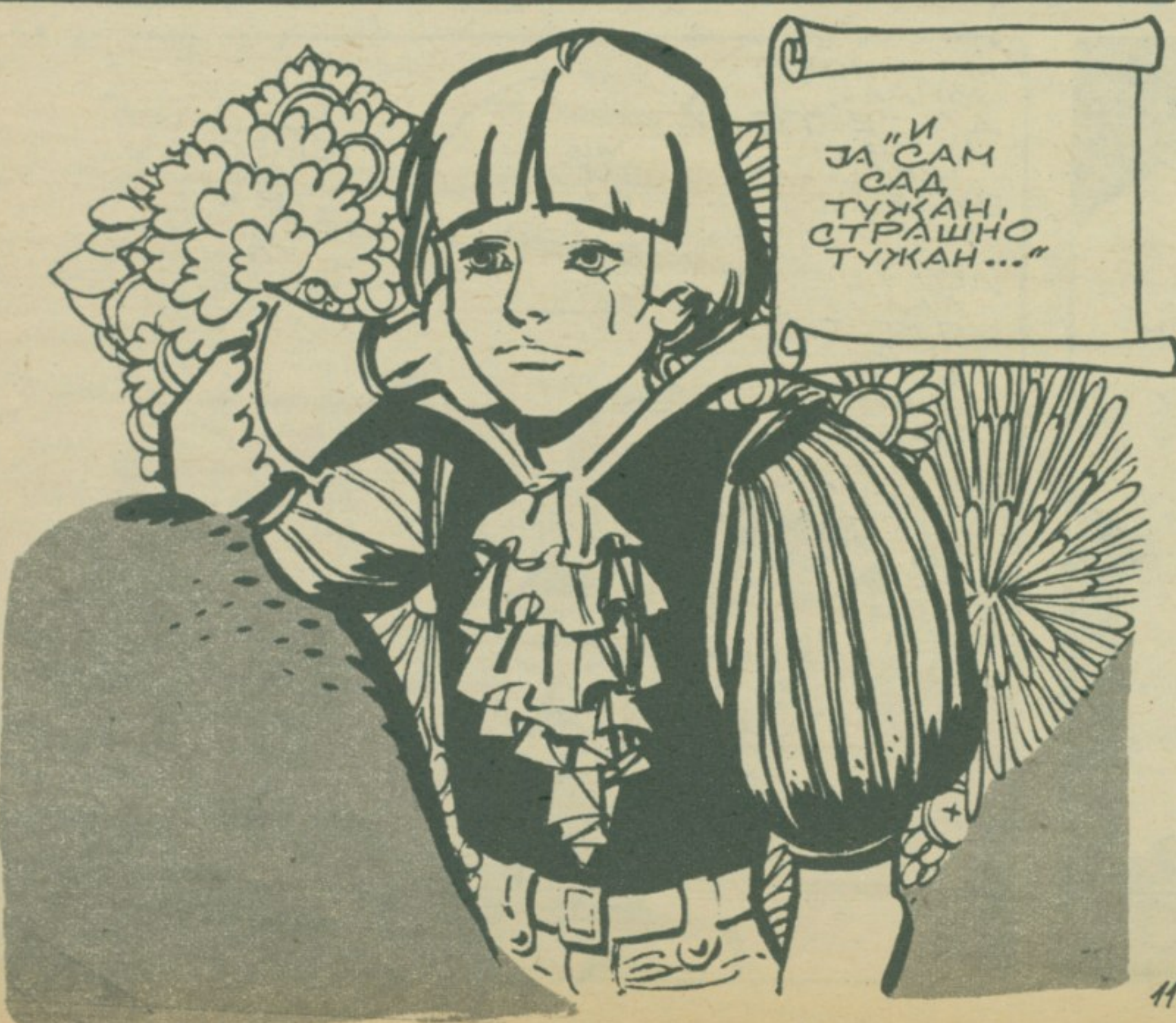
И БАШ КАД СМО ХТЕ-
ЛИ ДА СЕ СПУСТИМО НА
КРОВ ЈЕДНОГ ДВОР-
ЦА, ПОЈАВИЛА
СУ СЕ
ДВА СТРАШНА
ЏИНА...

"МОЈА ДОБРА ВИЛА ИСПУ-
СТИЛА ЈЕ СВОЈ ЧАРОБНИ
ШТАПИЋ И ОН СЕ СЛОМИО
И ЗАТО ОНА НИЈЕ
МОГЛА ДА СЕ
ОДБРАНИ..."

"ЏИНОВИ СУ ЈЕ
ОНДА СТАВИЛИ НА
РУЖНОЈ ЗЕЛЕНОЈ
ЗМАЈА КОЈИ
ЈУ ЈЕ
ОДНЕО НА
НЕБО..."

"И
ЈА САМ
САД
ТУЖАН,
СТРАШНО
ТУЖАН..."

НЕ
ПЛАЧИ,
СИНКО! НАБИ
КЕМО
МИ
ТВОЈУ
ДОБРУ
ВИЛУ...
ОБЕЋА-
ВАМ
ТИ!

ХВАЛА
ВАМ! А
ХОБЕТЕ ЛИ
МЕ ВИ
САД
ПОВЕСТИ
У СВОЈ
ЗАМАК?
ЈЕ ЛИ
ВЕ-
ЛИК?

ОТМИЧАРИ "ДОБРЕ ВИЛЕ" СА УСПЕХОМ
СУ ОБАВИЛИ СВОЈ ЗАДАТАК...

У
ЊЕНОЈ
ТАШНИ
НЕМА
НИЧЕГ
ШТО
БИ ПОДСЕ-
КАЛО НА
ЕЛЕК-
ТРОН-
СКУ
ЏЕВ!

ШТА
ТИ ИМАШ
ДА НАМ
О ТОМЕ
КАЖЕШ,
ДЕВОЈ-
КО?

ПОЈМА
НЕМАМ О
ЧЕМУ
ВИ ТО
ПОВОРИ-
ТЕ!

ПОНОВО
ТИ КАЖЕМ:
ЗАНИМА НАС ДА
ЛИ ЈЕ ДРАПОЦЕНИ
ПРЕДМЕТ
ТРАНСПОРТО-
ВАН?

НЕ ВОЛИМ ОВАКВЕ
ШАЛЕ!
ОВО
БЕ ТИ
МОЖДА
ОСВЕЖИТИ
ПАМЋЕ-
ЊЕ!

ОХ!

ПЪАС!

ЗАИСТА
НЕ ЗНАМО
ЧЕМУ
ПОВОРИТЕ!
МОРА ДА СТЕ МЕ
ЗАМЕНИЛИ С
НЕКОМ
ДРУГОМ
ОСОВОМ!
НИШТА
НЕ ЗНАМ...

ПРИМОРА-
ВАШ МЕ ДА
УПОТРЕБИМ
НАЦИН
УБЕ-
ЂИВАЊА
КОЈИ
ТИ СЕ
УОПШТЕ
НЕБЕ
СВИДЕ-
ТИ...

ПУСТИТЕ
МЕ,
МОЛИМ ВАС!
ПОТРЕБНА
САМ
ДЕТЕТУ!
ПОПРЕШИЛИ
СТЕ,
КУНЕМ ВАМ
СЕ...

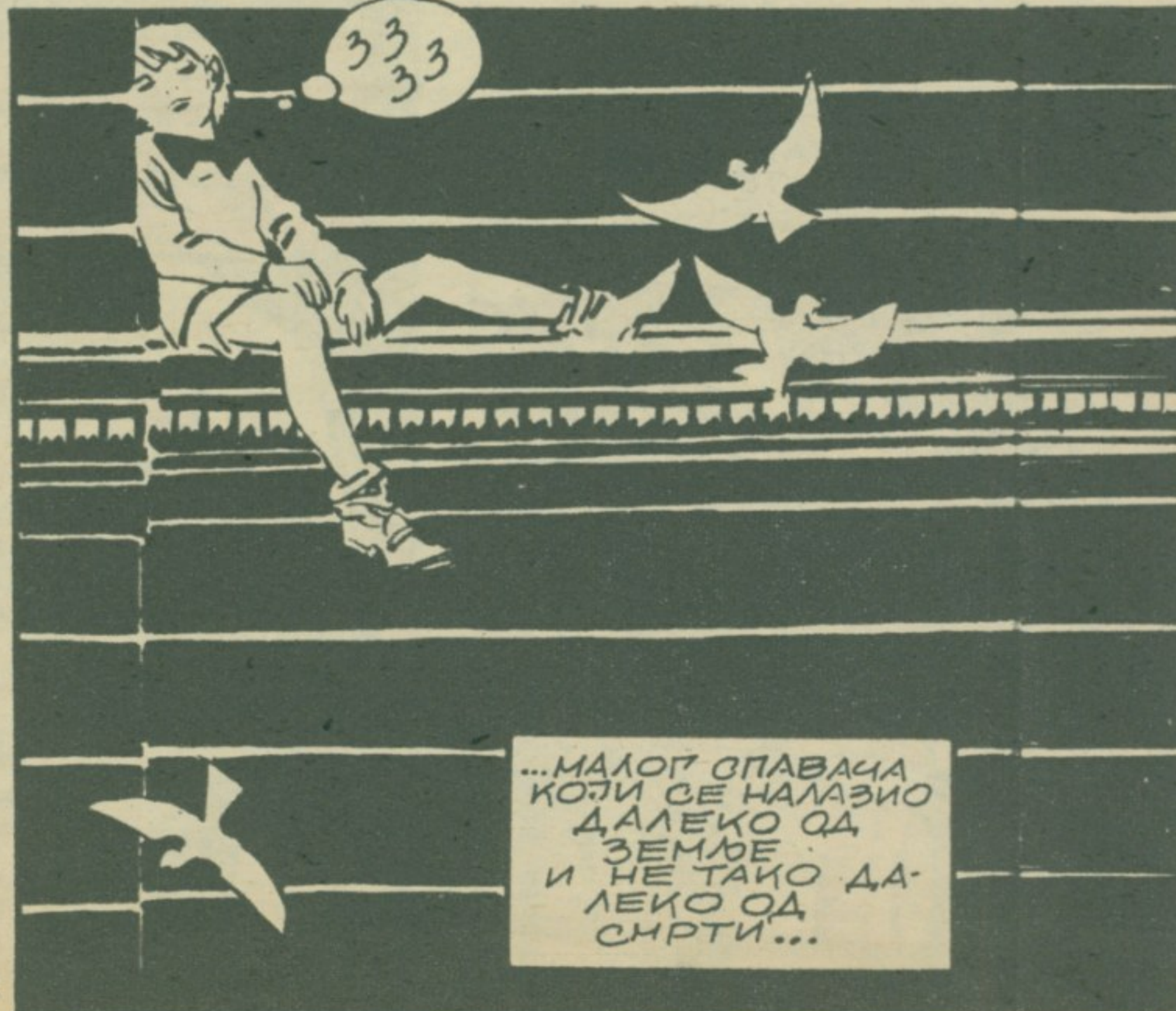
ДЕТЕТУ?
О
КАКВОМ
ДЕТЕ-
ТУТО
ПОВО-
РИШ?

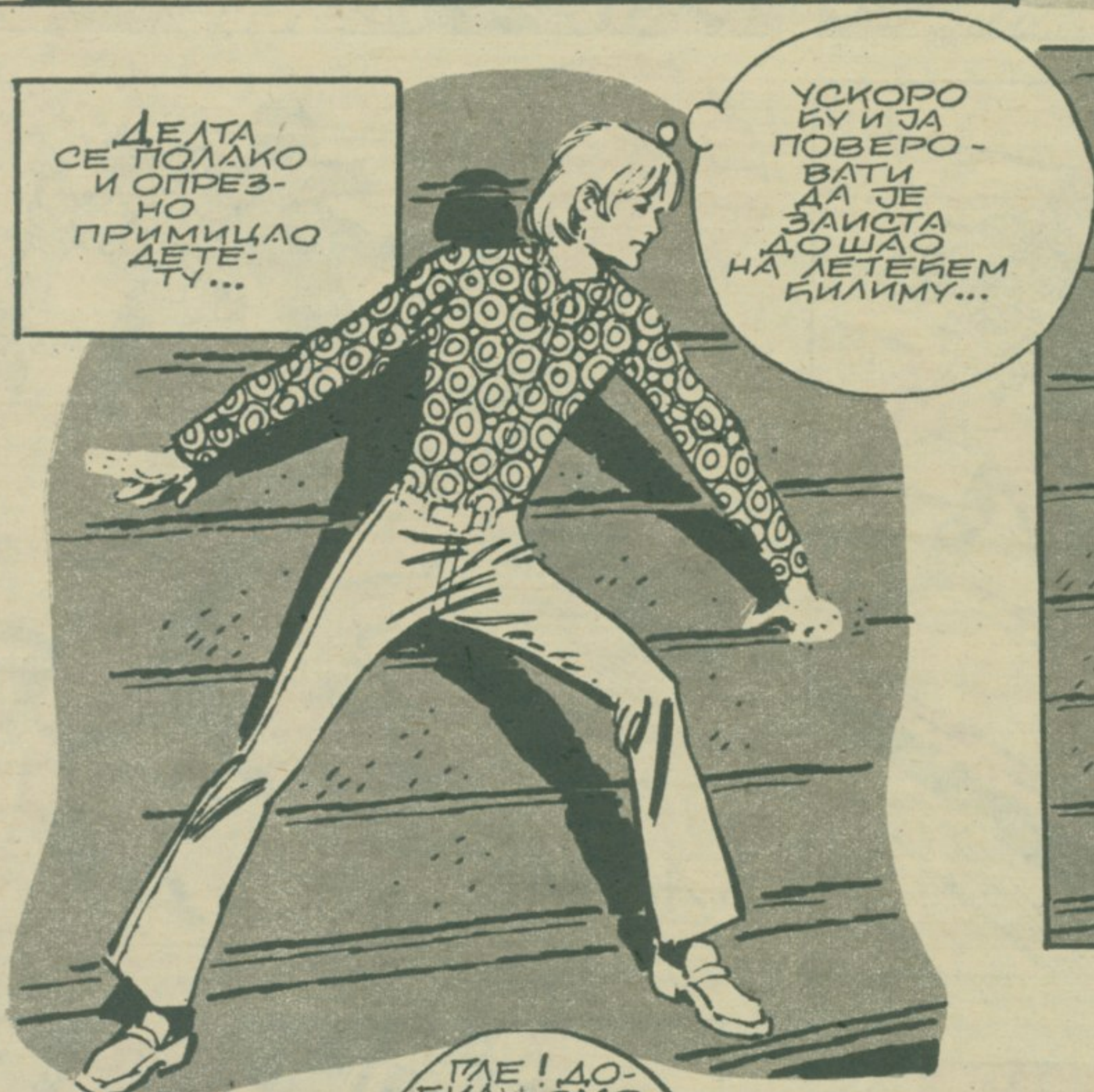
МИ НИСМО
ЗНАЛИ
ДА ЈЕ ТО
ДЕТЕ С
ЊОМ!
ВИДЕЛИ
СМО
ГА,
ДОДУШЕ,
АЛИ У
УПУТСТВИ-
МА
КОЈЕ
СМО
ДОБИ-
ЛИ...

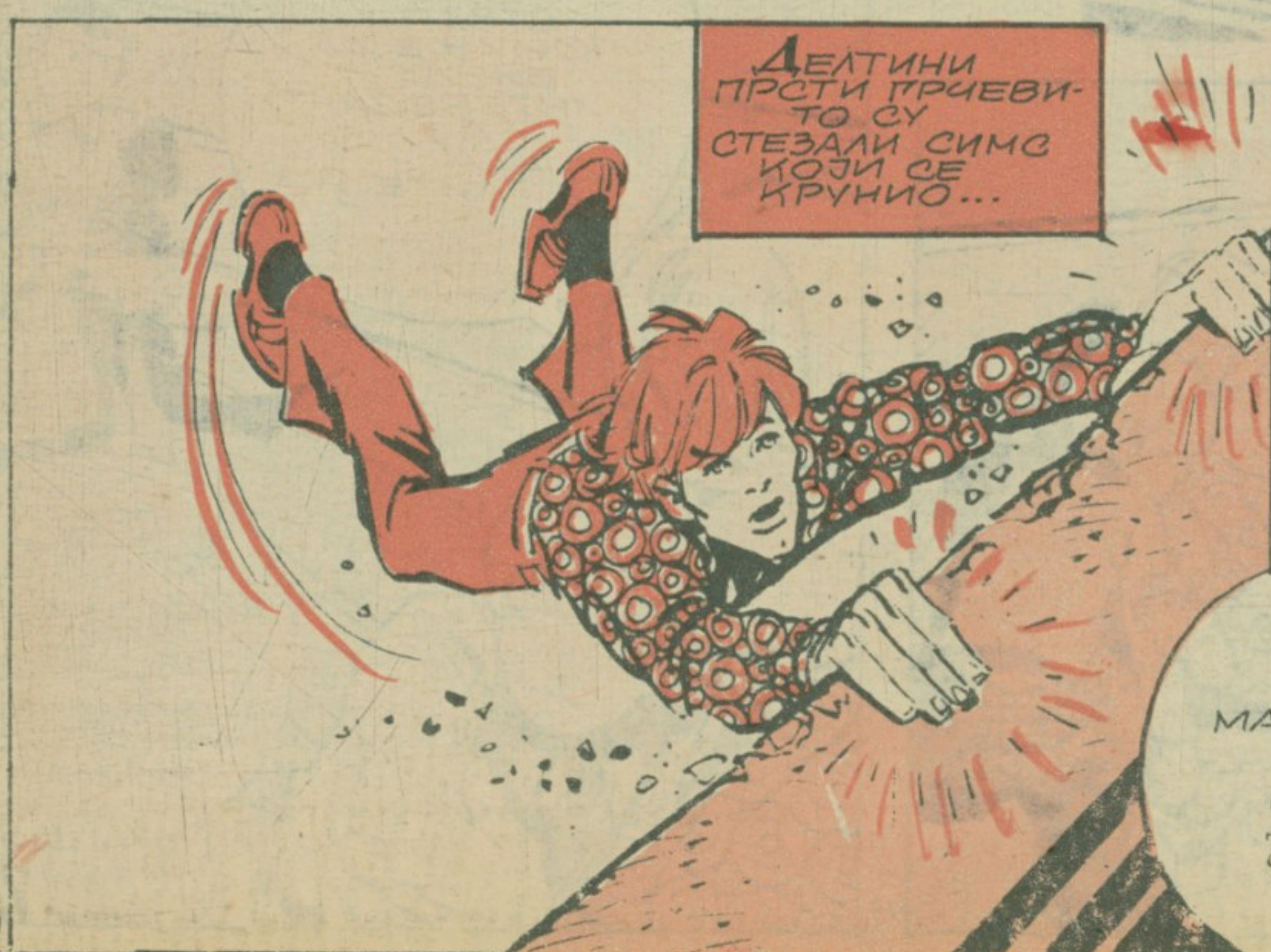
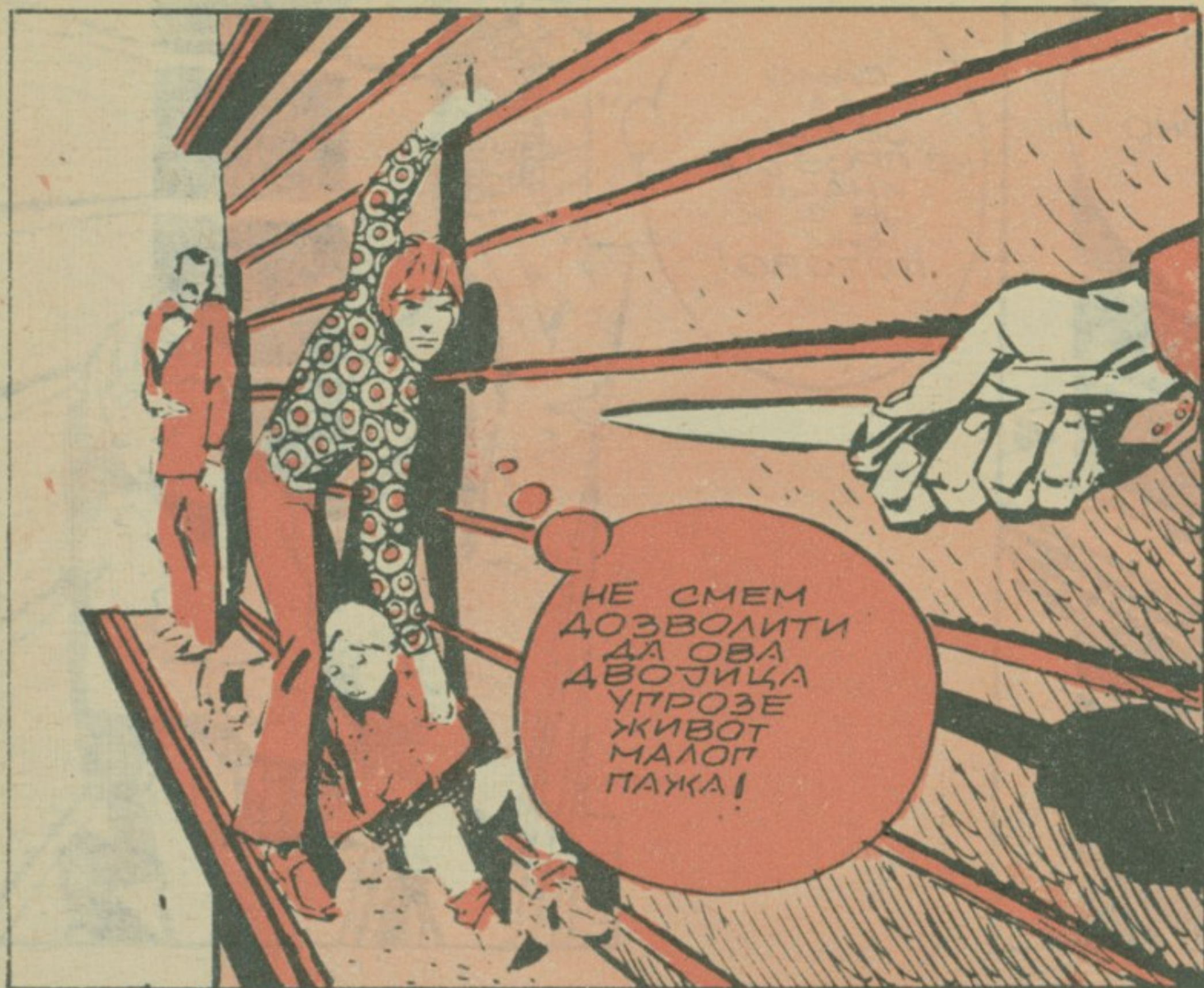
МИ
СМО
СЕ
ДРЖАЛИ
УПУТ-
СТА-
ВА...

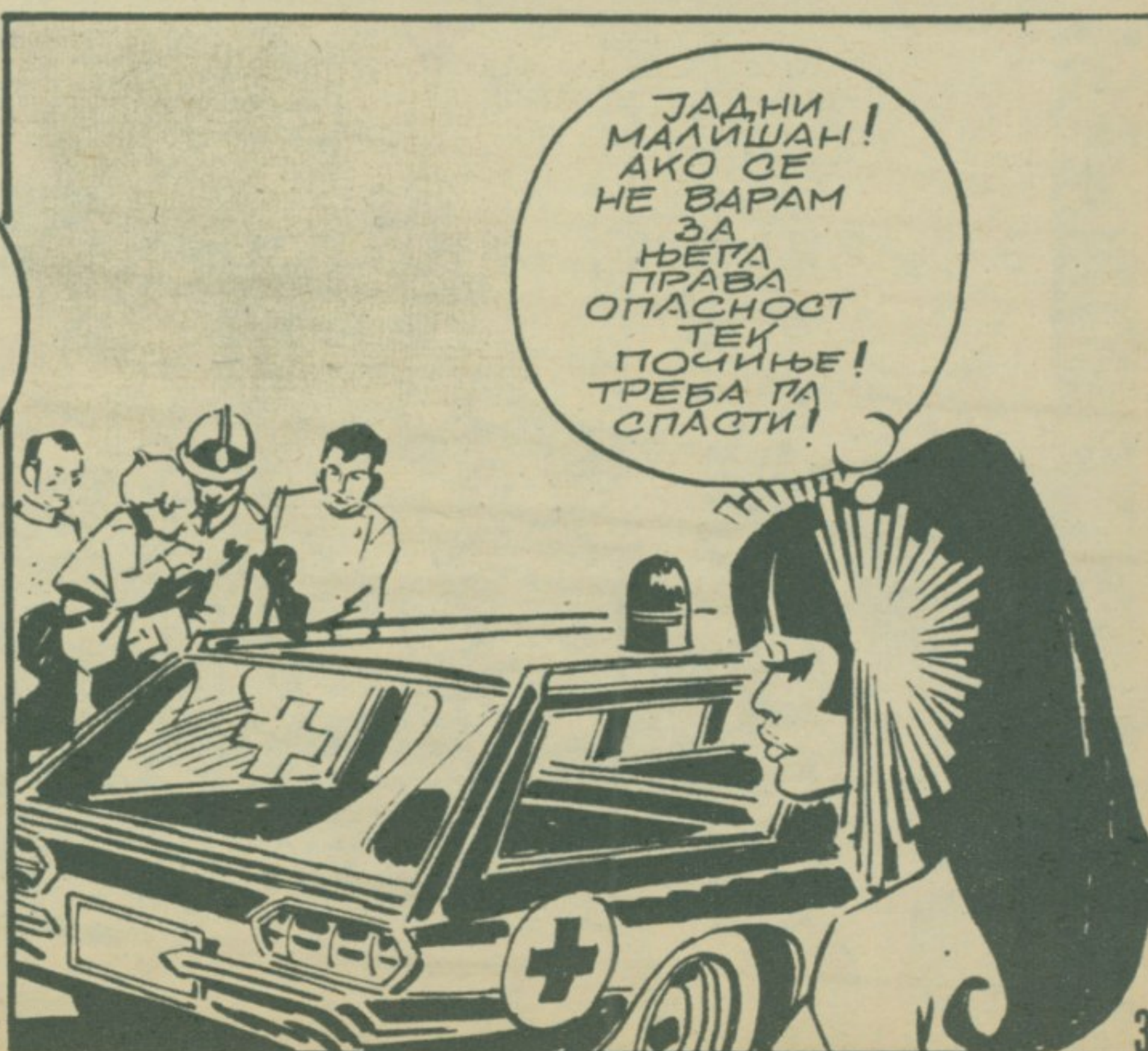
ИДИОТИ!
СМЕСТА
ДА
СТЕ МИ
ПРОНАШЛИ
ТО
ДЕТЕ!

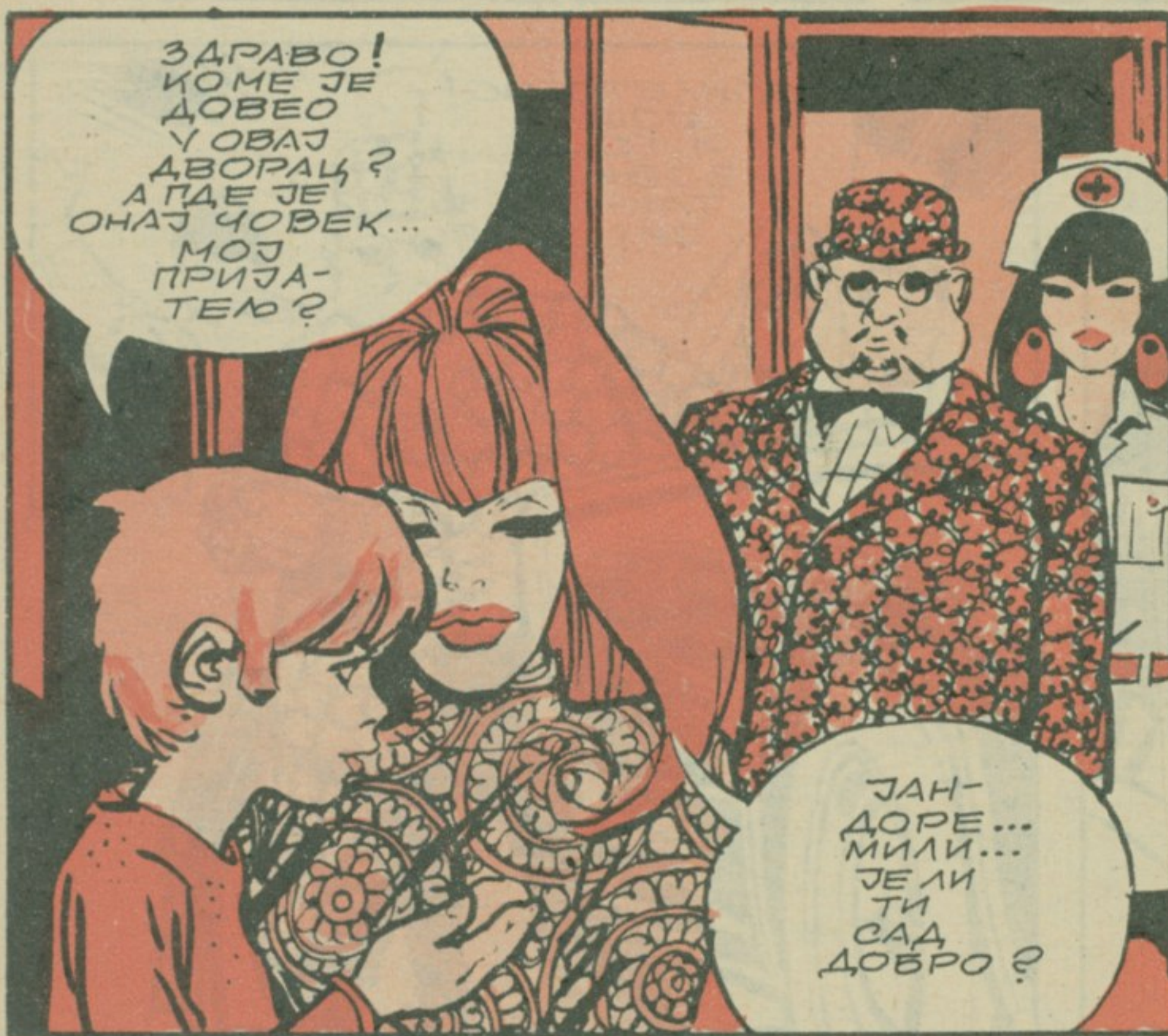

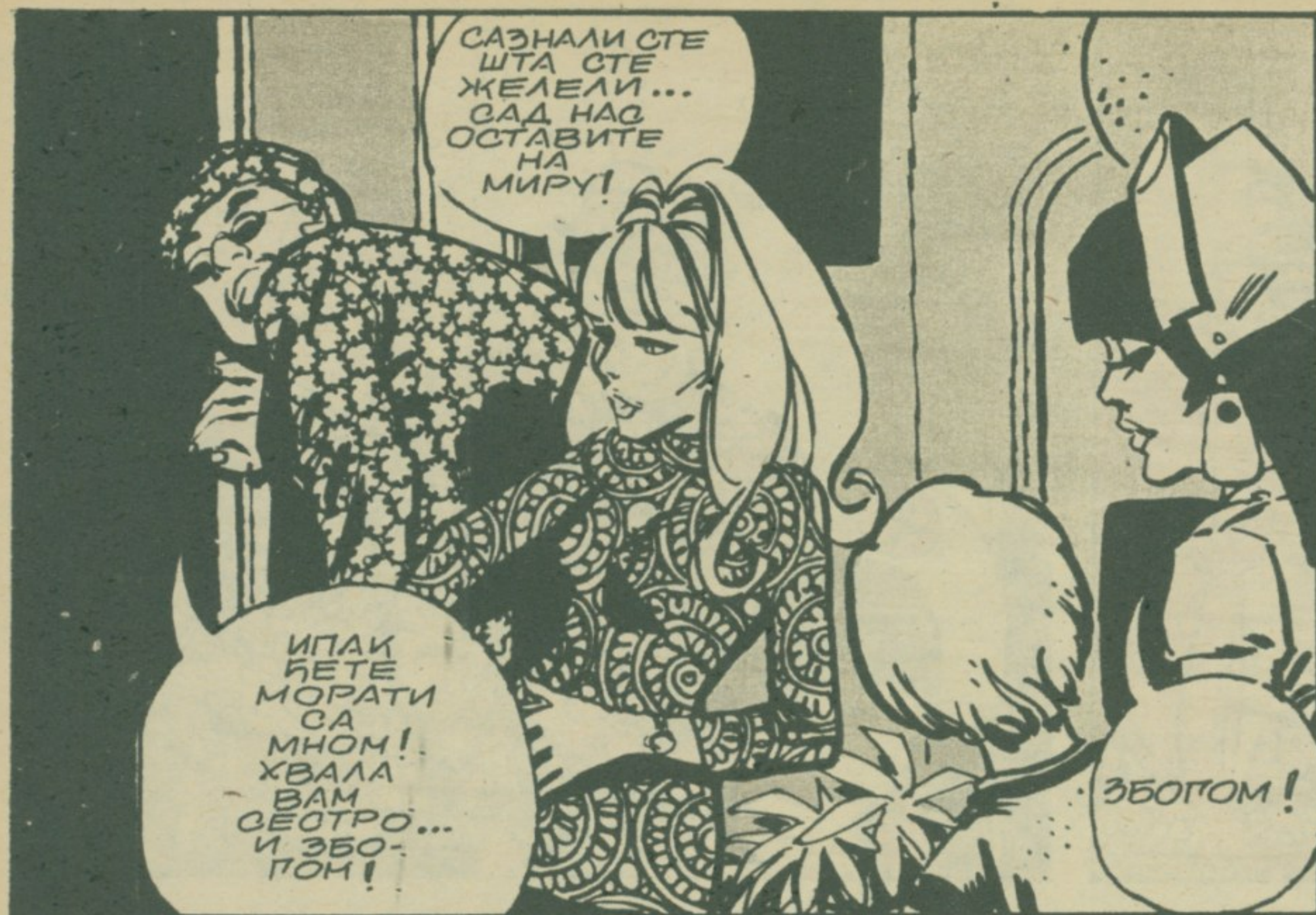

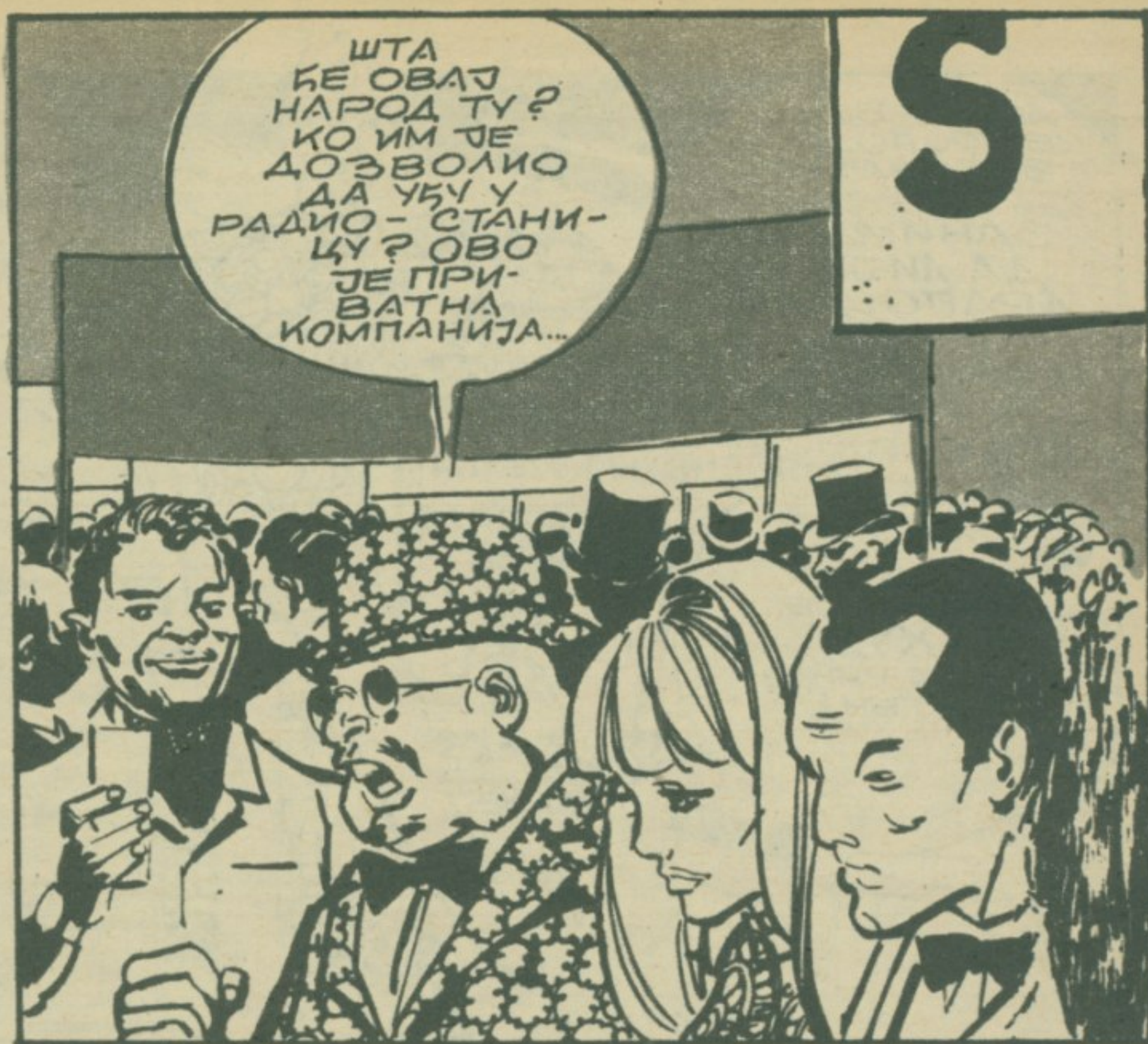

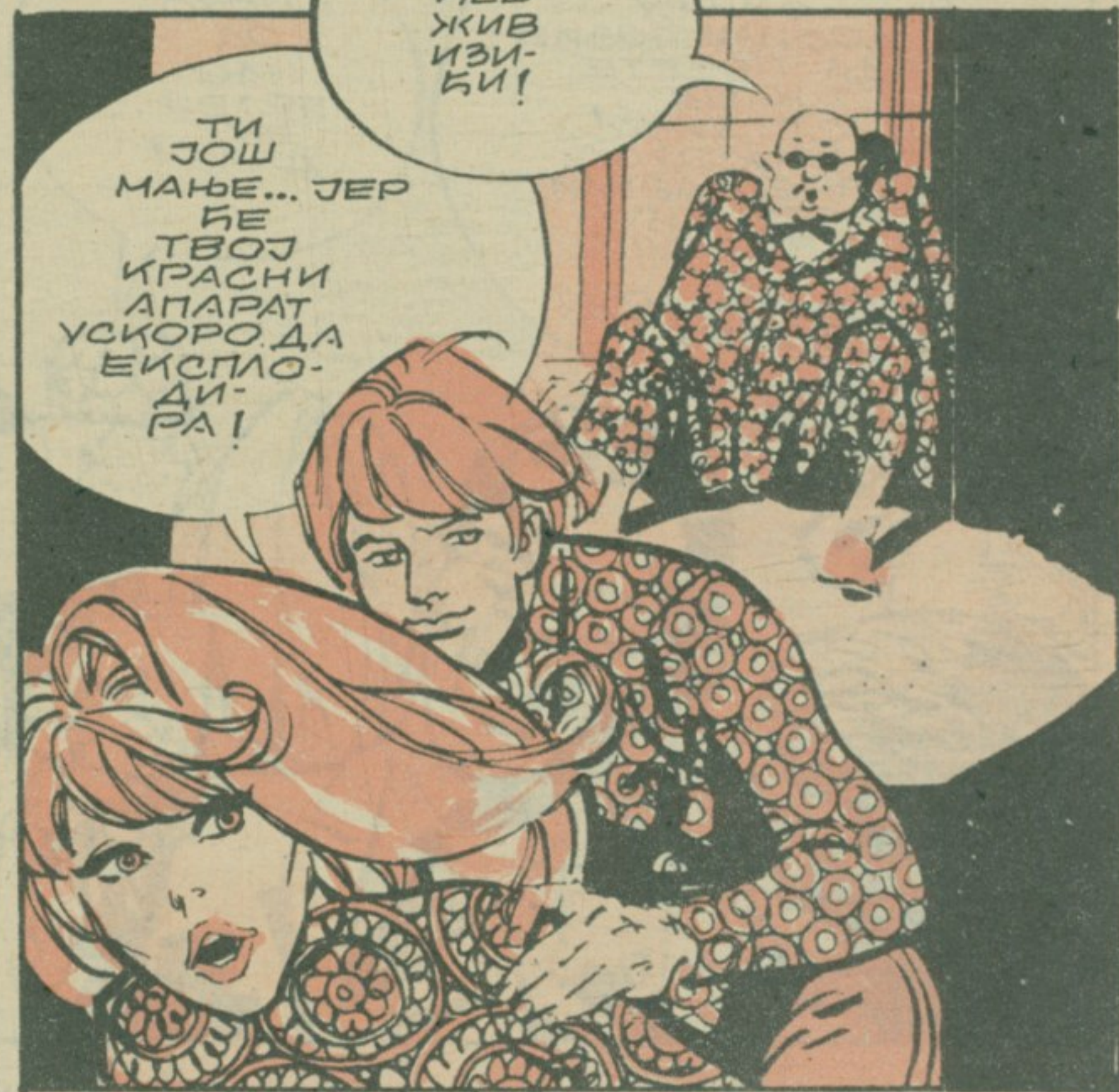
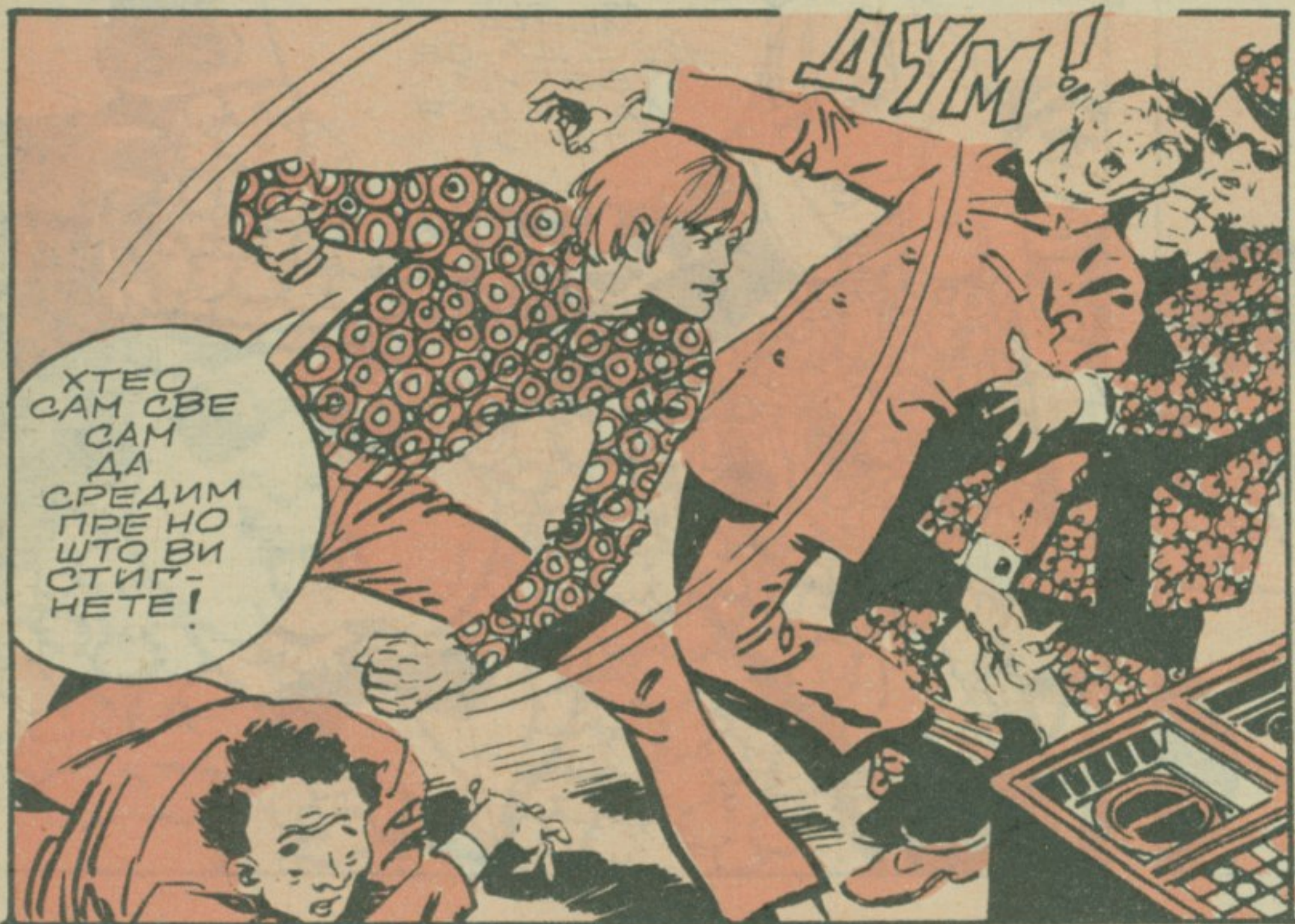
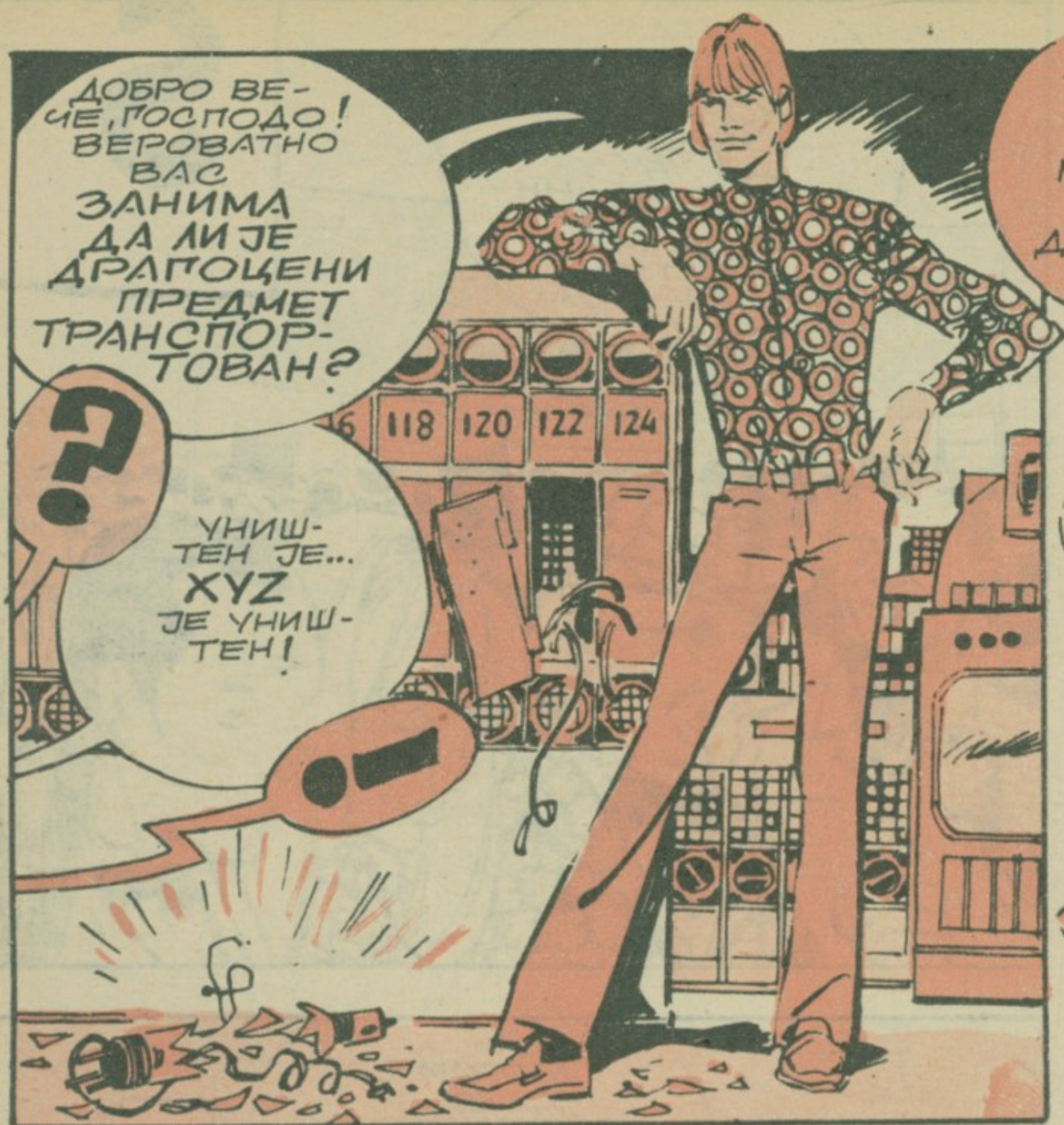

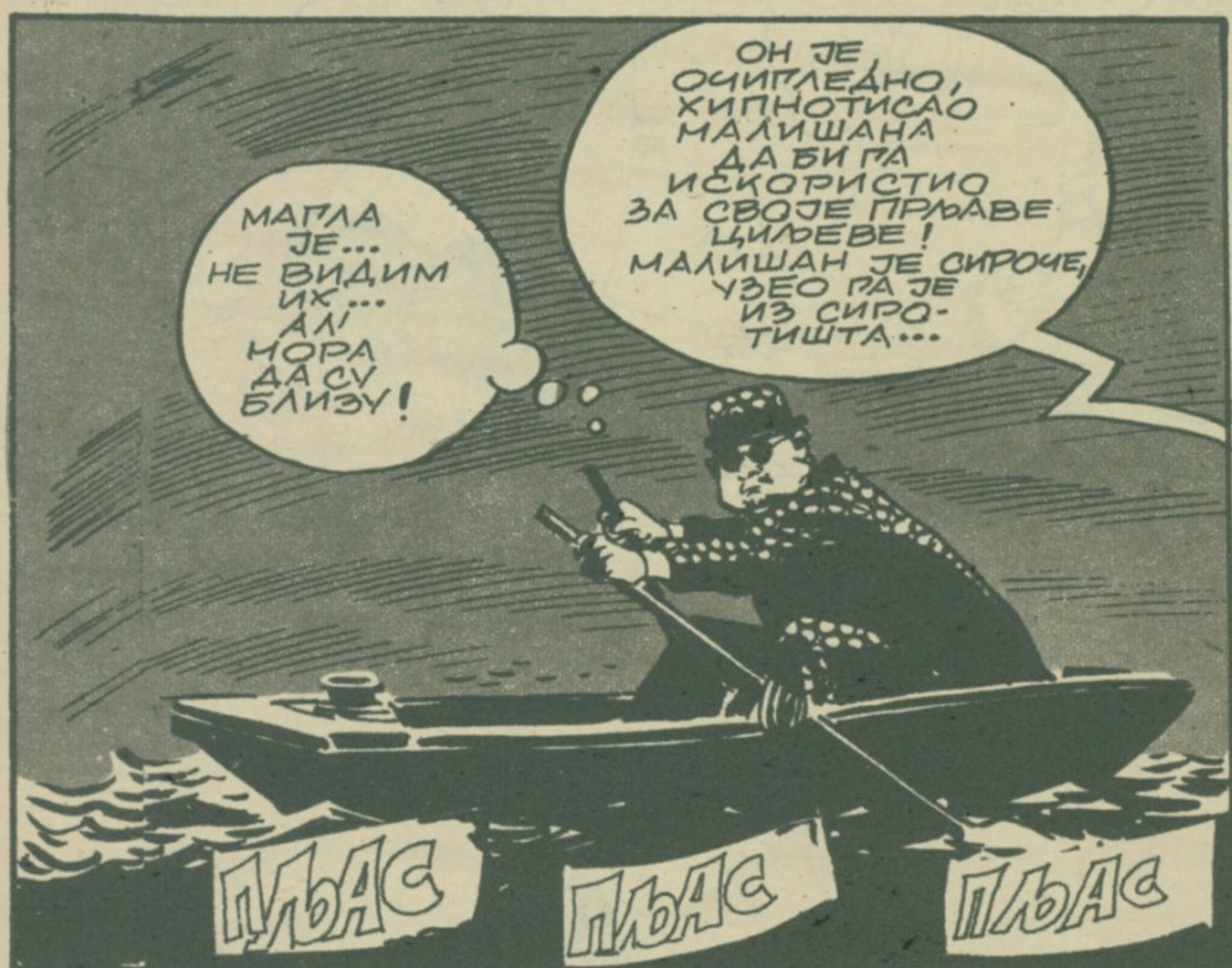
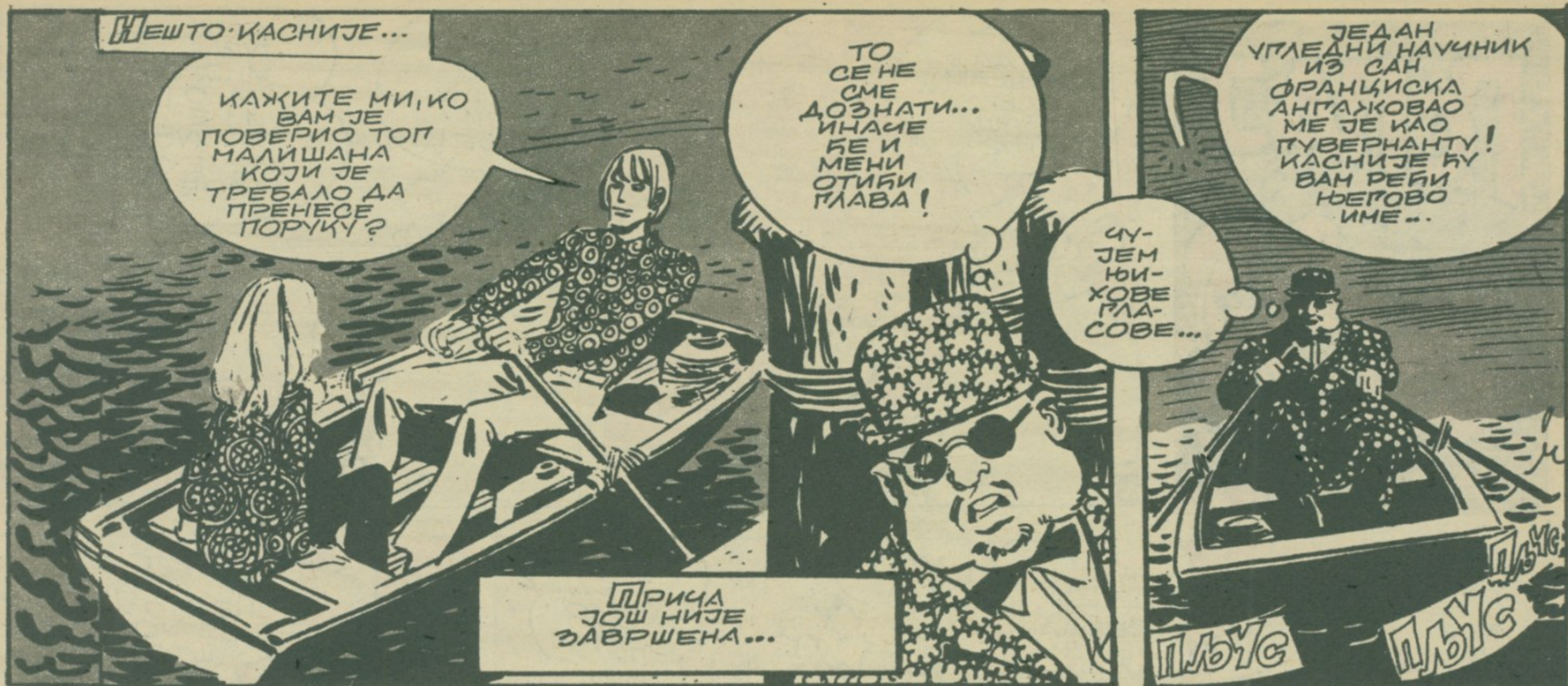

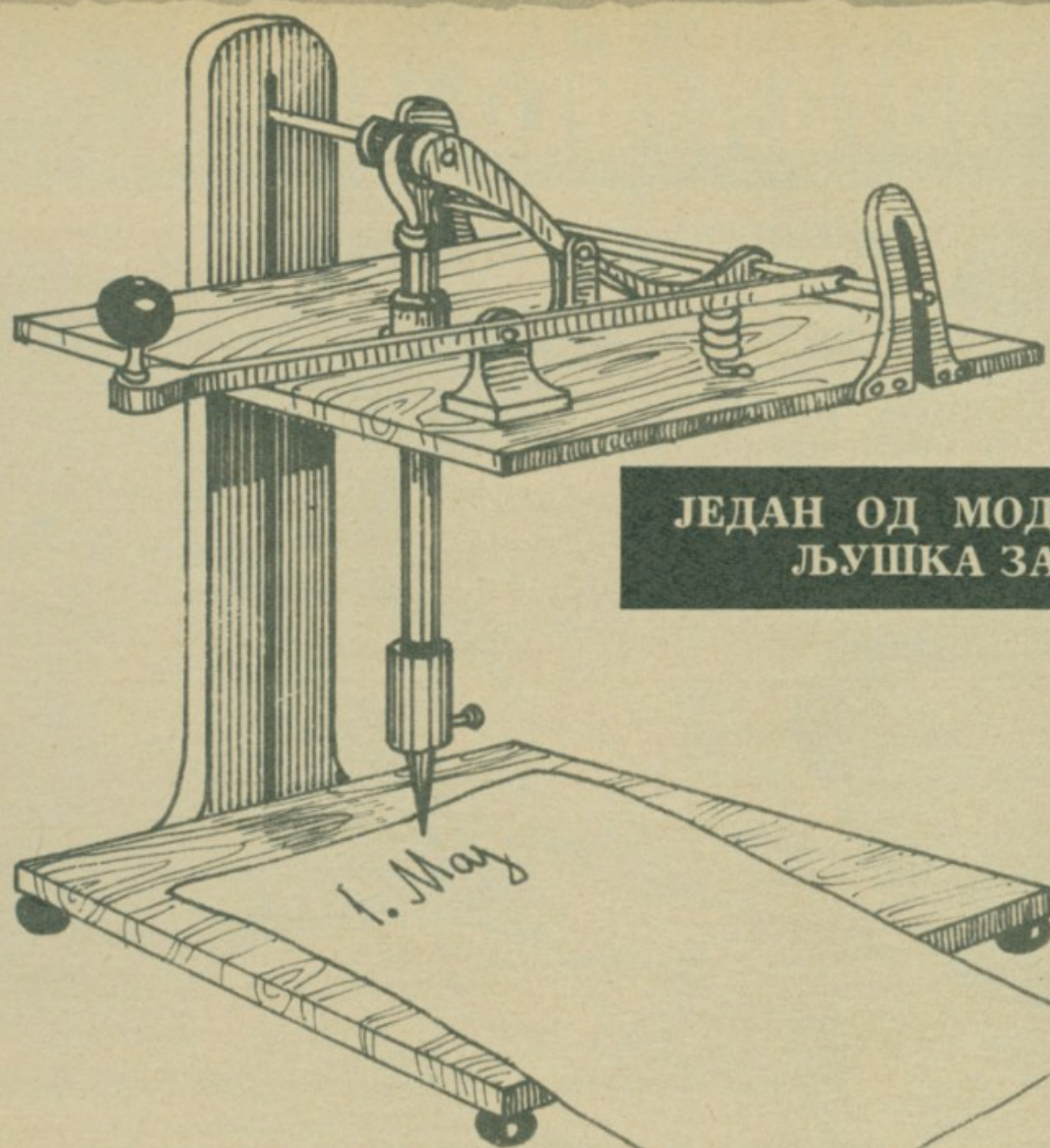

НУЛА Х**** ЛЉУДИ БЕЗ ТЕЛА

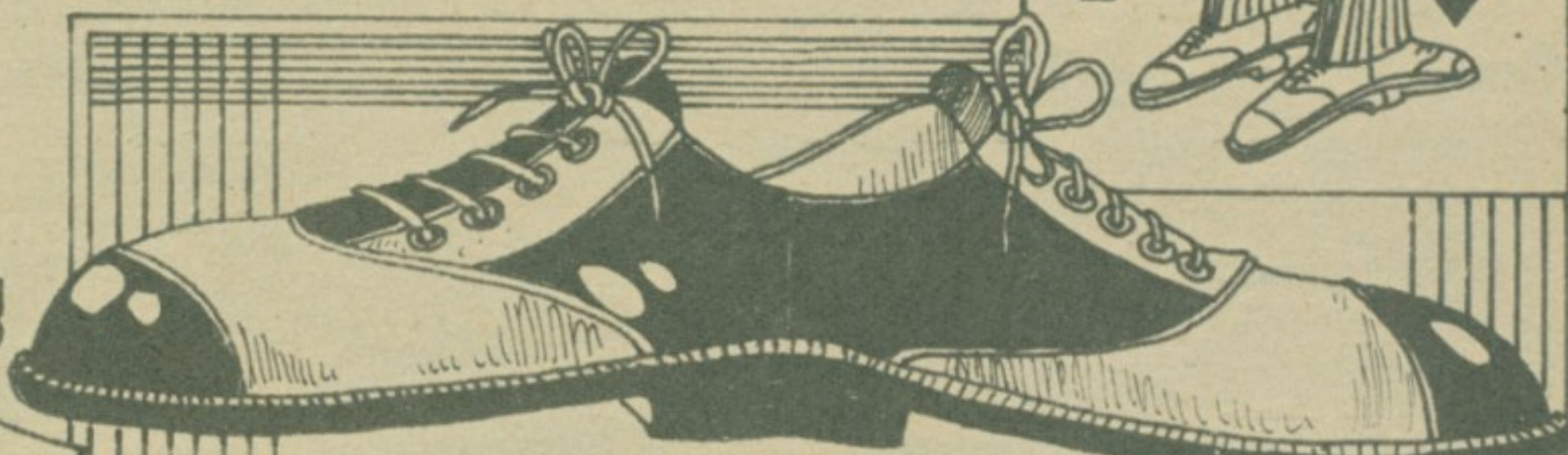
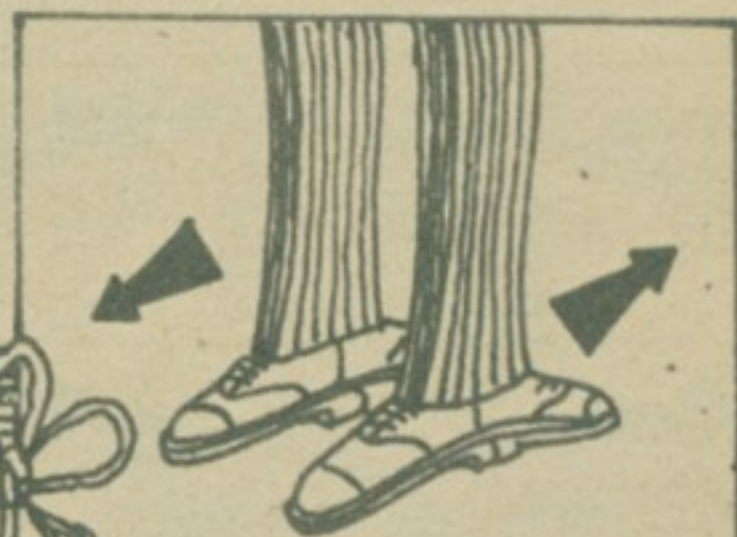

У ИДУЋЕМ БРОЈУ: УТОЧИШТЕ ЛЉУДИ БЕЗ ТЕЛА!

ЛУДИ ИЗУМИ

ЈЕДАН ОД МОДЕРНИХ ПРОНАЛАЗАКА ЈЕ ВИЉУШКА ЗА ВАЂЕЊЕ ДЛАКЕ ИЗ СУПЕ

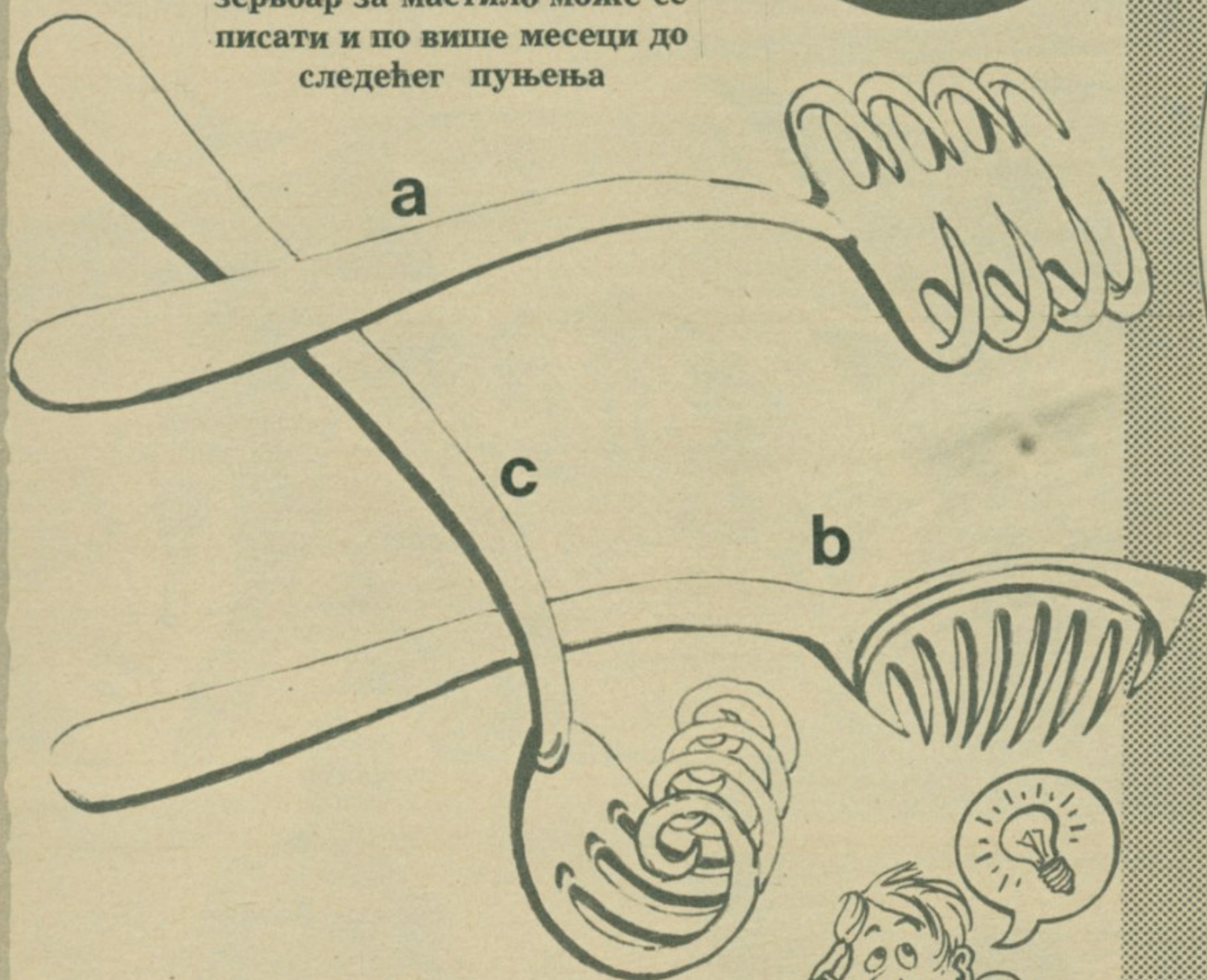

Ове дупле ципеле гарантују дуготрајност — кад се поцепају с једне стране, треба само окренути другу

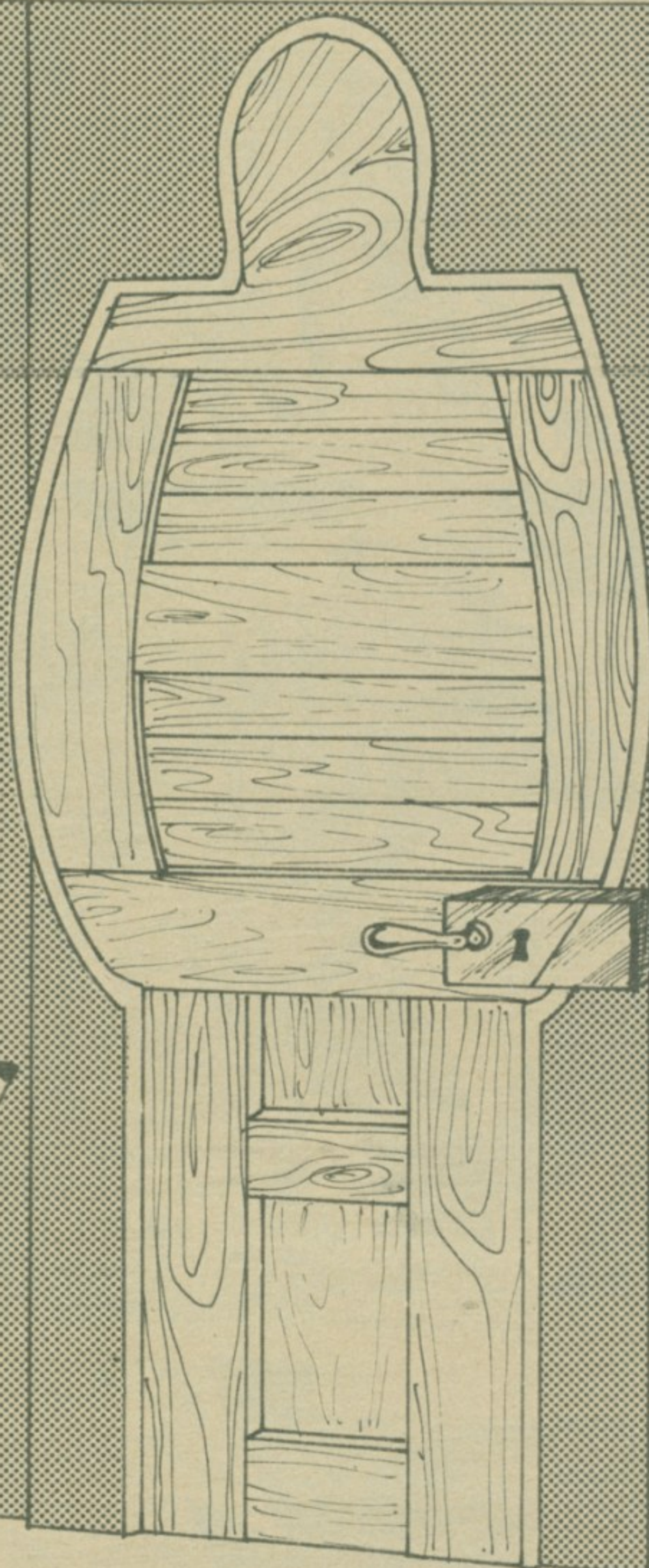
Апарат за брзо ударање тачака добро би дошао онима који у писму заборављају на тачке

Налив-пером које има резервоар за мастило може се писати и по више месеци до следећег пуњења

Виљушка за палачинке (а), виљушка за пужеве (в) и виљушка за хватање длаке која плива по супи (с)

Власник малог стана може уштедети на простору ако направи врата према својим димензијама

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

УДРУЖЕ НЕДЕЉЕ: У ПОСЛЕДЊЕМ ТРЕНУТКУ!

ВЕЛИКИ СТРАХ

У лифту

(Хонорар: 50 н. д.)

УГЛЕДАО САМ ЧУДНУ ЗЕЛЕНУ ЖИВОТИЊУ СА ОГРОМНИМ ОКРУГЛИМ ОЧИМА И „СУРЛОМ“ УМЕСТО НОСА

Зелена животиња

(Хонорар: 50 н. д.)

Догађај који ћу вам испричати десио ми се 1958. године када сам имао пет година. Тада сам живео са родитељима и тек рођеном сестром у синдикалној колонији на периферији Ваљева.

Колонија се налазила у подножју брда Крушик где су војници ваљевског гарнизона често ишли на занимање. На дно брда се налазио шумарак у коме су за летњих врућина седали официри и командовали из хладовине. Пошто је и мој тата био официр, често сам га посећивао у тој шумици и играо се са војницима.

Једног дана сам рано ујутру изашао из куће и пошао да кажем тати да дође на ручак. Ишао сам безбрижно између ровова и пуцавае „ћорака“. Са интересом сам посматрао склапање митраљеза, минобацача и осталог оружја, те сам тако неосетно ступио у шумицу.

Изненада сам осетио да губим тло под ногама. Нисам се уплашио, јер сам био мали и лак, па су ме војници често дизали на рамена и тако ме носили. Од оног што сам видео дигла ми се коса на глави. Налазио сам се у рукама неке „зелене животиње“ са огромним округлим безизразним очима и „сурлом“ уместо носа. Очекивао сам да видим искежене зубе како се примичу мојој глави, али уста нигде није било. То ме је још више уплашило и почео сам да

вриштим. Чуо сам да је тата рекао да ме остави на миру, али то није умањивало мој страх. Чим сам додирнуо земљу дао сам петама ветра. Иза себе сам чуо смех војника и татиних другова, али сам наставио да трчим, плачући сам протрчао кроз колонију вичући мојим клинцима да беже, јер ме јури нека животиња. Утрчао сам у кућу окупан сузама, сав рашчупан и изгребан од трчања кроз шуму. Једва сам успео

да испричам мами шта ми се десило и на моје чуђење она је почела да се смеје.

Ускоро је дошао и тата и неки суседи, и сви су се смејали успелој шали, називајући ме кукавицом. Тада сам сазнао да је чудна животиња у ствари био војник са гас-маском и заштитним оделом, кога је тата наговорио да ме уплаши.

Драгољуб Билановић,
II булевар 171/55,
Нови Београд

Спасла нас река

(Хонорар: 50 н. д.)

— ЕХЕЈ, ДЕЦО, БРЖЕ! БЕЖИТЕ! — ПОВИКАЛА ЈЕ НЕКА ЖЕНА

Завреме летњег распуста био сам код кумова у Скопљу. Једног дана пошао сам са кумом у госте код његовог пријатеља. Кад смо се спремали за повратак, док се кум облачио, ја сам изашао у ходник и ускочио у један лифт. Први пут сам тада ушао у лифт. Док сам се возио, отворио сам врата и лифт је стао.

Стајао сам укочен не знајући шта да радим. Од великог страха као да сам се укочио.

Не знам колико је времена прошло кад сам чуо нечије куцање. Однекуд је говорио кум. Рекао ми је шта да радим. Притиснуо сам једно дугме и изашао на девети спрат. Јован Радовић, Паранџин, Глождачки не-
нац 26

ЛИФТ НИЈЕ ХТЕО НИ ДА МАКНЕ А ЈА САМ САВ ДРХТАО

вао огромном брзином. Налазили смо се на половини моста, напред не бисмо стигли, а о враћању није било ни говора. Једино чега сам у том тренутку била свесна био је страх, неописив страх. А тешка црна машина била је све ближе, у глави ми је тутњало, доле под нама налазила се река.

У последњем часу Перица ме је гурнуо с моста а затим и сам скочио у воду. Ја нисам осећала њену хладноћу, само ме је нога ужасно заболела. Воз је протутњао из над нас.

Она жена нас је извадила из воде и одвела кући. Перици ништа није било а мене је још неколико дана болела нога јер сам је уганула.

После овог догађаја мајка је решила да се преселимо у Лесковац.

Радица Јовановић Лесковац, Максима Колачевића 5

Био је магловит зимски дан. Старији брат Перица и ја кренули смо у школу. Наше село Кучарка било је удаљено од Прешева, и од школе, више од пола сата хода.

Пут нас је водио преко пруге којом је било премошћено корито плитке реке. Морали смо ићи по шинама јер су даске на мосту биле поломљене и покривене ледицом. Шине су биле клизаве и било је опасно да идемо обувени па смо се изули. Окруживала нас је магла и нисмо видели воз који нам се приближавао.

— Ехеј, децо, брже, брже, Бежите! — повикала је нека жена.

Тек тад смо чули тутњаву воза који нам се приближа-

У ТРЕНУТКУ КАД САМ ЗАМАХНУО ОДЈЕКНУЛА ЈЕ ЕКСПЛОЗИЈА

Бомба

(Хонорар: 100 н. д.)

У тринаестој години остао сам без оца, а требало је да издржавам болесну мајку и шестогодишњег брата. Било је ратно доба, зима, нисмо имали ни пара, ни хране, ни огрева. Наступили су моји најтежи дани.

За огрев сам се некако и сналазио, мало дрва — мало угља, а за храну скоро једино решење било је крађа. С неколико другова залазио сам у непријатељско насеље у Земуну и успевао да украдем кокош или нешто друго за јело.

А онда су Немци изненада почели да се повлаче. За

њима је по блатњавим улицама остајао тежак мирис паљевина и бачене поломљене пушке. Остајала је пустош, глад, метеж и — видео сам — неколико закопаних сандука ручних бомби. Тада сам дошао на луду идеју — отворим бомбе и вадим из њих кременчиће (у једној бомби их је било, седам-осам). Продавао сам их и куповао хлеб.

Кад сам једног дана открио своју тајну друговима, они су хтели да виде како ја то радим. Одвео сам их до дворишта, узео једну бомбу и почео да јутварам. Руке су ми дрхтале а срце снажно ударало. Око мене је владала

мртва тишина. Радио сам са стрепњом. Остало је још само да извадим капислу. Полако. Кад одједном опруга са иглицом поче да клизи, знао, сам шта ће се догодити.

— Бежите! — викнуо сам. — Експлодираће!

У тренутку кад сам замахнуо, одјекнула је експлозија... Али, жив сам, ништа ме не боли, видим на броју су сви моји на смрт преплашени другови. Само, лева рука као да ми је од олова, малаксавам, по мени крв... Најзад смо стигли у болницу.

Данас ми је лева рука згрчена у песницу, на њој недо стаје средњи прст и пола прстењака.

Ђорђе Кнежевић, Земун, 22. октобра 11

Крвава соба

(Хонорар: 80 н. д.)

Кад су тата и мама одлучили да нас за време распуста пошаљу баби и деди у село Петровац код Ђаковице, нашој радости није било краја.

Већ првог дана мој брат Веселин почео је да прави од дрвета мачеве, стреле, ножеве. — Другог дана отпочела је борба — дошли су Неђо, Звездан, Мишко и још деце. Дан нам је брзо прошао. Кад су се другови увече разишли, ја и Веселин смо нас тавили игру по кући, крили смо се иза врата, иза кревета и свуда по ћошковима. Баба и деда су нас гледали и смејали се.

Били смо се већ добро уморили и загрејали од скакања кад је деда узвикнуо:

— Е, сад је доста!

Ја сам држао у руци нож и замахнуо сам да га бацам. У тај час Веселин је подигао главу испод стола и врх но-

жа га је ударио у слепоочницу. Млаз крви шикнуо је по столу и по зиду. Веселиново око је букнуло и затворило се, крв му се сливала низ лице и улазила у уво. Баба и деда су се устрчали, доносили марамице, газе, сипали ракију на ране. Све је било узалуд! Ја сам за то време плакао, кроз плач помињао братово око и питао га дали види. Он од страха није ни говорио.

Отисци бабиних и дединих руку остали су по свим предметима у соби. Мислио сам да је с мојим братом готово. Тада је баба ставила шаку шећера на рану где је млаз ударао и крв је престала.

Веселин је, онако изнемогао, ускоро заспао. Ја сам дуго лежао будан и целе ноћи сам сањао страшне снове.

Вељко Обрадовић, Ђаковица, М. Тита 91

Догађај с кравом

(Хонорар: 120 н. д.)

То јутра, усталом као и сваког другог, из најслађег сна трже ме оштар мајчин глас:

— Изете, диж' се. Хајде, пусти и чувај краву. Ако је прије напасеш, прије ћеш се и играти.

И, шта сам могао — нара-

вно, устао сам, умно се, до ручковао, па потјерао шарену краву на једну тек разбуђену ливаду крај потока близу села. Зекуља, тако се звала крва, била је вучки гладна, а ливада је оскудијевала травом, па је трбух споро напредовао. Чувао сам је,

тако, чувао, па ми и додијало да стојим „свезан“ уз краву као какво вјетровито теле.

„Гдје ли то има добре траве и гдје да најбрже напасем Зекуљу, па да се идем играти?“ — размишљао сам.

Прелетео сам погледом по

зеленом језеру долине. Недалеко од мене, крај малог љескара, таласала се наша њивица младе дјетелине. Од једном ми се радост насмијешила јер ми се пробудила дивна идеја у глави.

Утјерао ћу краву у њиву дјетелине и она ће се за трен ока најести, помислио сам.

И, заиста, чим сам је претјерао у њиву, Зекуља је прионула за дјетелину и стала да је гута као каква изгладњела прождрљива неман, да је дивота било гледати. За свега пола сата трбух јој је одскочио и набрекао као мијех, па сам је сав радостан појурио кући.

Мајка се зачудила како сам се брзо вратио са кравом.

— Гдје ли си је тако брзо напасео?

— На једној ливади изашуме — издеклемовах ја.

У штали сам примијетио да је крви помало зло. Мукло је стењала пирећи кроз ноздрве облаке вреле паре. У душу ми се одмах уселио страх и стао да ме копка.

Шта ћу сад, помислио сам у себи. Мајци нисам смислио томе ништа да кажем, иначе, зло бих прошао. Клиснуо сам у оближњи љескар и заронио у најгушћи шибљак, за сваки случај. Није прошло ни пет минута, кад дотрча један дјечак, мој стрицевић, ужасно преплашен и злотићан.

— Изете, хоће да ти цркне крва.

Мени се смрче. Потом ми се пробуди сва моја храброст у срцу и ја стреловито појурих кући да видим шта се то тамо стварно догађа. Кад сам стигао пред шталу, имао сам шта и да видим — сва ознојена од муке, крва се ваљала у прабини и стењала у бијелим пјенама. Око ње је врвјело мноштво претрављених сељака који су немоћно и збуњено буљили у јадну животињу. Моја мајка је од муке кршила прсте и одхукивала. Међутим, убрзо ме је угледала међу свијетом.

— Шта си јој радио, куваче један? — упита ме она.

— Дао сам јој дјетелине — уплашено сам одговорио.

У међувремену сестра је одјурила по ветеринара. На сву срећу он је убрзо стигао мотоциклом. Сви у њега упријесмо поглед наде као у неког свемоћног спаситеља. Уз помоћ гуменог цријева ветеринар је испразнио крви стомак и, Зекуљи, нашој хранитељки, живот се поново пробудио у срцу.

Сви смо се дивили ветеринару. Док сам грлио и љубио Зекуљу, гушили су ме вреле сузе радоснице. Тада сам био трећи јоснове.

Изет Бабајић, Ши Село 45, Тузла

СЕЉАЦИ СУ ЗБУЊЕНО ГЛЕДАЛИ У ЈАДНУ ЗЕКУЉУ КОЈА СЕ МУЧИЛА

ХАЗАРД ЈЕ ИЗГЛЕДА ОТКРИО ГДЕ СЕ ДЕЛО УКРАДЕНО ЗЛАТО...

ЗАШТО НЕ? ПОЛУПЕ ЗЛАТА ПРЕТОПЉЕНЕ КАО ТЕГОВИ... СПОЉА ЗАКАМУФЛИРАНИ ЦРНОМ БОЈОМ...

...КО БИ ИХ НА ПРВИ ПОГЛЕД МОГАО РАЗЛИКОВАТИ ОД ПРАВИХ?

ЈЕДИНСТВЕНА ПРИЛИКА: НУДИМО ВАМ 6 НАЈЛЕПШИХ КЊИГА

АВАНТУРЕ
НАЈСЛАВНИЈИХ
ВИТЕЗОВА

Знате ли баш све о витезовима Округлог стола? Једна књига из ове библиотеке посвећена је само краљу Артуру и његовим јунацима: Ланселоту, Тристану, Гавену и другим. Ову књигу о њиховим двобојима читаћете са највећим уживањем.

Ко је био наш највећи јунак? Одговор потражите у роману о Милошу Обилићу, младићу неизмерне снаге и неустрашивости. Књига је пуна битака, невероватних заплета, јуначких двобоја.

У овој библиотеци о витезовима наћи ћете још четири исто тако занимљиве књиге о старим грчким јунацима, о ратовима које су водиле римске легије, о подвизима најхрабријих људи из далеког Јапана.

ОВЕ КЊИГЕ НЕЋЕТЕ
ИСПУСТИТИ ИЗ РУКУ!

Библиотеку „ЛЕГЕНДЕ О
СТАРИМ ЈУНАЦИМА“ мо-

жете купити једино преко „Политикиног забавника“, и то уз специјални попуст: свих 6 књига само за 60.— динара.

Књиге можете купити за готово или на отплату у 2 месечне рате по 30 динара. Када вам поштар донесе књиге, платићете му цео износ (ако купујете за готово) или прву рату (ако купујете на отплату).

Књиге су повезане у пуно платно, са заштитним омотом у боји, штампане су ћирилицом. Цела библиотека има преко 1.200 страница текста.

КОЈЕ
НЕ МОЖЕТЕ
ДА КУПИТЕ
У КЊИЖАРАМА!

ИП „НАРОДНА КЊИГА“
11001 Београд, Шафарикова 11

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем библиотеку „ЛЕГЕНДЕ О СТАРИМ ЈУНАЦИМА“

1. ЗА ГОТОВО по цени од 60 дин. и платићу поштару кад ми донесе библиотеку (поузећем).
2. НА ОТПЛАТУ у две месечне рате. Прву рату од 30 дин. платићу поштару кад ми донесе библиотеку.

(Купац)

(Пошт. број, место, улица и број)

(Овера предузећа за купце на отплату)

(Потпис)

Попуни, изрежи, залепи на дописницу и пошаљи на адресу: ИП „НАРОДНА КЊИГА“, 11001 Београд, Шафарикова 11.

ИЗАБРАНА ДЕЛА МАЈНА РИДА

1. Коњичка патрола
2. Ловци на скалпове
3. Са Мисисипија
4. Јахач без главе
5. Поверена тајна

Цена комплекта: 70 дин.

Љубитељи пустоловне литературе с великим уживањем ће читати ова дела прослављеног Мајна Рида.

Купац који наручи цео комплект од пет књига за готово (плаћање у року од 30 дана или поузећем), добија бесплатно дело Крешимира Ватистића „ТАЈАНСТВЕНА ГАЛИЈА“.

ИЗАБРАНА ДЕЛА КАРЛА МАЈА

1. Винетуови наследници
2. Махараино благо
3. Трапер Јастребов кљун
4. У долини смрти
5. Сибирски ловац
6. Шумска утвара

Цена комплекта: 90 дин.

Сигурно је да читаоцима не треба посебно представљати Карла Маја, писца незаборавних књига о борбама и авантурама освајача прерије. Цео комплект од шест књига представља целику под заједничким насловом „КОЛОНА НЕУСТРАШИВИХ“.

Купац који наручи свих шест књига за готово (плаћање у року од 30 дана или поузећем), добија као награду и седму књигу, дело домаћег писца историјских романа Милорада Јанковића „ОМИШКЕ СТРЕЛЕ“.

ИЗАБРАНА ДЕЛА ФЕНИМОРА КУПЕРА

1. Ловац на јелене
2. Последњи Мохиканац
3. Пионири
4. Извидник
5. Прерија

Цена комплекта: 120 дин.

Пет књига које садржи овај комплект представљају једну целику под насловом „КОЖНА ЧАРАПА“. Главне личности ових романа, славни ловац и извидник Нати Бампо, познатији под надимком „Кожна чарапа“ и његов нераздвојни пријатељ Индијанац Чингачгук — „Последњи Мохиканац“, доживљавају низ узбудљивих авантура које се читају с напетом и у једном даху.

Купац који наручи свих пет књига за готово (плаћање у року од 30 дана или поузећем), добија бесплатно дело Жерара Периа „КРОЗ НОВ ВЕЛИКОГ ДРВЕЋА“.

Сви наведени комплекти могу се купити на отплату са најмањом месечном ратом од 30 дин. Попуњену и оверену наруџбеницу пошаљите на адресу: НИП „МЛАДО ПОКОЉЕЊЕ“, 11000 БЕОГРАД, ФРАНЦУСКА 24.

НИП „МЛАДО ПОКОЉЕЊЕ“
11000 Београд, Француска 24

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем за готово (поузећем) — на отплату (непотребно прецртати):

- „Изабрана дела Мајна Рида“
комплет-а у вредности од дин. —
- „Изабрана дела Карла Маја“
комплет-а у вредности од дин. —
- „Изабрана дела Фенимора Купера“
комплет-а у вредности од дин. —

(Име, очево име и презиме)

(Број поште, место, улица и број)

(Овера о запослењу за
купце на отплату)

(Потпис наручиоца)

Уплату ћу извршити у року од 30 дана (поруџбина за готово), односно у — месечних рата (поруџбина на отплату) на жиро рачун: „Младо покољење“, Београд, бр. 608-1-206-1.

ВЕЛИКА НАГРАДНА ПРОДАЈА КЊИГА

НИП „МЛАДО ПОКОЉЕЊЕ“,
БЕОГРАД

Драги читаоци!

Издавачка кућа „Младо покољење“ организује сталну наградну продају књига из својих богатих колекција. У овом броју ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА нуди вам следећа издања:

НЕЗАБОРАВНИ ЈУНАЦИ ИЗ ФИЛМОВА ВОЛТА ДИЗНИЈА

специјални
попуст

20%

ПОКЛОН КОЈИ ТРАЈЕ ЦЕО ЖИВОТ!

У ЧЕТИРИ ИЗВАНРЕДНО ИЛУСТРОВАНЕ КЊИГЕ СА ПРЕКО 60 ПРИ-
ПОВЕДАКА ПОНОВО ЋЕТЕ УЖИВАТИ У ЧУДЕСНОМ СВЕТУ МАШТЕ
ВОЛТА ДИЗНИЈА, СА ДИЗНИЈЕВИМ ЛИКОВИМА ПОСЕТИЋЕТЕ ДАЛЕ-
КЕ ЗЕМЉЕ И УПОЗНАТИ ТАЈНЕ ПРИРОДЕ.
КОМПЛЕТ ОД 4 КЊИГЕ СА УКРАСНОМ КУТИЈОМ СТАЈЕ 200 ДИНАРА.

КУПЦИ ЗА ГОТОВО уживају попуст од 20% тако да добијају
по повлашћеној цени од 160 динара цео комплет. Уплату ћете
извршити приликом пријема пакета од поштару — поузећем.

КУПЦИ НА ОТПЛАТУ добиће комплет по цени од 200 динара.
Уплатиће у 10 редовних месечних рата по 20 динара, после при-
јема књига (рачуна и уплатнице) почев од дана пријема књига.
ПРВУ РАТУ ПЛАТИЋЕТЕ ПОШТАРУ.

КУПЦИ ИЗ БЕОГРАДА МОГУ ПОДИЋИ КОМПЛЕТ У ПРЕ-
ДУЗЕЋУ СВАКОГ РАДНОГ ДАНА ДО 15 ЧАСОВА.

ПОРУЏБЕНИЦА

Издавачком предузећу ВУК КАРАЏИЋ, 11001 Београд, Краљева Марка 9
Овим НЕОПОЗИВО купујем комплет од 4 књиге ЧУДЕСНИ СВЕТОВИ ВОЛТА ДИЗНИЈА.
ЗА ГОТОВО — по цени од 160 динара. Платићу поузећем.
НА ОТПЛАТУ — по цени од 200 динара. Прву рату платићу поштару.
(непотребно прецртати)

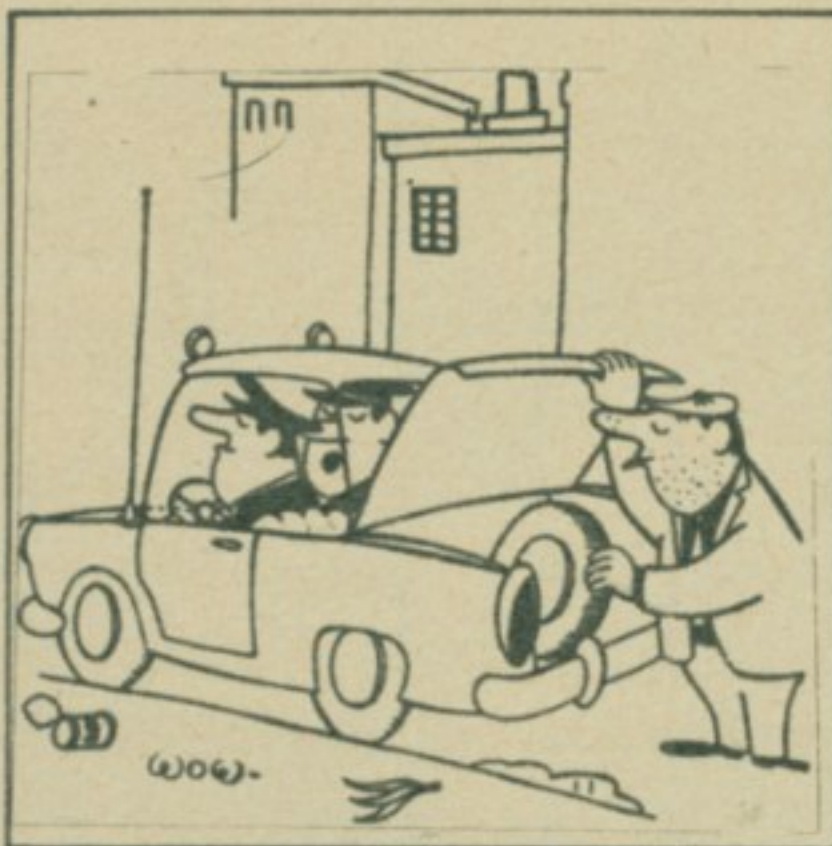
Купац _____ Место и пошт. бр. _____

улица и бр. _____ Радна организација _____
Овера о запослењу _____

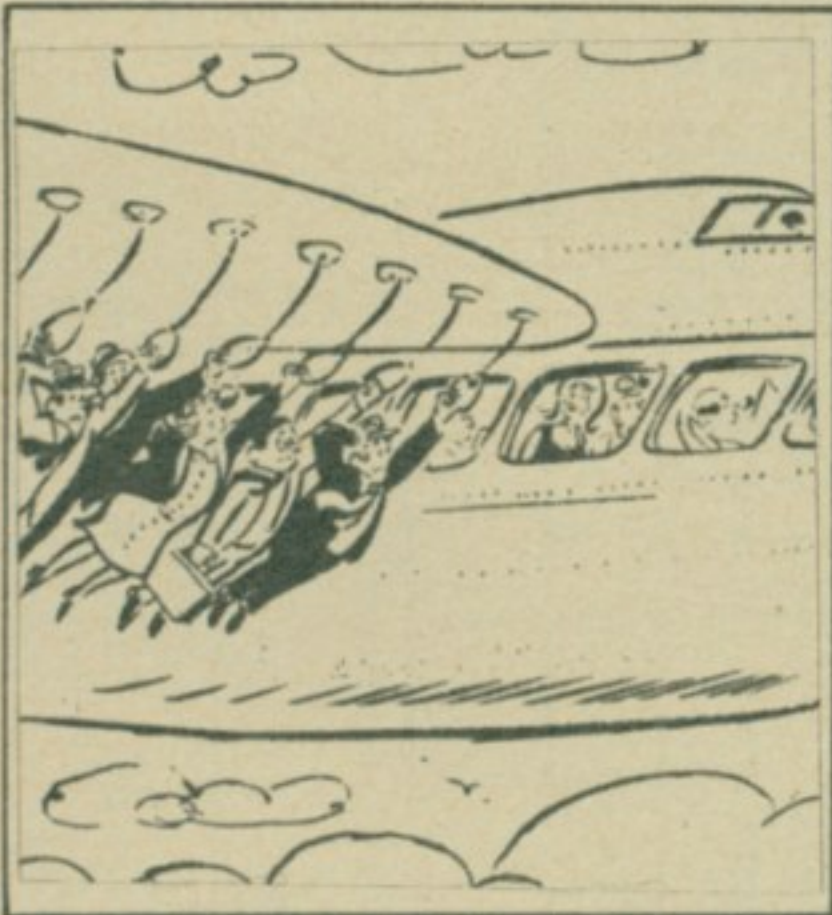
(печат и потпис овлашћеног лица) _____ Купац _____

Поруџбеница се оверава само при куповини на отплату.
Пензионери уместо овере прилажу одрезак чека од пензије.
(У случају спора признајем надлежност II општинског суда у Београду)

хумор

— Чуо сам да је у овој општини регистрован највећи проценат крађа!

БЕЗ РЕЧИ

ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

СРЕДЊОШКОЛЦИ! МАТУРАНТИ!

ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ

ИСТОРИЈА, БИОЛОГИЈА, ГЕОГРАФИЈА, СРПСКОХРВАТСКИ ЈЕЗИК, ФИЗИКА, ХЕМИЈА и МАТЕМАТИКА за I, II, III и IV разред, по наставном плану у једној књизи.

Овај познати приручник на чијем састављању је радила група искусних педагога, представља идеалан уџбеник за брзо и ефикасно понављање и састављање градива из наведених предмета у току школске године, као и за припрему матуре.

Приручник има 378 страна и веома повољну цену од само 40 динара. Плаћање поужећем приликом пријема књиге. Поруџбине слати на адресу: НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, 11000 БЕОГРАД — Француска 7.

СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ ПРОДАВНИКЕ
ДЕЧЈЕ ОБУКЕ
NJEGOŠEVA 5
M.TOLBUHINA 25
29. NOVEMBRA 91
KOZACINSKO 3
KRALJA MILUTINA 26

Antilop • БЕОГРАД

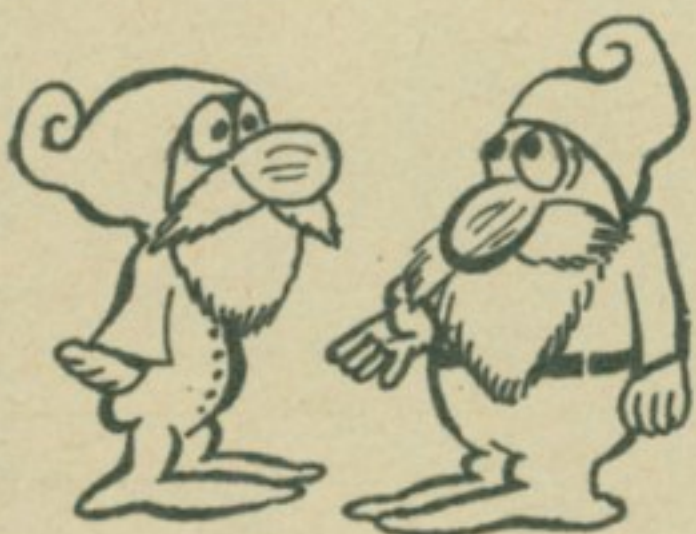
СУПЕР КВИЗ — СУПЕР ШИЗ!

НАЂЕНИ ПАТУЉЦИ БЛИЗНАЦИ

У нашем Супер квизу ИГРА ПАТУКАЉА објављеном у броју 1081 од 15. септембра ове године позвали смо вас да пажљиво прочитате постављена питања, размислите и напишете одговоре. Надамо се да сте се лепо забављали. До одређеног рока, 25. септембра ове године, у Забавник је стигло 4.630 дописница с одговорима. Жири је прегледао све одговоре, одвојио нетачне од тачних — овога пута нетачних је било свега 735 — и међу тачнима на срећу

извукао имена награђених читалаца.

Али, пре него што сазнате њихова имена, ево тачних одговора на постављена питања: 1. Патуљака уместо Патукаља; 2. Патуљци близнаци су; онај који седи на димњаку и онај који стоји сасвим лево доле; 3. Десно крило лептира треба да буде обојено исто као и лево; 4. Наочаре

су у жбуњу, десно од врата; 5. Лептир.

ПРВУ НАГРАДУ: ПРАВУ ХАРМОНИКУ добила је ВЕРА ТАНКОСИЋ, Београдски кеј бр. 15, Нови Сад.

ДРУГУ НАГРАДУ: Пет читалаца добило је КОЛЕКЦИЈЕ ОД ПО ТРИ АУТОМОБИЛЧИЋА — МОДЕЛА. То су: 1. САМИР ГАЈРУТИ, Благоја Павовића 7, Београд; 2. СВЕТИСЛАВ ПОПОВИЋ, 29. новембра 17-а, Травник; 3. ЖЕЉКО ФРЖОП, Радничко шеталиште 26, Сплит; 4. АНЂЕЛКО СТЕВИЋ, О. Д. „Камендин“, Сиринг; 5. ВЛАДИМИР БОРИЧИЋ, 29. новембра 9-а, Иванград.

ТРЕЋУ НАГРАДУ: Пет читалаца добило је по ЈЕДНУ ЛЕПУ КЊИГУ. То су: 1. МАНДА МАРЕНИЋ, 20. октобра 69-а, Бачка Паланка; 2. ЕМИЛ АЧКО, Штресмајерова 38, Приквеница; 3. ВЛАДИМИР ПРОДАН, Алфировића 6/II, Задар; 3. САША МИКИЋ, 4. јул 47, Врање и 5. ГОРДАНА ЛОНЧАРЕВИЋ, Ранка Бјелајца 11, Петриња.

ENERGOINVEST
НАГРАДНА ИГРА

ЛЕПТИР — МАСКОТА ЗА 1972.

За Енергоинвестову маскоту 1972. изабран је лептир.

Као што се сећате ЗАБАВНИК је у броју 1046 почео Енергоинвестову наградну игру 3 + 3 у којој је, као и у следећих седам бројева, донео 24 цртежа разних животиња и птица и позвао вас да међу њима изаберете онај који ће представљати у 1972. години маскоту овог познатог предузећа.

Од 24 објављених цртежа читалаци су гласали за следеће: лептира, пауна, птицу, мачку, сунце, коња, петла и зеца. Све ове гласове пребројао је жири ЕНЕРГОИНВЕСТА у Сарајеву и закључио да је највећи број читалаца гласао за лептира. Према томе лептир је Енергоинвестова маскота за 1972. годину.

Овај посао захтевао је више времена, па резултат доносимо са извесним закашњењем због чега се извињавамо читаоцима.

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Ништа се тако обилато не даје као савети
(Ларошфуко)

$$\frac{\lg 45^\circ}{\sqrt[3]{64}} = ?$$

КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Лако и брзо можете и сами научити из књига „ИЗРАЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“ (I књига за први, II књига за други, III књига за трећи разред гимназије, техничких и осталих средњих школа). Књиге садрже комплетну израду свих задатака! Наручите дописницом или писмом са назнаком које књиге желите на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п. п. 64. Књиге ћете одмах добити и платити поштару кад вам донесе (поузећем). Цена сваке књиге је 40 динара. Ко наручи све три књиге заједно, платиће свега 100 динара!

У ИДУЋЕМ БРОЈУ
2 КОМПЛЕТНА СТРИПА

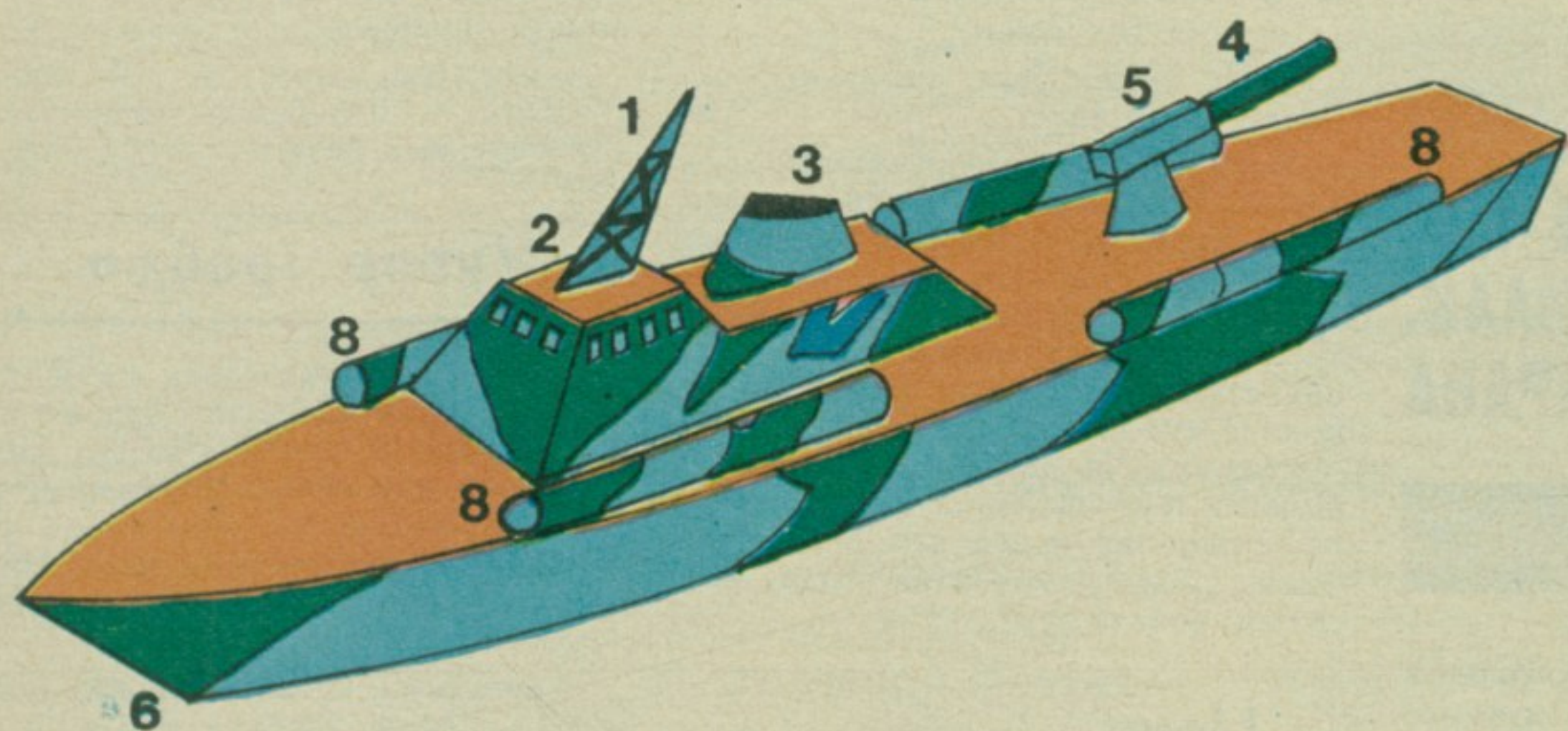
1. Флаш Гордон:
ВИКИНГ

2. Изногуд
међу
звездама

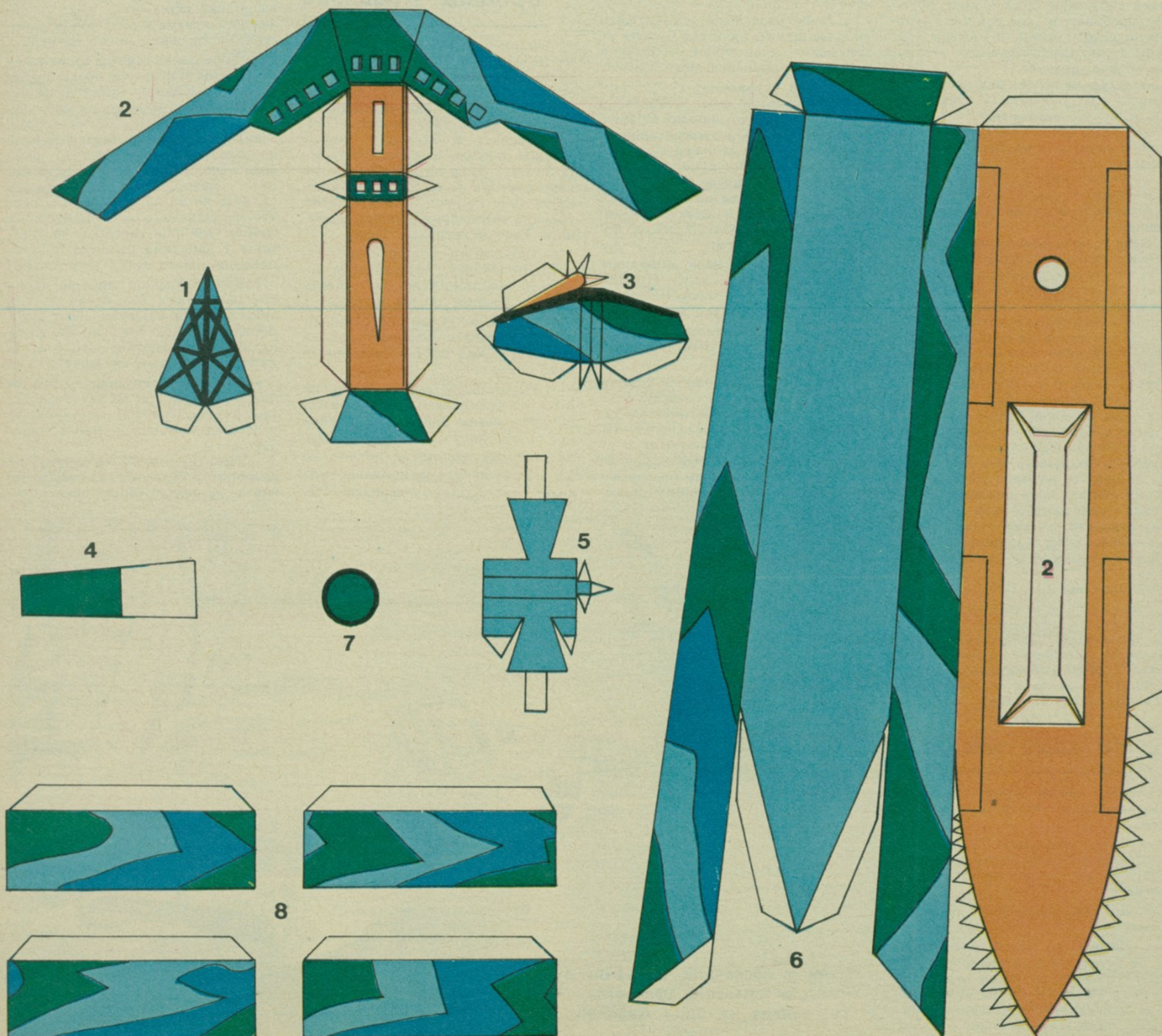
ИЗРЕЖИ ЗАЛЕПИ И САСТАВИ

ТОРПЕДНИ ЧАМАЦ

Модел торпедног чамца добићеш ако све делове нацрта залепиш на хамер или тањи картон, изрежеш их и обрадиш према слици лево. Почни од јарбола (бр. 1) а заврши са торпедним цевима (бр. 8). Топовска цев (4) савиј у ролницу а њен необојени део премажи лепком и утисни га у преостали део топа (5). Два необојена продужетка на телу топа (5) протури кроз кружни отвор на палуби, пресавиј их у страну и залепи за кружић (7). Тако ћеш добити топ који се обрће око своје осовине. Ако хоћеш да ти модел буде непромочив и непотопљив утисни једну сажвакану жвакаћу гуму на унутрашњу страну дна корита (6) тачно у средиште пловила а цео модел излакирај лаком за чамце или лаком за паркет. Када се први слој лака добро осуши, модел излакирај по други пут.

МИ-РИЗ

ДИЈАБОЛИК

РОЏЕР ЗЕЛАЗНИ

— АКО СЕ УДРУЖИМО, НИКО НАМ НЕЋЕ МОЋИ НИШТА — ПРЕДЛАГАО ЈЕ ЦРНИ КАДИЛАК. АЛИ, ЦЕНИ ЈЕ БИЛА ДРУКЧИЈЕ ПРОГРАМИРАНА

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

Мардок је возио кроз Велику Западну Равницу брзином већом од 25 километара на час. Изгледало му је као да крмани каквим сабласним бродом који, обасјан сребрастом месечином, јури преко неког огромног језера. За њим су, по неравној земљи остајали облаци прашине.

— Јесте ли се уморили, шефе? — зачу се глас у колима. — Одморите се, ја ћу вас одменити.

— Хвала, Цени. Сам ћу.

У колима се зачу тиха, пријатна музика.

— Угаси, Цени.

— Мислила сам...

Музика се искључи и настаде тишина.

Цени је била програмирана да извршава свако Мардково наређење. Тако савршена кола још нико није имао. Конструисали су је инжењери компаније Гим и снабдели најновијим компјутерским уређајима. Кола су чак могла да возе сама, требало им је само рећи циљ и правац. Сама су се бринула о свему укључујући и бригу о возачу! Зато их је Мардок и назвао Цени.

Споља је Цени изгледала елегантно и мирољубиво, али испод ње ног поклопца биле су уграђене циви аутоматских пушака, иза сваког фара налазио се по један топ калибра 50 мм. Чitava кола опасивао је реденик с мецима тако да се ватра могла отворити са свих страна.

— Овога пута га морамо пронаћи, Цени — прекинуо је тишину Мардок.

— Да, Семе.

Аутомобил је и даље јурио кроз бескрајно пространство. Мардоку се приспавало. Полако се наслони на волан и склопи очи. Итог тренутка Цени је преузела команду. Стакла на вратима се замирише, седиште се спусти уназад.

На лицу места

Око пет часова ујутру седиште благо протресе Мардока и зачу се глас:

— Семе, пробудите се. Управо сам ухватила једну поруку. У овом крају догодио се нов напад на нека кола.

— Дај ми прецизније податке, Цени.

— Патрола из хеликоптера јавила је полицијској станици да је шест аутомобила упало у клопку дивљих аутомобила. Сва возила су разлупана, резервоари испразњени, електронски уређаји уништени. Сви путници су побијени.

После неколико минута Мардок је кроз предње стакло на аутомобилу, које је опет било провидно, угледао стравичну слику — нападнуте аутомобиле.

— Ја ћу овде изаћи да погледам изблиза шта се догодило — рече јој Мардок — а ти обиђи околину и покушај да пронађеш неке трагове.

Врата на аутомобилу су се отворила, сигурносни појас откопчао и Мардок је изашао напоље. Пришао је првим колима и ужаснут приметио да је возачу сломио врат. Часовник на укоченој руци показивао је да се напад одиграо у 2 часа и 50 минута. Мало даље налазила су се два женска леша и један дејчи, изгледало је да су убијени док су покушавали да побегну.

Код других кола цела породица: отац, мајка и двоје деце. Њихове ствари лежале су нетакнуте, али су зато кола била потпуно демолирана.

Цени која је возила око места несреће вратила се и отворила аутоматски врата.

— Више трагова води ка северо-западу. У колони је изгледа било осам аутомобила, а не шест — наставила је да објашњава Цени. — По траговима се може закључити да су се два аутомобила окренула против осталих. Они су сигурно били у вези са дивљим аутомобилима, обаве-

стили их о месту на којем се налазе и касније се придружили нападачу.

— Шта је било са људима у та два аутомобила, Цени?

— Вероватно су их неутралисали пре него што су се прикључили нападачима.

— Знаш ли Цени, због чега једна кола изненада подивљају и окрећу се против тих људи?

— Не знам, Семе, никад о томе нисам мислила.

Мардок је заћутао и задубио се у мисли. Пре десетак година један црни Кадилак, највећи и најлепши до тад конструисан, убио је његовог брата и изгубио се. Убрзо после тога на ауто-путевима. Велике Западне Равнице почели су напади на колоне аутомобила и путнике. Претпостављало се да то чини црни Кадилак и његова банда. Прозвали су га Дијаболик и већ сам помен тог имена убрзо је изазивао справу код сваког возача.

Цени и рођив Кадилака

Мардок се зарекао да ће пронаћи Дијаболика. Тражио га је свуда: колима, из ваздуха, пешице, помоћу специјалних уређаја са зрацима, али Дијаболик би својим изванредним уређајима узек на време осетио опасност и нестајао. Тада је Мардок одлучио да набави кола која би била боља од Дијаболика. Од конструктора је захтевао да материјал буде најјачи, брзина највећа, уређаји најмодернији и најсавршенији. Тако је сagraђена Цени.

— Само се ти можеш супротставити Дијаболику, Цени, само ти можеш да ми помогнеш да осветим брата и безброј других жртава.

— Да, шефе, ја сам програмирана да вам помогнем. Слободно сте могли остати код куће и теледириговано управљати...

— Не, Цени, ја морам бити ту. Хоћу да видим како Дијаболик гори пред мојим очима. Он је убио мог брата. Зашто? Он и његова банда стављају лешеве за волане, да би људима личили на нормалне путнике. Тако упадају у сервисне ста-

нице, у гараже, па чак и у фабрике аутомобила.

— Семе, траг је сад јаснији, води ка оним планинама — извести га Цени.

— Прати их!

Цени је кренула преко неравног пута. После извесног времена мало је успорила. — Осећам малу дозу радијације која се меша са системом за праћење.

— Настави, Цени, — Молио је Мардок. — Дијаболик сигурно негде овде има базу.

Чувар иробља

После пола часа Цени га је известила да је на десној страни падине открила нешто што јој личи на кањон или тунел. Упутили су се тамо. Пошто су се неко време возили вијугавом страном пред Мардковим очима указао се невиђен приказ.

У полутами, на дну кањона, налазило се право гробље аутомобила. Било је ту каросерија, гума, амортизера. Одједном се иза тог крша издвојише једна стара кола са излизаним гумама и улубљеном каросеријом. На њима је све шкрипало.

— Хоће да разговара са мном — рече Цени Мардоку и после краћег времена настави: — Каже да је чувар овог крша и да много мрзи људе. Годинама су га малтретирали, гонили, мрцварили и терали да вози по свакаком терену. Морао је да вози неподмазан иако га је то болело. Пошто је стари тип аутомобила, није могао да поправи сам себе као ми. Одредили су га да чува ово гробље јер није способан да учествује у нападима на људе у аутомобилима. Пита зашто смо дошли.

Таман се Мардок спремао да он постави питање кад се на другом крају кањона појавише неки аутомобили. Мардок брзо спусти главу на волан и шапато нареди Цени да не пуца док он не каже.

— Реци им да си дошла да им се придружиш и да си неутралисала свог возача. Покушај преко њих да уговорим састанак с црним Кадилаком.

— Неће да дође — одговорила му је шапато Цени. Управо ми је јавио да је послао својих шест ауто-

Цени је поскочила, из њених пушчаних и топовских циви отпоче напонада на црни Кадилак.

хранитеља, најбоље аутомобиле из његове банде. Заповедио ми је да пођем према њему.
— Добро, Џени, пођи полако.

Крајак сусрећ

Џени је лагано возила ка месту на коме ју је чекао црни Кадилак. Шест аутомобила су је пратили. Мардок је био непомичан. Пошто су заобишли аутомобилско гробље, нашли су се пред неком пећином. Ту је четрдесетак аутомобила стајало у круг а испред њих сјајан, црн, огроман Кадилак — Дијаболик. Мардок га је одмах препознао иако га никад није видео. Тако огромна кола могу да постоје само у машти.

— Наређује ми да уђем у пећину да би ме испитао његов механичар — шапутала је Џени.

— Провери оружје и кад будем казао „сад“! убаци у прву брзину и крени, а онда отвори ватру из свих оружја. Топове на Кадилак.

— Добро, шефе.

— Сад!

Џени најпре поскочи увис а затим отпоче страшна канонада. И док је пуцала Џени је час ишла лево, час десно сејући смрт наоколо. После неколико минута ка небу је покуљао густ дим.

Кад су се мало одмакли, Мардок је подигао главу с волана и угледао како Дијаболик покушава да побегне.

— Промашила си га, Џени — заурлао је Мардок. — Зашто си га промашила?

— Не знам, шефе.

Утом се пред њима појавио стари чувар гробља. Покушавао је да заштити Дијаболика.

— Шта чекаш, Џени уништи га! Наређујем ти!

Топови су припуцали и изрешетали стара кола.

— Сад крени за Дијаболиком — наређивао је Мардок. — Зашто си га малочас пропустила?

— Па, шефе, он се бори за своју слободу... У једном тренутку пожелела сам да му се придружим. Рекао ми је: ако се удружимо нас двоје, нико нам неће моћи ништа! Зато сам и пуцала из топова краће него што је било потребно. Али, ни сам могла ни вас да напустим кад сам програмирана да слушам ваша наређења.

— Вратићу те твојим конструкторима, ти програмирана канто за ђубре!

— Ја немам никаквих недостатака у конструкцији — бранила се Џени — ви то добро знате. Ја сам сам више...

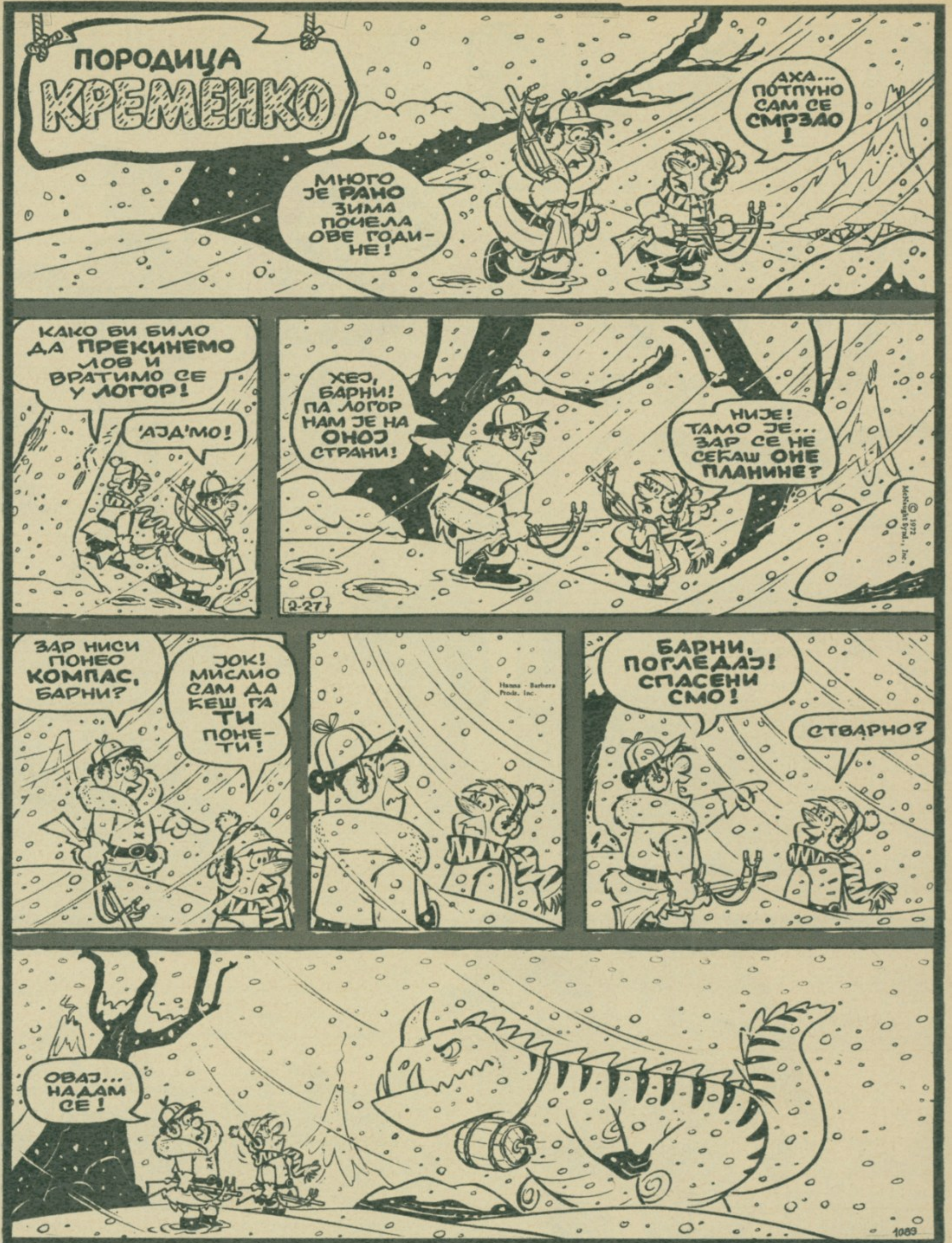
— Осећајна! Је ли? Дивно! Припреми се да уништиш онога за чије си уништење и направљена.

Ви с'ће љобегули!

Јурили су огромном брзином према неком брежуљку. У даљини се појавио црни Кадилак. Чекао их је. Џени је поскочила, њене кочнице заурлаше. Отпоче канонада. Три пута се окренула око себе. Трећи и последњи пут управила је цеви према металном костуру који је горео. Још један плотун и све се утишало.

— Готов је, Џени, готов? Побегла си! — урлао је од среће Мардок.

— Ви сте победили, Семе — тужно је рекла Џени — и ућутала. Први пут откако има Џени, Сем је сам себи сипао кафу. Руке су му дрхтале.

ПЛОЧА ЗА ВАС

САЧМО

Захваљујући покојном Луису Армстронгу, песма „КАДА СВЕЦИ МАРШИРАЈУ“ не само да је веома популарна већ у неку руку представља и химну без-музичара широм света. Осим ове мелодије, којом су се на сахрани од великог трубача опростиле многе његове славне колеге и обожаваоци, РТБ је на својој новој плочи издао и Армстронгову композицију „ЗБОГОМ, ЗБОГОМ“. Цена је 14,20 дин.

САЈМОН

Изузетни музичари Пол Сајмон и Арт Гарфанкел стекли су након премијере филма „Дипломац“, за који су писали музику, широку популарност. Врхунац извођења достигли су са албумом „Мост преко узбуркане воде“, који је и 1970. и 1971. проглашен енглеском плочом године. Сам Пол снимио је раније неколико плоча и албум са кога је Југотон преузео мелодије „СУСРЕТ МАЈКЕ И ДЕТЕТА“ и „ПАРАНОЈА БЛУЗ“. Цена је 14,20 дин.

10 x 10

НАУЧИ ДА БРОЈИШ ДО 10 НА 10 ЈЕЗИКА
(АЛБАНСКИ, ЛУЖИЧКОСРПСКИ, ГАЛАСКИ,
ПЕРСИЈСКИ, ДАНСКИ, БУРУШАСКИ, СЛОВАЧКИ,
ПРОВАНСАЛСКИ, БАСКИЈСКИ, ТАМИЛСКИ)

ЊЕ(1), ДИ(2), ТРЕ(3), КАТР(4),
ПЕС(5), БАШТ(6), ШТАТ(7),
ТЕТ(8), НЕНТ(9), БЕТ(10)
КЕЧЕТА!

АЛБАНСКИ

ЈЕДИН(1), ДВАЈ(2), ТШИ(3),
ШТИРИ(4), ПЈЕЦ(5), ШЈЕСК(6),
СЕДМ(7), ВОСМ(8), ДЕВЈАТ(9),
ДЗЕСАЦ(10) ЧИПКАНИХ
МАРАМИЦА!

ЛУЖИЧКОСРПСКИ

ГАЛАСКИ
(ЈЕЗИК
СТАНОВНИКА
ЦЕНТРАЛНЕ
КЕНИЈЕ)

ЈЕК(1), ДО(2), СЕ(3), ЧАХАР(4), ПАЊ(5),
ШЕШ(6), ХАФТ(7), ХАШТ(8), НОХ(9),
ДАХ(10) НОКИ. ОСТАЛО МИ ЈЕ ЈОШ
ДА 991 НОК ПРИЧАМ ПРИЧЕ!

ДАНСКИ

ТОКО(1),
ЛАМА(2),
САДИ(3),
АФУР(4),
ШАН(5),
ЦА(6),
ТОРВА(7),
САДЕТ(8), САГАЛ(9), КУДА(10)

ЕН(1), ТО(2),
ТРЕ(3), ФИРЕ(4),
ФЕМ(5), СЕКС(6),
СИБ(7), ОТЕ(8),
НИ(9), ТИ(10),
ШЕХЕРЕЗАДА
БРОЈИ НОКИ
А МИ ДАЊЦИ
БРОЈИМО
ДАНЕ!

ХИ(1), АЛТ(2), ИСК(3), ВАЛТ(4),
ЦУНАО(5), МИШИН(6), ТАЛ(7),
АЛТАМ(8), ХУНТ(9), ТОРМ(10)
ПЛАНИНСКИХ ВРХОВА!

БУРУШАСКИ

ЈЕДЕН(1), ДВА(2),
ТРИ(3), ШТИРИ(4),
ПАТ(5), СЕСТ(6),
СЕДЕМ(7),
ОСЕМ(8),
ДЕВЕТ(9),
ДЕСАТ(10)
СУКЊИ ИМА
ОВА СЕКА!

СЛОВАЧКИ

ЕН(1), ДУИ(2),
ТРЕ(3), КАТР(4), СЕНК(5), СИЕН(6), СЕТ(7),
ВИЕСЕ(8), НОИ(9), ДЕС(10)
МАГАРАЦА ИХ ЈЕ СВЕ СКУПА!

ПРОВАНСАЛСКИ (ЈЕЗИК СТАНОВНИКА
ФРАНЦУСКЕ ПОКРАЈИНЕ ПРОВАНСЕ)

БАСКИЈСКИ

БАТ(1),
БИ(2),
ХИРУР(3),
ЛАУР(4),
БОРЦ(5),
СЕИ(6),
ЗАЗПИ(7),
ЗОРЦИ(8),
БЕДЕРАЦИ(9),
ХАМАР(10)
ПУТА ЈЕ
ПРЕСКОЧИО
ЧАШУ!

(БАСКИ СУ
НАРОД СА
ПИРИНЕЈА,
ЖИВЕ У
ШПАНИЈИ И
ФРАН-
ЦУСКОЈ)

ОВО СУ МАСКЕ СА ЧЕЗЛОНА

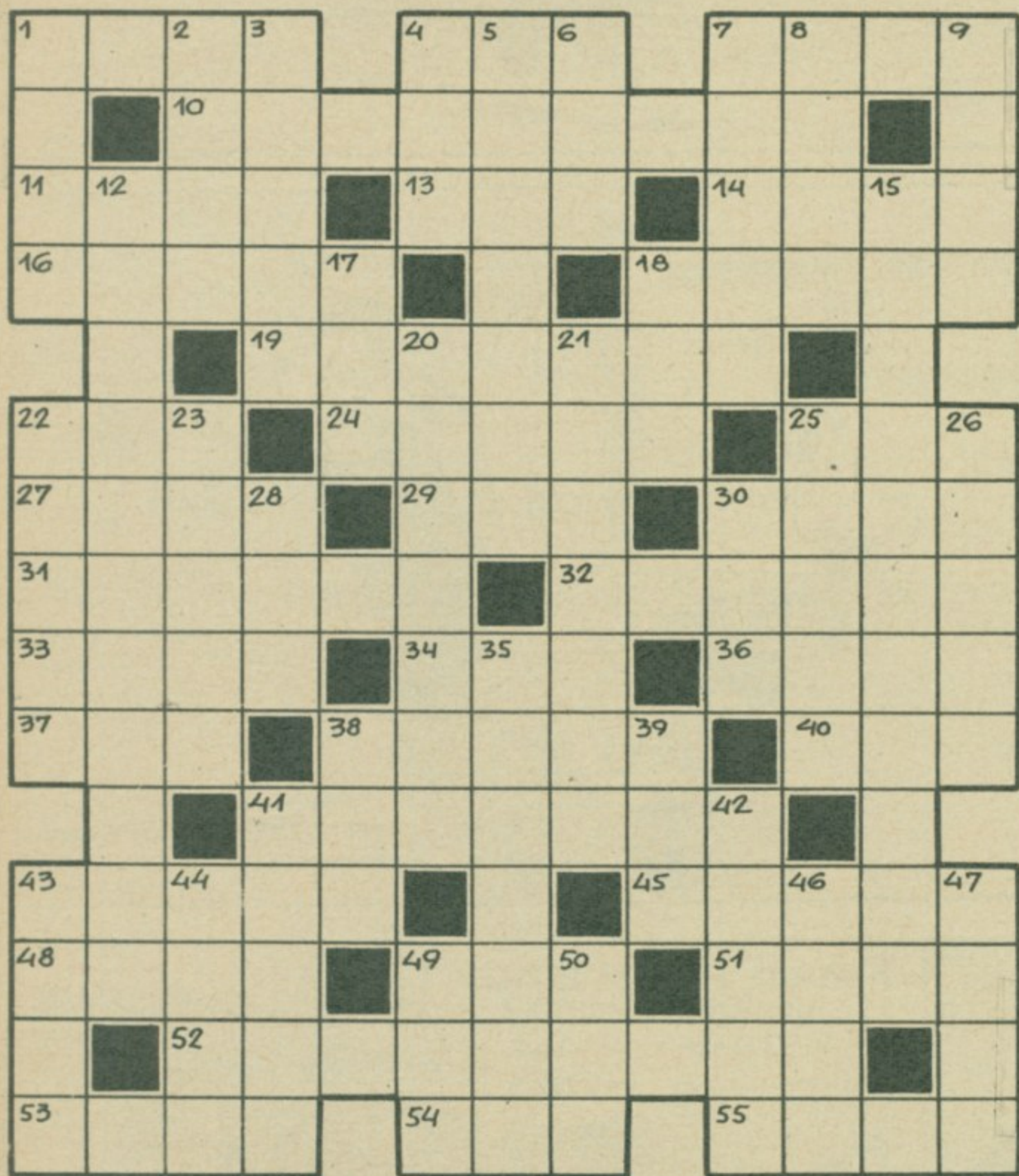
ОРТОНДУМ(1)
НАЛТОНДУ(4)
ЕЛТОНДУ(7)
АТОНДУ(5)
ИРТОНДУ(2)
МУТОНДУ(3)
АРТОНДУ(6)
ЕНТОНДУ(8)
ТОНДУ(9)
ПАТУ(10)
ТАМИЛСКИ
(ГОВОРИ СЕ У
ЈУЖНОЈ ИНДИЈИ
И НА ЧЕЗЛОНУ)

ВОДОРАВНО:

1) школа старопрчког филозофа Зенона, 4) марка аутомобила, 7) вулкан на Сицилији, 10) место заклоњено од сунца, 11) малајско лудило, 13) телефонски позив, 14) италијанска новинска агенција, 16) сеоско газдинство, мајур, 18) силовит ветар, 19) неједнакост, различитост (множ.), 22) гојење свиња, 24) месечна примања у новцу, 25) Место у Срему, познато по праисторијским налазиштима, 27) врста жуте боје, 29) мушко име, 30) карика, 31) љуска, 32) познати француски природњак (Жан Батист), 33) личност из романа Стевана Сремца, 34) новозеландско дрво за бродоградњу, 36) врста зачина, 37) лична заменица, 38) галама, вика, 40) отац (слов.), 41) кречење, бекечење, 43) врста влакна у електричним сијалицама, 45) додатак (лат.), 48) поза, 49) руско женско име, 51) држава у Азији, 52) спољни део ока, 53) дувачки музички инструмент, 54) врста папагаја, 55) мера за папир.

УСПРАВНО:

1) избављење, 2) горд, 3) учесник сињске витешке игре, 4) речно острво, 5) подносилац молбе, 6) име књижевника Андрића, 7) језеро у Финској, 8) брод-цистерна за превоз нафте, 9) главни град Јордана, 12) сиромаштво крви у црвеним крвним зрнцима и хемоглобину, 15) критика сопствених дела и поступака, 17) заразна болест животиња, 18) стара мера за тежину, 20) врста занатлије, јувелири, 21) једна суседна држава, 22) главни град Јапана, 23) име јунака хајдука из првог српског устанка (Петровић), 25) врста атмосферског таласа, 26) врста тарифног пореза, пристојба, 28) познати француски сликар (Жорж), 30) узвик нестрпљења, 35) врх, голет, 38) жбуун, 39) старојудејски цар, 41) мушко име (Гаврило), 42) име певачице Зубовић, 43) главни град Норвешке, 44) мушко име, 46) државна благајна, 47) тимнастички израз, 49) аустријска новинска агенција, 50) име глумице Гарднер.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) Брана Црчевић, 12) река, 13) Ита, 14) пени, 15) Ват, 16) стаза, 18) кал, 19) НЛ, 20) стањити, 22) РИ, а, 23) март, 24) вена, б, 26) Рашка, м, 29) ларва, 31) ам, 32) Оскар, 35) отвор, 36) ПВ, 38) точак, 40) Ал, 41) Нера, 43) склад, 45) ак, 47) Ерато, а, 49) машина, у, 51) трап, 53) Мики, л, 54) КУ, 56) Изабела, 58) Си, 59) Око, 61) Арета, 62) Раб, 63) соба, 65) ала, 66) шала, 67) трансформатор.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Мирољуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 88,00 дина, полугодишња 44,00, тримесечна 22,00 дина. Претплата за иностранство: годишња 176,00 дина, полугодишња 88,00 дина, тримесечна 44,00 дина. Уплате на текући рачун 608-1-82-1. Годишња претплата у иностранству валути: ДМ 36 — \$ 12 — Ff 56 — Sfr 40 — Skr 52. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 608-620-3-3-32000-10-54. Поштански факс 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1 тел. 22-711.

На основу нишљења републичког секретаријата за културу СРС број 413-21/72-03 од 20. VII 1972. године не плаћа се порез на промет.

МАЛА ПОШТА

НАЈЈАЧИ ЧОВЕК
НА СВЕТУ

Интересује ме ко је данас најјачи човек на свету?

Ненад Ковачевић, Аранђеловац

Најјачим човеком данашњице сматра се Рус Василиј Алексејев, првак света у дизању тегова. На последњој Олимпијади у Минхену он је поставио фантастичан рекорд од 645 килограма о коме се донедавно могло само сањати. Колики је то успех најбоље се види по томе што је још само пре 15 година светски рекорд држао Американац Паул Андерсон са 512 килограма!

Алексејев се такмичи у дисциплини која се зове триатлон што значи да дизач из три пута, до три различите висине, подигне тегове, па се на крају све три цифре саберу и то се рачуна као резултат.

Алексејев је по занимању бравар, има 31 годину и двоје деце. Недавно је уписао технички факултет као ванредни студент. Тежак је 133 килограма! Кад су га новинари упитали какве планове има за будућност, одговорио је:

— Не плашим се ни тегова, ни година. Тек сам почео. Ни резултат од 700 килограма није немогућ!

ВУКОВЦИ
И С ЧЕТВОРКОМ

Драги Забавнице,

Молим те да нам одговориш који ученици могу да постану вуковци. Да ли то право стичу само они који у свим разредима основне или средње школе имају из свих предмета петице, или и они који заврше све разреде с одличним успехом, без обзира што им оцене из свих предмета нису петице?

Поздрав Сања и Зока Милошевић

Обратили смо се директору Основне школе „Вук Караџић“ у Београду и ево објашњења:

Сви ученици који од 3. до завршног разреда основне школе имају одличан успех из свих предмета наравно и владања, стичу назив вуковца. Изузетно, они ученици који

и поред залагања а из објективних разлога немају петице из физичког, ликовног и музичког, могу да стекну назив вуковца.

А ШТА ВИ СКУПЉАТЕ?

Већ неколико месеци скупљам кваке, наравно не обичне него оне лепе, са старих капија, и веома се радујем кад успем да своју колекцију допуним каквим новим примерком. Међутим, родитељи не показују нимало одушевљења за мој хоби. Јуче ми је мајка пребацила: „Што не скупљаш марке или плоче као други! Никад нисам чула да неко чува кваке! Каква глупост!“ Молим те, Забавнице одговори јесу ли кваке заиста глупост мада ја знам да мама није у праву. Ја је никад не питам шта ће у њеним фиокама дугмад која гарантовано никад неће употребити, неки канџићи, заштитачи и најлон кесе!

Мислим да ће одговор интересовати све оне који скупљају нешто друго него већина.

Предраг Симоновић,
Сарајево

Данас свако скупља понешто и веома је тешко рећи шта је то обично, нормално а шта чудно. Бенамино Риверт из Рио де Жанеира на пример, скупља, досадне књиге. Његова „досадна збирка“ има преко 7000 примерака! Американац Линдлеј Росвел скупља аутомобиле у којима су постављени разни светски рекорди! Месје Дивал из француског града Бреста има највећу збирку јеловника на свету. Милионер Хулио Лобо има збирку личних ствари које су припадале Наполеону I. Колекција броји преко 2000 разних примерака а краси је императоров млечни зуб! Ипак све њих надмашио је мистер Оулхоуст.

Овај грађанин Лондона одавно већ скупља панталоне историјских личности. Он тврди да у својој збирци има панталоне Луја XIV, америчког председника Вилсона, филозофа Канта, композитора Бетовена и императора Наполеона.

На крају ево и одговора на твоје питање. Наука каже да је прављење збирки занимљива забава и да није толико важно шта се скупља. Неког радују салвете, друге налепнице са кофера или кутије од шибица, треће опало лишће, стари новац или чајници. Могу се скупљати и панталоне под условом да у томе постоји бар кап здравог разума, тј. да се не занемари основни посао. У противном, може се рећи де-сити да мистер Оулхоуст изгуби и своје сопствене панталоне јер није редак случај да скупљачка страст доведе човека до просјачког штапа.

